

όλα σχετικά με τη
Σάμο

Χωριά
Παραλίες
Ιστορία
Αξιοθέατα

Greekislands.com
Greekhotel.com

Ν. ΣΑΜΟΣ

Περιεχόμενα

Το νησί της Σάμου	
Γενικά για το νησί.....	5
Μυθολογία	
Ο μύθος του Αγκαίου.....	5
Ιστορία.....	6
Συγκοινωνίες.....	7
Τοπικά Προϊόντα – Τι να ψωνίσετε;.....	8
Κωμοπόλεις και χωριά.....	9
1. Η πρωτεύουσα Σάμος	9
2. Άγιος Κωνσταντίνος	10
3. Άγιος Νικόλαος	11
4. Βουρλιώτες	12
5. Ηραίο	13
6. Καρλόβασι	14
7. Κέρβελη	15
8. Κλήμα	16
9. Κοκκάρι	17
10. Λιμώνας	18
11. Μαραθόκαμπος	18
12. Μαυρατζαίοι	20
13. Μυκάλη	21
14. Μυτιληνιοί	21
15. Ποτοκάκι	22
16. Πυθαγόρειο	23
17. Χώρα	24
18. Ψιλή Άμμος	25
19. Παλιόκαστρο.....	25
20. Πύργος.....	26
21. Μεσόγειος - Πάνδροσος	26
22. Άμπελος.....	27
23. Σταυρινήδες	27
24. Μανωλάτες.....	27
25. Υδρούσσα	28
26. Κοντακαίικα	28
27. Λέκκα	29
28. Καστανιά.....	29
29. Κοσμαδαίοι	30
30. Δρακαίοι.....	30
31. Καλλιθέα	31
32. Κονταίικα.....	31
33. Άγιοι Θεόδωροι	32

34. Πλάτανος	32
35. Κουμαίικα.....	33
36. Σκουραίικα	33
37. Σπαθαραίοι	33
38. Νεοχώριο	34
39. Κουμαραδαίοι.....	34
40. Παγώνδας	35
41. Μύλοι	35
Παραλίες	35
Παραλίες Δήμου Βαθέος	
Γάγκου	36
Κέρβελη	36
Ποσειδώνιο	37
Ψιλή Άμμος	37
Μυκάλη	38
Κλήμα	38
Σβάλα (Περιοχή Τσάρλη)	39
Τσαμπού	39
Τσαμαδού	40
Λεμονάκια	40
Κοκκαριού	41
Αυλάκια	42
Κάμπος	42
Παραλίες Δήμου Καρλοβάσου	
Μεγάλο Σεϊτάνι	43
Μικρό Σεϊτάνι	43
Ποτάμι	44
Λιμάνι Καρλόβασου	44
Αγίου Νικολάου	45
Παραλίες Δήμου Μαραθοκάμπου	
Πεύκος	45
Μπάλλος	46
Κάμπος Μαραθοκάμπου ή Βοτσαλάκια.....	46
Όρμος Μαραθοκάμπου	47
Άσπρες	48
Ψιλή Άμμος ή Χρυσή Άμμος	48
Λιμιώνας	49
Άγιος Ιωάννης Ελεήμονας	49
Πλάκα	50
Βάρσαμο	51
Παραλίες Δήμου Πυθαγορείου	
Πυθαγορείου	51
Ποτοκάκι-Δόρυσσα	52
Ηραϊόν	53

Τσόπελα	53
Συκιά	54
Μοναστήρια	
Μονή Βροντά ή Παναγία Βροντιανή	54
Μονή Μεγάλης Παναγίας.....	55
Μονή Τιμίου Σταυρού	55
Σπηλιανή.....	55
Ζωοδόχος Πηγή Κακοπέρατου (Χατζημανώλη)	55
Μονή Αγίας Ζώνης.....	56
Μονή Ζωοδόχου Πηγής ή Αηλιώτισσα.....	56
Μονή Αγίας Τριάδος	56
Προσωπικότητες από την Σάμο	
Θεμιστοκλής Σοφούλης.....	56
Αρίσταρχος ο Σάμιος.....	57
Μανώλης Καλομοίρης	58
Αρχαιολογικοί χώροι και άλλα αξιοθέατα	
Ηραϊόν	58
Ο Πύργος του Λυκούργου	59
Τα σημαντικότερα μνημεία στον χώρο είναι τα παρακάτω:	
Ο Ναός της Ήρας.....	59
Ο Μεγάλος Βωμός	59
Η Ιερά Οδός	60
Ευπαλίνειο Όρυγμα	60
Ο Πύργος του Σαρακίνη.....	60
Το Σπήλαιο του Πυθαγόρα	61
Ο Ταρσανάς στον Άγιο Ισίδωρο	61
Αρχαιολογικά και άλλα Μουσεία	
Αρχαιολογικό Μουσείο Σάμου	62
Αρχαιολογική Συλλογή Πυθαγορείου.....	62
Λαογραφικό Μουσείο του Πνευματικού Ιδρύματος Νικολάου Δημητρίου	63
Το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο του Δήμου Καρλοβασίων	63
Παλαιοντολογικό Μουσείο Μυτιληνίων	64
Γιατί Σάμος;.....	64

Το νησί της Σάμου

Γενικά για το νησί

Το νησί της Σάμου βρίσκεται στο ανατολικό Αιγαίο πέλαγος κοντά στα παράλια της Τουρκίας. Στα ανατολικά του νησιού βρίσκεται η Μικρά Ασία που χωρίζονται με τον λεγόμενο «επταστάδιο» πορθμό, ή Ντάρ Μπογάζ στα τούρκικα, του οποίου το ελάχιστο πλάτος είναι λιγότερο από ένα ναυτικό μίλι, 1650 μέτρα περίπου, στα βόρεια βρίσκεται η χερσόνησος της Ερυθραίας, βορειοδυτικά η νήσος Χίος, δυτικά και νοτιοδυτικά η Ικαρία και το σύμπλεγμα των Φούρνων και νοτιότερα τα Δωδεκάνησα (τα κοντινότερα είναι το Αγαθονήσι και οι Αρκοί).

Η Σάμος είναι από τα μεγαλύτερα ελληνικά νησιά, το όγδοο σε μέγεθος με έκταση περισσότερο από 477 τετραγωνικά χιλιόμετρα και το μεγαλύτερο μέρος της είναι ορεινό. Το μήκος της ξεπερνά τα 44 χιλιόμετρα και το πλάτος της φτάνει σχεδόν τα 20. Έχει μήκος ακτών περίπου 86 χιλιόμετρα και τα γειτονικά νησιά απέχουν από 3,5 ναυτικά μίλια οι Φούρνοι και λιγότερο από 10 η Ικαρία και το Αγαθονήσι.

Συνολικά έχει σχεδόν 34.000 μόνιμους κατοίκους που ασχολούνται με την γεωργία, τον τουρισμό και άλλες υπηρεσίες. Το νησί αποτελείται από τέσσερις δήμους του Βαθέος, του Καρλοβάσου, του Πυθαγορείου και του Μαραθόκαμπου και έχει πρωτεύουσα την πόλη της Σάμου.

Η ορεινή Σάμος διαθέτει δυο βουνά, τον άγριο, βραχώδη και επιβλητικό Κέρκη με ύψος 1444 μέτρα και την καταπράσινη και πιο ήμερη σε εμφάνιση κατάφυτη Άμπελο, ή όπως την λένε οι ντόπιοι ο Καρβούνης με ύψος 1160 μέτρα.

Τα ψηλά βουνά βοηθούν στην διαμόρφωση ενός ήπιου κλίματος λόγω των πολλών βροχών που δέχονται τον χειμώνα και της πλούσιας βλάστησης και των πολλών πηγών που δημιουργούν. Αυτός είναι και ο λόγος που στην αρχαιότητα η Σάμος ονομαζόταν «Υδρήλη», εξαιτίας των πολλών νερών της. Ποτάμια δεν διαθέτει, αλλά μόνο χείμαρρους που όμως έχουν νερό και το καλοκαίρι.

Μυθολογία

Ο μύθος του Αγκαίου

Ο Αγκαίος ήταν ένας από τους μυθικούς ήρωες που έλαβαν μέρος στην Αργοναυτική εκστρατεία και ήταν κυρίαρχος της Σάμου. Σύμφωνα με την μυθολογία ένας από τους πολλούς δούλους του που δούλευε στις αμπελοκαλλιέργειες του Αγκαίου κάτω από απάνθρωπες και σκληρές συνθήκες, του «ευχήθηκε» να μη πει ποτέ το κρασί που παρήγαγε. Έτσι όταν το κρασί έγινε και ο Αγκαίος ετοιμαζόταν να το γευθεί μπροστά στο δούλο του κόμπαζε ότι δεν έπαθε τίποτα και φέρνοντας τον κύλικα στα χείλη του ετοιμάζονταν να το γευτεί. Τότε ο δούλος του είπε την γνωστή φράση: «Πολλά πέλει μεταξύ κύλικος και άκρου» που σημαίνει ότι πολλά κακά μπορούν να συμβούν μέχρι το ποτήρι να φτάσει στα χείλη. Και αμέσως η ευχή του έπιασε. Ο γιος του Αγκαίου Αγαπήνωρ βασίλευσε στους Αρκάδες και συμμετείχε στον Τρωικό Πόλεμο και ο άλλος του γιος ο Σάμος βασίλευσε στη Σάμο.

Ιστορία

Η Σάμος έχει κατοικηθεί από την 3η π.χ. χιλιετία, αλλά μέχρι τον 6ο π.χ. αιώνα υπάρχουν μόνο παραδόσεις και μύθοι που μιλάνε για την αίγλη του νησιού στα παλιά χρόνια, τότε που ήταν κέντρο του ιωνικού πολιτισμού και μεγάλη ναυτική και εμπορική δύναμη.

Κατά την εποχή της διακυβέρνησης του νησιού από τον Πολυκράτη η Σάμος έγινε ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα του Ιωνικού Πολιτισμού, έχοντας να επιδείξει σπουδαία έργα και σημαντικά μνημεία, ανάμεσα στα οποία είναι το Ευπαλίειο όρυγμα, ο ναός της Ήρας, αλλά και θέατρα, ανάκτορα και άλλα πολλά.

Κατά τους χρόνους του Πολυκράτη ιδρύθηκε και η περίφημη βιβλιοθήκη η οποία περιελάμβανε όλα τα σημαντικά έργα της εποχής με αποτέλεσμα η αυλή της βιβλιοθήκης να μετατραπεί σε ιδιαίτερα αξιόλογο πνευματικό κέντρο και να φιλοξενεί τους μεγαλύτερους διανοητές της εποχής.

Αλλά ο Πολυκράτης πρόσεξε και τα στρατιωτικά θέματα ιδιαίτερα και έτσι σύντομα η Σάμος είχε ένα ισχυρότατο στρατό και ο στόλος της με τις περίφημες και ταχύτατες Σάμαινες κυριαρχούσε στο Αιγαίο μέχρι την εποχή που εμφανίστηκε η κραταιά Αθήνα με τις νεώτερες και πιο εξελιγμένες αθηναϊκές τριήρεις. Όπως χαρακτηριστικά έγραψε ο Ηρόδοτος τρεις ήταν οι σημαντικές πόλεις που κυριάρχησαν στο Αιγαίο και την Μεσόγειο θάλασσα μέχρι τις μέρες του. Η κραταιά Κνωσός του βασιλιά Μίνωα (15ος π.χ. αιώνας), η Σάμος του τύραννου Πολυκράτη (6ος π.χ. αιώνας) και η δημοκρατική Αθήνα του Περικλή (5ος π.χ. αιώνας). Όπως χαρακτηριστικά λεγότανε η Σάμος ήταν η πρώτη πόλη μεταξύ των Ελλήνων και των βαρβάρων και ο Πολυκράτης ήταν ο πρώτος Έλληνας που προσπάθησε να ενώσει τους Έλληνες για να αντιμετωπίσει την απειλή των παντοδύναμων Περσών.

Μετά το θάνατο του Πολυκράτη το 522 π.χ. η Σάμος μπλέχτηκε στους πολέμους μεταξύ Ελλήνων και Περσών, εξασθένησε στρατιωτικά και τελικά το 439 π.χ. καταστράφηκε από τους ανταγωνιστές Αθηναίους μετά από πολύμηνη και επίμονη πολιορκία. Σε όλη τη διάρκεια της αρχαιότητας η Σάμος ανέδειξε σημαντικές προσωπικότητες στο χώρο των γραμμάτων και των τεχνών με πιο γνωστούς και με παγκόσμια ακτινοβολία τον περίφημο φιλόσοφο και μαθηματικό Πυθαγόρα και τον διάσημο για την ηλιοκεντρική θεωρία του μαθηματικό και αστρονόμο Αρίσταρχο. Άλλα σημαντικά ονόματα ήταν ο σπουδαίος ζωγράφος Αγάθαρκος, ο διάσημος αρχιτέκτονας Θεόδωρος, ο περίφημος Αίσωπος με τους πασίγνωστους μύθους του, ο τοληρός θαλασσοπόρος Κωλαίος που όπως λέγεται πρώτος τόλμησε και ταξίδεψε εποτυχώς στον Ατλαντικό Ωκεανό και τέλος το καμάρι της αρχαιότητας, η μεγάλη φιλόσοφος Δαμώ, κόρη του Πυθαγόρα.

Τα επόμενα χρόνια η Σάμος είχε παρακμάσει και απλώς ακολουθούσε την τύχη της υπόλοιπης Ελλάδας πέφτοντας αλληλοδιαδόχως στα χέρια των Μακεδόνων, των Ρωμαίων και των Βυζαντινών, οπότε και δοκιμάστηκε, όπως και ολόκληρο το Αιγαίο, από τις πειρατικές επιδρομές. Μετά την πτώση και την καταστροφή της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους το νησί περιήλθε στους Βενετσιάνους, το ανακατέλαβαν για ένα διάστημα οι Βυζαντινοί και τελικά το 1346 περιήλθε στην κυριαρχία των Γενουατών. Αλλά οι πόλεμοι και οι αλλεπάλληλες επιδρομές την είχαν καταστρέψει και σιγά-σιγά ερημώθηκε και εγκαταλείφτηκε από όλους τους κατοίκους και από τους ίδιους τους κατακτητές Γενουάτες. Από τότε, γύρω στο 1476 και για σχεδόν ένα αιώνα τη Σάμο κατοικούσαν λιγοστοί βοσκοί στα βουνά. Το 1549 πέρασε από τη Σάμο ο οθωμανικός στόλος υπό την ηγεσία του αρχιναύαρχου Κιλίτς Αλή πασά, ενός πρώην γάλλου αιχμαλώτου που αναρριχήθηκε στα ύπατα στρατιωτικά αξιώματα, ο οποίος γοητεύτηκε από το υπέροχο περιβάλλον του έρημου νησιού και ζήτησε από τον Σουλτάνο να του την δωρίσει. Έτσι ο πασάς έγινε κύριος της Σάμου και προσπάθησε να προσελκύσει νέους κάτοικους για το έρημο νησί προσφέροντας σημαντικά και πρωτόγνωρα για σκλαβωμένους προνόμια στους νέους κατοίκους που το μοναδικό που έπρεπε να εκπληρώνουν ήταν να είναι Έλληνες και Χριστιανοί Ορθόδοξοι.

Τότε ήρθαν πολλοί νέοι κάτοικοι από όλα τα γειτονικά νησιά, τη Μικρά Ασία και τους κατοπινούς χρόνους και από την Πελοπόννησο και την Κρήτη. Τότε δημιουργήθηκαν και τα πρώτα χωριά, αυτά περίπου που γνωρίζουμε και σήμερα. Μετά τον θάνατο του τούρκου ναυάρχου που αγαπούσε πολύ το νησί εγκαταστάθηκε τούρκος διοικητής, αλλά πάλι με όσα προνόμια κατόρθωσαν οι Σαμιώτες να διατηρήσουν βρισκόντουσαν σε πλεονεκτική θέση σε σχέση με την κατάσταση των άλλων υποδούλων λαών της περιοχής.

Κατά την επανάσταση του 1821 οι λιγοστοί τούρκοι εγκατέλειψαν το νησί που παρέμεινε ελεύθερο έως το τέλος της επανάστασης, παρ' όλες τις τεράστιες προσπάθειες του τουρκοαιγυπτιακού ναυτικού που όλες του οι απόπειρες αποκρούστηκαν επιτυχώς από τον ελληνικό στόλο και τους ηρωικούς κατοίκους του. Όμως η Σάμος, παρ' ότι ελεύθερη επί σχεδόν 10 χρόνια δεν συμπεριελήφθη στα σύνορα του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους και μετά τις έντονες αντιδράσεις των Σαμιωτών πέτυχαν να μετατραπεί η Σάμος σε αυτόνομη Ηγεμονία υπό την προστασία των Μεγάλων Δυνάμεων (φόρου υποτελής στον Σουλτάνο). Το καθεστώς της ηγεμονίας διατηρήθηκε αδιατάρακτα μέχρι το 1912, οπότε κατά την διάρκεια των Βαλκανικών πολέμων και μετά από σύντομες, αλλά σκληρές μάχες, οι επαναστατημένοι Σαμιώτες με την βοήθεια εθελοντικών τμημάτων, κυρίως από την Κρήτη εκδίωξαν τελείως τους τούρκους και στις 11 Νοεμβρίου κήρυξαν και επισήμως την ένωση της με την υπόλοιπη Ελλάδα. Τα υπόλοιπα χρόνια η Σάμος ακολούθησε την τύχη της υπόλοιπης Ελλάδος. Χαρακτηριστικό είναι ότι κατά την διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και της ξενικής κατοχής δοκιμάστηκε σκληρά και λόγω της σθεναρής αντίστασης των σκληροτράχηλων κατοίκων της. Οι δοκιμασίες του νησιού συνεχίστηκαν και τα επόμενα χρόνια λόγω του εμφυλίου πολέμου και μόνο μετά τα μέσα της δεκαετίας του 1950 ησύχασαν κάπως τα πράγματα. Μετά την μεταπολίτευση του 1974 το νησί άρχισε σιγά-σιγά να αναπτύσσεται τουριστικά και παρ' όλες τις καταστροφικές πυρκαγιές στα τέλη της δεκαετίας του 1990 το νησί γνωρίζει μέρες ευημερίας και προσελκύει συνεχώς και περισσότερους επισκέπτες.

Συγκοινωνίες

Η Σάμος βρίσκεται ανατολικά της Αθήνας και σε απόσταση 200 περίπου ναυτικά μίλια. Επειδή είναι ένας από τους σημαντικότερους τουριστικούς προορισμούς στην Ελλάδα χιλιάδες επισκέπτες έρχονται εδώ με κάθε μέσον, κυρίως το καλοκαίρι. Η μετάβαση από την Αθήνα στην Σάμο μπορεί να γίνει με ταχύπλοο, ή συμβατικό πλοίο (από τον Πειραιά), ή με αεροπλάνο (από το Ελευθέριος Βενιζέλος).

Επίσης η Σάμος συνδέεται με πλοία με πάρα πολλές περιοχές, κυρίως με νησιά του Αιγαίου, όπως η Καβάλα, η Ικαρία, οι Φούρνοι, η Πάτμος, η Κως, η Λέρος, η Κάλυμνος, η Πάρος, η Μύκονος, η Σύρος, η Τήνος, η Χίος, η Μυτιλήνη, αλλά και το κοντινό Κουσάντασι στην απέναντι ακτή της Τουρκίας και με πολλά ακόμα.

Η διαδρομή με πλοίο ποικίλει από 7 έως 12 ώρες, ανάλογα με τον τύπο του σκάφους και τον αριθμό των ενδιαμέσων στάσεων. Η πτήση με αεροπλάνο από Αθήνα διαρκεί 45 περίπου λεπτά. Αεροπορική σύνδεση τους καλοκαιρινούς μήνες διατηρεί η Σάμος και με άλλα αεροδρόμια, όπως Θεσσαλονίκη, Λήμνο, Μυτιλήνη, Χίο, Ρόδο και άλλες ελληνικές πόλεις και νησιά. Επίσης συνδέεται με έκτακτες πτήσεις (τσάρτερ) με πολλές ευρωπαϊκές μεγαλουπόλεις.

Η συγκοινωνία στο εσωτερικό του νησιού εκτελείται με τα λεωφορεία του ΚΤΕΛ Σάμου, με πυκνά και τακτικά δρομολόγια που φτάνουν σε όλο το νησί καθημερινά.

Τοπικά Προϊόντα – Τι να ψωνίσετε;

Η Σάμος έχει πολλά καλά και γνωστά προϊόντα, κυρίως της εύφορης γης της. Το πιο γνωστό προϊόν της Σαμιώτικης γης και από τα πιο αναγνωρίσιμα διεθνώς είναι το κρασί της. Το Σαμιώτικο κρασί είναι ο καλύτερος διαφημιστής της ελληνικής οινοποιίας στην Ευρωπαϊκή και διεθνή αγορά, ακόμα και στην πιο εκλεπτυσμένου γούστου γαλλική όπου, παρόλη την τεράστια εσωτερική παραγωγή, κατέχει αξιολύπητη θέση και θα είχε ακόμα καλύτερη, αν η παραγωγή της Σάμου επαρκούσε για να καλύψει την πολύ μεγάλη ζήτηση του εξαιρετικού αυτού προϊόντος.

Η ιστορία του κρασιού στην Σάμο χάνεται στα βάθη της τοπικής Μυθολογίας, τότε που το νησί το διαφέντευε ο ήρωας της Αργοναυτικής Εκστρατείας Αγγαίος. Κατά τους ιστορικούς χρόνους οι αναφορές στο Σαμιώτικο κρασί πληθαίνουν και χαρακτηριστικά είναι τα αποσπάσματα που συναντάμε στον Ιπποκράτη, τον Γαληνό, τον Θεόφραστο και πολλούς ακόμα συγγραφείς της αρχαιότητας. Είναι πλέον αποδεδειγμένο από την επιστημονική έρευνα ότι το διατηρημένο πλοίο που βρέθηκε ναυαγισμένο στην Κυρήνεια της Κύπρου μετέφερε κρασί από την Σάμο προς τα εμπορικά λιμάνια της Ανατολικής Μεσογείου στα μέσα της 1ης π.Χ. χιλιετίας. Το ίδιο προϊόν υποχρεώνει την Γαλλία και τις άλλες εμπορικές δυνάμεις της Ευρώπης να ιδρύσουν προξενεία στο νησί κατά την διάρκεια της Οθωμανικής κυριαρχίας. Πολλοί περιηγητές της προεπαναστατικής εποχής αναφέρονται στο κρασί της και παραθέτουν πολλά στοιχεία για την παραγωγή του. Στα τέλη του 19ου αιώνα τα επώνυμα πλέον κρασιά της κατακλύζουν τις αγορές της ανατολικής και δυτικής Ευρώπης με αποκορύφωμα το προνόμιο που παραχώρησε η Δυτική Καθολική Εκκλησία στην Σάμο για την παρασκευή οίνου για την Θεία Ευχαριστία, προνόμιο που διατηρεί μέχρι σήμερα το νησί και εξακολουθεί να στέλνει στην Ρώμη το κρασί της με το πιστοποιητικό της τοπικής καθολικής αποστολής. Επίσης, πάρα πολλά είναι τα βραβεία και οι διακρίσεις που έχουν κερδίσει όλα τα σαμιώτικα κρασιά διεθνώς.

Ένα άλλο θαυμάσιο προϊόν της Σάμου είναι το μέλι της που οργανωμένα παράγεται από 200 περίπου παραγωγούς με χιλιάδες κυψέλες με παραγωγή που κυμαίνεται γύρω στους 100 τόνους ετησίως, με κυριότερο κέντρο παραγωγής τον Πύργο. Οι μέλισσες τρυγούν τα άνθη από πολλά άγρια, αλλά και παραγωγικά δέντρα και φυτά της υπαίθρου του νησιού, όπως θυμάρι, τσάι του βουνού, πεύκο, έλατο, καστανιά, δενδρολίβανο, αγριολεβάντα, αλλά και ροδακινιά, κερασιά, μηλιά, λεμονιά, αμυγδαλιά. Εκτός από το αγνό και νοστιμότατο μυρωδάτο μέλι οι μελισσοκόμοι παράγουν και γύρη, πρώτη ύλη για την βιομηχανία καλλυντικών και φαρμακευτικών προϊόντων, όπως και βασιλικό πολτό με τις θαυματουργές ιδιότητες που προστατεύει και θεραπεύει από διάφορες αρρώστιες. Η θρεπτική αξία του μελιού είναι τεράστια για τον άνθρωπο, δεδομένου ότι τα σάκχαρα του απορροφούνται αμέσως από τον οργανισμό και γι' αυτό το μέλι είναι μια εξαιρετική πηγή ενέργειας για τον άνθρωπο. Το μέλι έχει πολλά ανόργανα ιχνοστοιχεία, τα οποία παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στον μεταβολισμό, συμμετέχουν σε διάφορες ζυμώσεις και ακόμα ρυθμίζουν μέχρι και την οξύτητα του στομάχου. Έχει σπουδαίες αντισηπτικές ιδιότητες, είναι έξοχο τονωτικό, αυξάνει το ρυθμό λειτουργίας της καρδιάς, μειώνει πολλά από τα προβλήματα του έλκους του στομάχου, βοηθάει στην καταπολέμηση της αϋπνίας, της δυσκοιλιότητας, στους πονόλαιμους και σε άλλες πολλές περιπτώσεις.

Και ο κατάλογος των γνήσιων και καλών προϊόντων της Σάμου δεν έχει τελειωμό. Άλλα σημαντικά προϊόντα είναι το ούζο, καλά γαλακτοκομικά, ελιές και λάδι, εσπεριδοειδή και φυσικά τα παραδοσιακά προϊόντα των πανάρχαιων τεχνών της ναυπηγικής και της αγγειοπλαστικής που μετρούν χιλιάδες χρόνια καλλιέργειας και ανάπτυξης εδώ.

Κωμοπόλεις και χωριά

Ι. Η πρωτεύουσα Σάμος

Η πόλη της Σάμου είναι η πρωτεύουσα και το κυριότερο λιμάνι του νησιού που βρίσκεται στο βορειοανατολικό άκρο του νησιού μέσα στο ασφαλή κόλπο του Βαθέος. Η πόλη της Σάμου έχει πρακτικά ενωθεί με τον γραφικό οικισμό Βαθύ που κτισμένο αμφιθεατρικά σε λόφο συμπληρώνει τα αρχοντικά και νεοκλασικά της Σάμου με τα δικά του κεραμοσκεπή παραδοσιακά σπίτια. Οι μόνιμοι κάτοικοι ανέρχονται σε συνολικά 8.500 και στους δυο ενωμένους πια οικισμούς.

Η διαμονή, το φαγητό, η ψυχαγωγία και διασκέδαση, καθώς επίσης και όλες οι υπηρεσίες και αγορές είναι εξασφαλισμένες στους επισκέπτες που έχουν στην διάθεσή τους όλες τις ανέσεις μιας σύγχρονης μικρής πόλης.

Η πόλη και η περιοχή διαθέτουν πολλά αξιοθέατα που προσελκύουν πολλούς επισκέπτες, ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Από τους ναούς της πόλης αξίζει να επισκεφτείτε τον Άγιο Σπυρίδωνα, τον ιστορικό τόπο που κηρύχθηκε η ένωση της Σάμου με την Ελλάδα στις 11 Νοεμβρίου 1912, τον Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Νικολάου, τον Άη Γιαννάκη με την ιδιαίτερη αρχιτεκτονική στο Άνω Βαθύ, την Αγία Ειρήνη, τις τρεις εκκλησίες πάνω από το Βαθύ. Έξω από την πόλη σε απόσταση 7 χιλιομέτρα βορειοανατολικά βρίσκεται η Ιερά Μονή της Ζωοδόχου Πηγής του 18ου αιώνα και κοντά της το μνημείο των ιερολοχιτών που έπεσαν σε μάχες κατά των κατακτητών το 1943. Επίσης 5 χιλιομέτρα ανατολικά βρίσκεται η Ιερά Μονή της Αγίας Ζώνης του 17ου αιώνα με ωραίες σωζόμενες αγιογραφίες και περίτεχνο ξυλόγλυπτο τέμπλο.

Από τα κτίρια και τα άλλα μνημεία αξίζει να επισκεφτείτε και να δείτε το Δημαρχιακό Μέγαρο όπου στεγάστηκε η Βουλή των Σαμίων και σήμερα εκτός από το δημαρχείο φιλοξενεί και την Πινακοθήκη που ανάμεσα στα άλλα φυλάσσονται πολλά ιστορικά κειμήλια των νεώτερων χρόνων. Ανάμεσα στα σπουδαιότερα είναι το Σύνταγμα της Ηγεμονικής Σάμου, πολλές προσωπογραφίες ηγεμόνων και άλλων προσωπικοτήτων της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής του νησιού, πολλά ιστορικά ψηφίσματα των πάντα επαναστατημένων Σαμίων και άλλα πολλά. Επίσης πρέπει να επισκεφτείτε και το Πασχάλειον Αρχαιοφυλάκειον δηλαδή το παλιό μουσείο της πόλης, την Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη με μεγάλες συλλογές από έντυπο υλικό μεγάλης ιστορικής αξίας, το εντυπωσιακό μνημείο του Λιονταριού στην πλατεία Πυθαγόρα, τα παλιά και ανακαινισμένα κτίρια της Εθνικής και της Εμπορικής Τράπεζας, τον ανδριάντα του Θεμιστοκλή Σοφούλη στην προκουμαία και τις παλιές Καπναποθήκες. Ακόμα αξιοθέατο είναι ολόκληρος ο οικισμός Παλαιό Βαθύ με παραδοσιακή αρχιτεκτονική και ωραία θέα προς το λιμάνι.

Άλλα αξιόλογα για να δει ο επισκέπτης είναι το υπαίθριο θεατράκι δίπλα στην εκκλησία του Άη Γιαννάκη και το παλιό Δημοτικό Σχολείο.

Έξω από την πόλη εκτός από τα μοναστήρια μπορεί να επισκεφτεί κάποιος και τον παραθεριστικό οικισμό της Ψιλής Άμμου με την ωραία αμμουδιά και εκεί κοντά τον σπουδαίο υγροβιότοπο της Αλυκής, το Ηρώο των Πεσόντων Σαμίων στην Μικρά Ασία στο ύψωμα πάνω από την Αλυκή κοντά στο εκκλησάκι του Αγίου Χριστόφορου και τους γραφικούς παραθαλάσσιους οικισμούς Κλήμα και Ποσειδώνιο περιοχές με ωραίες ακρογιαλιές.

Τέλος στην πόλη της Σάμου λειτουργούν και δυο πολύ σημαντικά μουσεία. Το Αρχαιολογικό και το Μουσείο Σαμιακού Οίνου στη τοποθεσία «Μαλαγάρι» που στεγάζεται σε παραδοσιακό ανακαινισμένο κτίριο και ιδρύθηκε από την Ένωση οινοποιητικών Συνεταιρισμών Σάμου.

Το μπάνιο σας μπορείτε να απολαύσετε σε πολλές κοντινές και μη παραλίες με καλή πρόσβαση με τροχοφόρο, όπως στο Γάγγο, στο Καλάμι, στο Λιβαδάκι, στην Αγία Παρασκευή, στην Κέρβελη, καθώς επίσης και στην Μυκάλη, την Ψιλή Άμμο, το Κλήμα και αλλού.

Διάσημες είναι οι γιορτές του Φεστιβάλ της Σάμου στο όνομα του μεγάλου μουσικού και άξιου τέκνου του νησιού Μανώλη Καλομοίρη τους καλοκαιρινούς μήνες, όπως επίσης και η γιορτή του Κρασιού που προσελκύει πολύ κόσμο. Στις 11 Νοεμβρίου, επέτειο της ένωσης της Σάμου με την υπόλοιπη Ελλάδα το 1912, γίνονται εορταστικές εκδηλώσεις με μεγάλη παρέλαση. Πανηγύρια γίνονται στις γιορτές του Αγίου Νικολάου (6 Δεκεμβρίου), πολιούχου αγίου, όπως επίσης και του Αγίου Σπυρίδωνα στις 12 Δεκεμβρίου. Πανηγύρι γίνεται και στο μοναστήρι της Ζωοδόχου Πηγής την Παρασκευή του Πάσχα, καθώς επίσης και στο μοναστήρι της Αγίας Ζώνης στις 31 Αυγούστου.

Σε περίπτωση ανάγκης έχετε στην διάθεσή σας το Γενικό Νοσοκομείο του νομού και αρκετά φαρμακεία. Επίσης λειτουργούν αστυνομικό τμήμα, τουριστική αστυνομία και λιμεναρχείο, όπως ακόμα και ταχυδρομικές και τηλεφωνικές υπηρεσίες.

Οι συγκοινωνίες της πόλης της Σάμου με το υπόλοιπο νησί εξασφαλίζονται με πυκνά και τακτικά δρομολόγια λεωφορείων, με πολλά ταξί που διαθέτει η πόλη, με ιδιωτικά, ή νοικιασμένα αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες. Επίσης η πόλη διαθέτει το ένα από τα δυο μεγάλα λιμάνια του νησιού και συνδέει τη Σάμο με την υπόλοιπη νησιώτική και ηπειρωτική Ελλάδα.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στην πρωτεύουσα της Σάμου όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

2.

Άγιος Κωνσταντίνος

Ο Άγιος Κωνσταντίνος είναι ένα πολύ όμορφο παραλιακό χωριό που βρίσκεται σε απόσταση 18 χιλιομέτρων βορειοδυτικά από την πόλη της Σάμου, στον περιφερειακό δρόμο προς το Καρλόβασι. Αποτελείται από δυο οικισμούς, τον Άνω και Κάτω Άγιο Κωνσταντίνο και κατοικείται από 400 περίπου κατοίκους που ασχολούνται κυρίως με την γεωργία και τα τελευταία χρόνια στρέφονται και προς τον τουρισμό.

Στον Άνω Άγιο Κωνσταντίνο υπάρχει η ομώνυμη εκκλησία που έδωσε και το όνομα στο χωριό, που είναι κρυμμένο μέσα σε πυκνό δάσος που το κρύβει από τα περιέργα βλέμματα. Το κάτω χωριό που κτίστηκε τον 19ο αιώνα, κατοικείται ολόκληρο το χρόνο, ενώ το παλαιότερο Άνω χωριό μόνο το καλοκαίρι. Οι δύο οικισμοί απέχουν μεταξύ τους λιγότερο από 500 μέτρα. Και τα δυο χωριά έχουν πολλά νερά και πλούσια βλάστηση. Οι κάτοικοι ασχολούνται με την γεωργία, με κυριότερες καλλιέργειες το αμπέλι και η ελιά και τα τελευταία χρόνια ασχολούνται και με τον τουρισμό που αναπτύσσεται συνεχώς.

Ο Άγιος Κωνσταντίνος προσελκύει πολλούς επισκέπτες λόγω της γραφικότητάς του, την οργανωτική πλούσια βλάστηση της περιοχής, στις σχετικά καλές τουριστικές υποδομές και στις πανέμορ-

φες παραλίες της περιοχής. Υπάρχουν πολλές δυνατότητες διαμονής στον οικισμό και την ευρύτερη περιοχή. Παραδοσιακά εστιατόρια και γραφικές παραθαλάσσιες ταβέρνες προσφέρουν πολύ καλό φαγητό από την ντόπια, αλλά και κουζίνα της υπόλοιπης Ελλάδας.

Το μπάνιο του ο επισκέπτης θα το απολαύσει στην παραλία του οικισμού και στις κοντινές παραλίες Κάμπο, Τσάμπου και Πεταλίδες με τα πεντακάθαρα νερά.

Εκτός από τους δυο οικισμούς του χωριού που είναι ιδιαίτερα γραφικοί, ο επισκέπτης πρέπει να επισκεφθεί την καταπληκτικής ομορφιάς ρεματιά Αηδόνα και να περπατήσει κατά μήκος της θαυμάζοντας την υπέροχη φύση και προσπαθώντας να φανταστεί τα αηδόνια που έχουν δώσει και το όνομα στην ρεματιά να τραγουδούν γλυκύτατα όλη την νύκτα. Ακόμα μπορείτε να δείτε τις εκκλησίες της Παναγίας και του Αγίου Κωνσταντίνου μέσα στο χωριό, και να επισκεφτείτε το κοντινό γραφικότερο χωριουδάκι Άμπελος που κτισμένο στην πλαγιά προσφέρει απεριόριστη θέα ως κάτω στην θάλασσα. Στο ίδιο χωριουδάκι μπορείτε να δείτε και μια όμορφη πέτρινη βρύση που αναβρύζει συνεχώς δροσερό νερό.

Οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να εορτάσουν με τους ντόπιους τα πανηγύρια της Αγίας Τριάδας, του Αγίου Κωνσταντίνου (21 Μαΐου) και τον Δεκαπενταύγουστο.

Σε περίπτωση ανάγκης έχετε στην διάθεσή σας το τοπικό αγροτικό ιατρείο. Επίσης στο χωριό λειτουργεί και αστυνομικό τμήμα.

Η πρόσβαση στον Άγιο Κωνσταντίνο είναι πολύ εύκολη με τακτικά δρομολόγια λεωφορείων από την πρωτεύουσα, με ιδιωτικά, ή νοικιασμένα αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες. Επίσης στο μικρό λιμανάκι του πιάνουν μικρά σκάφη.

3.

Άγιος Νικόλαος

Ο μικρός τουριστικός οικισμός γύρω από την ομώνυμη μικρή παραλία βρίσκεται σε απόσταση 27 περίπου χιλιάμετρα βορειοδυτικά από την πρωτεύουσα, στη βόρεια ακτή του νησιού.

Η διαμονή στον οικισμό, κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει το φαγητό του, ή τα αναψυκτικά του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες.

Το μπάνιο σας θα το απολαύσετε στην παραλία του οικισμού και στις γειτονικές κοντινές παραλίες.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο κοντινό Καρλόβασι (περίπου 5 χιλιάμετρα δυτικά), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα ή το Καρλόβασι με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσυκλέτα.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στον Άγιο Νικόλαο όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

4.

Βουρλιώτες

Οι Βουρλιώτες είναι ένα μεσόγειο χωριό κτισμένο σε υψόμετρο 300 μέτρα σε μια παράκαμψη πέντε περίπου χιλιομέτρων του δρόμου Σάμου-Καρλοβάσου και σε απόσταση 20 περίπου χιλιομέτρων βορειοδυτικά από την πρωτεύουσα. Είναι ένα από τα παλαιότερα χωριά του νησιού και χτίστηκε στο μεταίχμιο του 16ου και 17ου αιώνα. Το όνομα το πήρε από τους πρώτους κάτοικους που ήρθαν από τα Βουρλά της Μικράς Ασίας, τις αρχαίες Κλαζομενές. Βρίσκεται τοποθετημένο σε μια καταπράσινη περιοχή που πνίγεται κυριολεκτικά από πυκνό δάσος πεύκης και πολλά αμπέλια, έχει πάρα πολλά νερά, στενά γραφικά δρομάκια και πανέμορφα παλιά παραδοσιακά σπίτια, πολλά από τα οποία έχουν συντηρηθεί πρόσφατα. Είναι ένα από τα πιο γραφικά και πιο όμορφα χωριά της Σάμου. Στην παραλία, ένα χιλιόμετρο πριν την παράκαμψη βρίσκονται τα Αυλάκια, παλιό επίγειο των Βουρλιωτών και σύγχρονος τουριστικός οικισμός. Σήμερα οι Βουρλιώτες κατοικούνται από 500 περίπου κατοίκους που ασχολούνται με την γεωργία, κύρια την καλλιέργεια της αμπέλου, και τον τουρισμό.

Η γραφικότητα του μεσόγειου χωριού και οι ωραίες κοντινές παραλίες προσελκύουν πολλούς επισκέπτες που έχουν αρκετές δυνατότητες για διαμονή στην ευρύτερη περιοχή. Πολλά παραδοσιακά εστιατόρια και καφενεία στην κεντρική πλατεία και γραφικές παραθαλάσσιες ταβέρνες στην κοντινή παραλία προσφέρουν πολύ καλό φαγητό από την ντόπια κουζίνα και φρέσκο ψάρι.

Το μπάνιο του ο επισκέπτης θα το απολαύσει στην κοντινή παραλία Αυλάκια και στις επίσης κοντινές παραλίες Τσάμπου και Κάμπος με τα πολύ καθαρά νερά.

Στον οικισμό ο επισκέπτης έχει την δυνατότητα να θαυμάσει παλιές ωραίες εκκλησίες, όπως τον ενοριακό ναό του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου (18ος αιώνας), την Κοίμηση της Θεοτόκου με το περίτεχνο ξυλόγλυπτο τέμπλο και άλλες. Σε περίοπτη θέση μέσα στον οικισμό θα θαυμάσετε την όμορφη πέτρινη βρύση με τα τρεχούμενα παγωμένα νερά της, ενώ σε μικρή απόσταση, στην θέση Πνάκα, μια άλλη βρύση προσφέρει το παγωμένο νερό της στους διαβάτες που έρχονται εδώ να προσκυνήσουν στο εκκλησάκι του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου, ή να θαυμάσουν την άγρια φύση και την υπέροχη θέα. Δύο χιλιόμετρα προς τα νότια του οικισμού βρίσκεται η Ιερά Μονή Βροντά, ή όπως είναι περισσότερο γνωστή η Παναγία η Βροντιανή. Κτισμένη σε υψόμετρο 450 μέτρων, σε μια ονειρική τοποθεσία, θεμελιώθηκε γύρω στα 1560 από τους αδελφούς μοναχούς Ιάκωβο και Μακάριο και είναι αφιερωμένη στα Γενέθλια της Παναγίας. Πριν την καταστροφικές φωτιές του 1999 είχε πολλές τοιχογραφίες, σπάνιο ξυλόγλυπτο τέμπλο και πάρα πολλά ιερά σκεύη σπάνιας ομορφιάς και ιδιαίτερου εκκλησιαστικού και καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος που όλα καταστράφηκαν από τη φωτιά. Επίσης, η ευρύτερη περιοχή πάνω από τους Βουρλιώτες προσφέρεται για ωραίους περιπάτους και οι λάτρεις της πεζοπορίας επιλέγουν το όρος Καρβούνη για τις εξορμήσεις τους.

Το καλοκαίρι αν βρεθείτε εδώ μην χάσετε τα πανηγύρια της Αγίας Μαρίας στις 17 Ιουλίου, της Παναγίας τον Δεκαπενταύγουστο και το μεγαλύτερο πανηγύρι της περιοχής στις 8 Σεπτεμβρίου στο Μοναστήρι της Παναγίας της Βροντιανής.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο κοντινό Καρλόβασι, ή στην πρωτεύουσα.

Η πρόσβαση στους Βουρλιώτες είναι εύκολη με δρομολόγια λεωφορείων από την πρωτεύουσα,

με ιδιωτικά, ή νοικιασμένα αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες. Επίσης στο μικρό λιμανάκι στα Αυλάκια πιάνουν μικρά σκάφη.

5. Ηραίο

Το Ηραίο είναι ένας παραθαλάσσιος τουριστικός οικισμός που διατηρεί όμως και τα γραφικά χαρακτηριστικά του παλιού παραθαλάσσιου χωριού με το μικρό λιμανάκι όπου δένουν μικρά αλιευτικά και τουριστικά σκάφη. Βρίσκεται σε απόσταση 17 περίπου χιλιάμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα, κοντά στον φημισμένο αρχαιολογικό χώρο που του έδωσε και το όνομά του. Κατοικείται από 500 περίπου μόνιμους κατοίκους που ασχολούνται κυρίως με τον τουρισμό.

Υπάρχουν πολλές δυνατότητες για διαμονή στον οικισμό και την γύρω περιοχή. Η παραλία του οικισμού είναι γεμάτη από εστιατόρια, ψαροταβέρνες, καφενεία και μπαρ όπου οι πολλοί επισκέπτες της περιοχής μπορούν να απολαύσουν το φαγητό τους κοντά στην θάλασσα, ή να πιουν το ποτό τους και το αναψυκτικό τους και να διασκεδάσουν όλο το βράδυ στα μπαρ και τα κλαμπ που παίζουν νεανική, ελληνική και ευρωπαϊκή μουσική.

Φυσικά ο επισκέπτης πρέπει να επισκεφτεί τον εντυπωσιακό αρχαιολογικό χώρο του Ηραίου που ήταν το μεγάλο ιερό της θεάς όχι μόνο για την Σάμο, αλλά για ολόκληρο τον κόσμο της Ιωνίας. Στον κάμπο του χωριού βρίσκεται ο Πύργος του Σαρακίνη, ένας πολύ ψηλός αμυντικός πύργος του 16ου αιώνα που τον έκτισε ο Νικόλαος Σαρακίνης που υπηρετούσε στον οθωμανικό στόλο. Μπορείτε ακόμα να επισκεφτείτε τις εκκλησίες του Αγίου Ιωάννη και του Αγίου Γεωργίου κοντά στον Πύργο. Σε μικρή απόσταση από το Ηραίο βρίσκονται οι Μύλοι, ένα μικρό γραφικό μεσόγειο χωριουδάκι (2 χιλιάμετρα βορειοδυτικά). Κοντά στους Μύλους υπάρχει το ξωκλήσι του Αγίου Μακαρίου, ένα πέτρινο παλιό γεφύρι με τρεις καμάρες και η μεγάλη λιμνοδεξαμενή που δημιουργεί ωραίο φυσικό περιβάλλον.

Το μπάνιο του ο επισκέπτης θα το απολαύσει στην παραλία του οικισμού και στην κοντινή παραλία Παπά, αλλά μπορεί, με εκδρομικά καϊκάκια, να πάει και στις πολύ ωραίες και απομονωμένες παραλίες Μυλωνά, Κυριακού και Κακόρεμα που έχουν πεντακάθαρα νερά και είναι πολύ ήσυχες, όπως επίσης και στην όμορφη νησίδα Σαμιοπούλα.

Όλο το καλοκαίρι διοργανώνονται εδώ πολιτιστικές εκδηλώσεις με κυριότερες τα «Ηραία», ένα φεστιβάλ αρχαίου θεάτρου με διεθνή απήχηση, όπως και καλοκαιρινές συναντήσεις μουσικής των Νέων.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να μεταβείτε στο Πυθαγόρειο (7 χιλιάμετρα βορειοανατολικά του οικισμού).

Η πρόσβαση στο Ηραίο είναι πολύ εύκολη με τακτικά δρομολόγια λεωφορείων από την πρωτεύουσα, με ταξί από το Πυθαγόρειο και με ιδιωτικά, ή νοικιασμένα αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες. Επίσης στο μικρό λιμανάκι του πιάνουν μικρά σκάφη.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Ηραίο όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

6.

Καρλόβασι

Το Καρλόβασι είναι μια σύγχρονη μικρή πόλη που βρίσκεται 32 χιλιόμετρα δυτικά από την πόλη της Σάμου στην βορειοδυτική ακτή του νησιού. Η σύγχρονη πόλη άρχισε να αναπτύσσεται μετά το 1950 οπότε ενώθηκαν οι παλιότεροι ανεξάρτητοι οικισμοί και αποτέλεσαν τον Δήμο Καρλοβάσου και σήμερα η πόλη εκτείνεται σε μεγάλη έκταση στον κάμπο μέχρι την θάλασσα και το λιμάνι και είναι μια από τις πιο αραιοκατοικημένες πόλεις της Ελλάδας, με 5.700 κατοίκους περίπου. Η περιοχή άρχισε να κατοικείται από το 1600 περίπου και η προέλευση του ονόματος διχάζει τους μελετητές. Υποστηρίζεται ότι προέρχεται από τούρκικη έκφραση που σημαίνει «χιονισμένη πεδιάδα», κάτι που κρίνεται αβάσιμο, επειδή δύσκολα πιάνει χιόνι στα πεδινά της Σάμου, άλλοι υποστηρίζουν ότι είναι παραφθορά της λέξης Καριοβα, δηλαδή αποικία Ικαριωτών και τέλος επικρατέστερη φαίνεται η άποψη που θεωρεί ότι το όνομα της πόλης προήλθε από τον ιδιοκτήτη της περιοχής. Φυσικά, πρώτα κτίστηκε το Παλιό Καρλόβασι, όπως μαρτυράει και το όνομά του, μακριά από την θάλασσα για προστασία, μετά οι άλλοι οικισμοί και τέλος το λιμάνι και ο Όρμος στα τέλη του 19ου αιώνα. Πρώτοι κάτοικοι της πόλης θεωρείται ότι ήταν Χιώτες απόγονοι Σαμιωτών που είχαν εγκαταλείψει παλιά το νησί και αργότερα προστέθηκαν Πελοποννήσιοι, Κρήτες και από άλλα μέρη της Ελλάδας.

Το Καρλόβασι είναι μεγάλο εμπορικό και οικονομικό κέντρο του νησιού και οι κάτοικοί του ασχολούνται με την γεωργία, κυρίως την ελιά και το αμπέλι, τις υπηρεσίες και τον τουρισμό. Εδώ εδρεύει και η Μαθηματική Σχολή του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Παλιότερα, καθώς το νησί διέθετε τις πρώτες ύλες για την κατεργασία των δερμάτων, υπήρχαν εδώ πολλά βυρσοδεψεία που έφεραν μεγάλο πλούτο στο νησί. Τα περισσότερα καταστράφηκαν κατά την διάρκεια του πολέμου, της κατοχής και του μετέπειτα εμφυλίου πολέμου και τα τελευταία έκλεισαν μετά την ευρεία χρήση χημικών πρώτων υλών τα τελευταία χρόνια.

Το Καρλόβασι διαθέτει πολύ καλές τουριστικές υποδομές και άλλες υπηρεσίες που μπορούν να εξυπηρετήσουν πολλούς επισκέπτες. Η διαμονή εξασφαλίζεται σε πάρα πολλά καταλύματα όλων των τύπων και μέσα στην πόλη και στην ευρύτερη περιοχή και οι επισκέπτες μπορούν να απολαύσουν όλες τις υπηρεσίες και παροχές που μπορεί να τους δώσει μια μικρή, αλλά και σύγχρονη πόλη. Έτσι, το φαγητό σε κάθε είδους ταβέρνα και εστιατόριο είναι καλής ποιότητας και μεγάλης ποικιλίας. Η διασκέδαση και η ψυχαγωγία καλύπτει όλα τα γούστα, κυρίως των νέων, με ωραία μπαρ και μαγαζιά με μουσική, τόσο ντόπια, σύγχρονη ελληνική, αλλά και μοντέρνα ευρωπαϊκή.

Ο επισκέπτης έχει την δυνατότητα να δει πολλά ενδιαφέροντα αξιοθέατα εδώ, πάρα πολλές παλιές εκκλησίες, αρχοντικά και μεγάλα παλιά σπίτια ανακαινισμένα, παλιά εργοστάσια και εργαστήρια, μνημεία του παρελθόντος και σύγχρονες κατασκευές που κοσμούν την πόλη. Τέλος, ο επισκέπτης μπορεί να δει το λαογραφικό Μουσείο που στεγάζεται σε ένα παλιό ανακαινισμένο νεοκλασικό στο Νέο Καρλόβασι και περιλαμβάνει πολλές συλλογές από έπιπλα, σκεύη, εργαλεία και ενδυμασίες των αρχών του περασμένου αιώνα και παλιότερα.

Οι σημαντικότερες εκκλησίες είναι ο μητροπολιτικός ναός Κοίμηση της Θεοτόκου (τέλη του 19ου αιώνα), η Οσία Ματρώνα (μέσα του 19ου αιώνα) με ωραίο ξυλόγλυπτο τέμπλο και ηγεμονικό θρόνο, ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, ο Άγιος Νικόλαος και ο Άγιος Σπυρίδωνας στο Νέο Καρλόβασι, τα Εισόδια της Θεοτόκου, ο Τίμιος Σταυρός, η Αγία Πελαγία, η Αγία Μαρίνα και ο Άγιος Αθανάσιος στο Μεσαίο Καρλόβασι, ο Άγιος Ιωάννης στο λιμάνι, η Αγία Τριάδα στην κορυφή του λόφου,

ο Χριστός, τα Εισόδια της Θεοτόκου και ο Άγιος Νικόλαος στο Παλαιό Καρλόβασι. Επίσης εκτός της πόλης αξιόλογες εκκλησίες και Μονές είναι το εκκλησάκι του Αγίου Αντωνίου κτισμένο σε ένα σπήλαιο σε απόσταση 20 λεπτών με τα πόδια, ο Άγιος Νικόλαος και η Βυζαντινή Μεταμόρφωση του Σωτήρα κοντά στην παραλία Ποτάμι, η Ιερά Μονή του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου σε απόσταση 3,5 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από το Μεσαίο Καρλόβασι και η Μονή του Προφήτη Ηλία 3,5 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά από το Νέο Καρλόβασι.

Εκτός από τις εκκλησίες υπάρχουν και άλλα σημαντικά κτίσματα και κτίρια που μπορεί να θαυμάσει ο επισκέπτης. Πρέπει να δείτε το κτίριο της Πορφυριάδας Σχολής στο Νέο Καρλόβασι όπου σήμερα στεγάζεται το Δημοτικό Σχολείο και το καλοκαίρι φιλοξενούνται διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις, το Χατζηγιάννιο κτίριο του 1903 όπου στεγάζεται η βιβλιοθήκη της Μαθηματικής Σχολής, την πρώην Εμπορική Σχολή που ανακαινισμένη φιλοξενεί την Μαθηματική Σχολή, το Ηγεμονικό Μέγαρο όπου στεγάζονται τα γραφεία των καθηγητών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, τα Παλιά Βυρσοδεψεία, βιομηχανικά κτίρια του 19ου αιώνα στο Νέο Καρλόβασι, τα εργαστήρια Αγγειοπλαστικής, τόσο στο Νέο, όσο και στο Μεσαίο Καρλόβασι, το άγαλμα του επισκόπου Κυρίλλου στην κεντρική πλατεία στο Μεσαίο Καρλόβασι, το παλιό καρνάγιο στο λιμάνι, το παραδοσιακό Παλιό Καρλόβασι που κτισμένο πάνω στο λόφο διατηρεί και θυμίζει την αίγλη του παρελθόντος, τα ερείπια του Βυζαντινού Κάστρου πάνω από την Μεταμόρφωση του Σωτήρα, την εξαιρετικής ομορφιάς περιοχή με τους καταρράκτες, την σχεδόν τροπική πυκνή βλάστηση με τρεχούμενα νερά και δυο λιμνούλες στο Ποτάμι και τέλος το κοντινό γραφικό χωριουδάκι Κοντακαίικα.

Το μπάνιο σας μπορείτε να απολαύσετε στις παραλίες Όρμος και Πιάκη και στις κοντινές Μεγάλο και Μικρό Σείτάνι.

Διάσημο είναι το καρναβάλι που γίνεται στις Απόκριες και οι γιορτές του Φεστιβάλ της Σάμου στο όνομα του μεγάλου μουσικού και άξιου τέκνου του νησιού Μανώλη Καλομοίρη τους καλοκαιρινούς μήνες. Πανηγύρια γίνονται στις γιορτές του Προφήτη Ηλία (20 Ιουνίου), της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα (6 Αυγούστου) και τον Δεκαπενταύγουστο.

Σε περίπτωση ανάγκης έχετε στην διάθεσή σας το τοπικό αγροτικό ιατρείο και φαρμακεία. Επίσης λειτουργούν αστυνομικό τμήμα και λιμεναρχείο, όπως ακόμα και ταχυδρομικές και τηλεφωνικές υπηρεσίες.

Η πρόσβαση στον Καρλόβασι είναι εύκολη με τακτικά δρομολόγια λεωφορείων από την πρωτεύουσα, με ιδιωτικά, ή νοικιασμένα αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες. Επίσης η πόλη διαθέτει το ένα από τα δυο μεγάλα λιμάνια του νησιού και συνδέει τη Σάμο με την υπόλοιπη νησιώτική και ηπειρωτική Ελλάδα.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Καρλόβασι όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

7. Κέρβελη

Ο μικρός τουριστικός οικισμός Κέρβελη γύρω από την μικρή ομώνυμη παραλία, βρίσκεται σε απόσταση 8 περίπου χιλιόμετρα νοτιοανατολικά από την πρωτεύουσα στην ανατολική ακτή του νη-

σιού. Κατοικείται από πολύ λίγους μόνιμους κατοίκους που ασχολούνται αποκλειστικά σχεδόν με τον τουρισμό.

Η διαμονή στον οικισμό, στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει το φαγητό του σε παραθαλάσσια ταβέρνα που λειτουργεί κοντά στην θάλασσα.

Το μπάνιο σας μπορείτε να απολαύσετε στην παραλία του οικισμού και στις γειτονικές κοντινές παραλίες.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 8 χιλιόμετρα βορειοδυτικά).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με ταξί, νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στην Κέρβελη όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

8. Κλήμα

Ο μικρός τουριστικός οικισμός Κλήμα κοντά στην μικρή ομώνυμη παραλία βρίσκεται στην νοτιο-ανατολική ακτή του νησιού, σε απόσταση 14 περίπου χιλιόμετρα νότια από την πρωτεύουσα.

Η διαμονή στον οικισμό κοντά στην παραλία, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει το φαγητό του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες της περιοχής.

Το μπάνιο σας μπορείτε να το απολαύσετε στην ήσυχη παραλία του οικισμού.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 14 χιλιόμετρα βόρεια).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα. Τα τελευταία 2-3 χιλιόμετρα της διαδρομής είστε υποχρεωμένοι να τα κάνετε σε χωματόδρομο.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Κλήμα όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

9.

Κοκκάρι

Το Κοκκάρι βρίσκεται 9,5 χιλιόμετρα βορειοδυτικά από την πόλη της Σάμου, πάνω στον παραλιακό, περιφερειακό δρόμο του νησιού. Διαθέτει μικρό λιμανάκι για μικρά αλιευτικά και τουριστικά σκάφη και παλαιότερα ήταν το επίνειο των Μυτιληνίων. Ο σημερινός οικισμός κτίστηκε στις αρχές του 19ου αιώνα αρχικά στα ερείπια παλαιότερου εγκαταλελειμμένου πάνω σε δυο λόφους και αργότερα σιγά-σιγά επεκτάθηκε και στην πεδιάδα. Υπάρχουν δυο εκδοχές για το όνομά του. Η μια εκδοχή λέει ότι το όνομα το οφείλει στην εκτεταμένη καλλιέργεια του κοκκαριού (κοκκάρι είναι το μικρό κρεμμύδι), αλλά η πιθανότερη είναι ότι το όνομά του το πήρε από τον πρώτο του σημαντικό οικιστή και ιδιοκτήτη. Τα παλιά χρόνια οι κάτοικοι ήταν κυρίως γεωργοί και αλιείς, αλλά σήμερα οι 1.000 περίπου μόνιμοι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τον τουρισμό, δεδομένου ότι το Κοκκάρι είναι από τα πιο ανεπτυγμένα τουριστικά μέρη της Σάμου.

Η γραφικότητα του χωριού που οφείλεται στα καλοδιατηρημένα παλιά σπίτια και το λιμανάκι του, στην οργιαστικά πλούσια βλάστηση της περιοχής, στις πολύ καλές τουριστικές υποδομές και φυσικά στις πανέμορφες παραλίες του προσελκύει πολλούς επισκέπτες που έχουν αρκετές δυνατότητες για διαμονή στην περιοχή. Πολλά παραδοσιακά εστιατόρια και γραφικές παραθαλάσσιες ταβέρνες προσφέρουν πολύ καλό φαγητό από την ντόπια κουζίνα. Υπάρχουν επίσης αρκετές επιλογές για διασκέδαση και νυχτερινή ζωή.

Μπορείτε να επισκεφτείτε τις εκκλησίες της Παναγίας, από τις παλιότερες του χωριού, και τον νεότερο Άγιο Νικόλαο.

Το μπάνιο του ο επισκέπτης θα το απολαύσει στην παραλία του οικισμού και στις κοντινές παραλίες Τσαμαδού και Λεμονάκια που έχουν πεντακάθαρα νερά και τα πυκνά πεύκα αγγίζουν σχεδόν το κύμα.

Τον Ιούλιο, αν βρεθείτε εδώ μην χάσετε το πανηγύρι του Αγίου Παντελεήμονα στις 27.

Σε περίπτωση ανάγκης έχετε στην διάθεσή σας το τοπικό αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο Κοκκάρι είναι πολύ εύκολη με τακτικά δρομολόγια λεωφορείων από την πρωτεύουσα, με ταξί και ιδιωτικά, ή νοικιασμένα αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες. Επίσης στο μικρό λιμανάκι του πιάνουν μικρά σκάφη.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Κοκκάρι όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

ΙΟ.

Λιμιώνας

Ο μικρός τουριστικός οικισμός γύρω από την ομώνυμη μικρή παραλία βρίσκεται σε απόσταση 53 περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα στον κόλπο του Μαραθόκαμπου στην νοτιοδυτική ακτή του νησιού.

Η διαμονή στον οικισμό, κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει το φαγητό του, ή τα αναψυκτικά του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες της, δίπλα ακριβώς από το κύμα της θάλασσας.

Το μπάνιο σας μπορείτε να απολαύσετε στην παραλία του οικισμού και στις γειτονικές κοντινές παραλίες.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον κοντινό Μαραθόκαμπο (περίπου 12 χιλιόμετρα βορειοανατολικά) όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα μέσω του Μαραθόκαμπου ακολουθώντας το δρόμο που οδηγεί στην Καλλιθέα.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Λιμιώνα όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

ΙΙ.

Μαραθόκαμπος

Ο Μαραθόκαμπος είναι μια κωμόπολη με παραδοσιακό χρώμα κτισμένος στη πλαγιά του βουνού με προσανατολισμό προς τη θάλασσα στα νότια, στον ομώνυμο κόλπο. Βρίσκεται σε απόσταση 42 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα του νησιού σε απόσταση 3 χιλιομέτρων βόρεια από την θάλασσα, το επίκειό του τον Όρμο Μαραθοκάμπου. Τα παλιά χρόνια ήταν κτισμένος χαμηλά στον κάμπο, από τα πολλά μάραθα που φύονται εκεί πήρε και το όνομά του και αργότερα για λόγους ασφαλείας μεταφέρθηκε ψηλότερα στην σημερινή θέση του. Μια άλλη ιστορική εκδοχή για το όνομα είναι ότι το πήρε από τους πρώτους κατοίκους του που ήρθαν από το Μαραθονήσι της Πελοποννήσου, δηλαδή το Γύθειο. Στην πραγματικότητα ο Μαραθόκαμπος δημιουργήθηκε σιγά-σιγά από Πελοποννήσιους, Χιώτες, Κρητικούς και άλλους κυρίως νησιώτες που ήρθαν εδώ και βρήκαν καταφύγιο σε παλαιότερες εποχές. Για την ύπαρξή του υπάρχουν αναφορές ήδη από τον 17ο αιώνα. Σήμερα κατοικείται από 1400 περίπου μόνιμους κατοίκους που ασχολούνται κυρίως με την γεωργία, με πρώτη την ελιά, την αλιεία και τα τελευταία χρόνια και με τον τουρισμό. Παλιότερα υπήρχαν πολλοί ναυτικοί και τα Μαραθονίτικα σκάφη που κυρίως τα ναυπηγούσαν στον Όρμο έφταναν σε όλα τα λιμάνια της Μεσογείου και της Μαύρης Θάλασσας. Και αργότερα οι Μαραθοκαμπίτες δούλευαν ως ναυτικοί σε μεγάλα ποντοπόρα πλοία της ελληνικής ναυτιλίας. Για σύγκριση να αναφέρουμε ότι το 1920 οι κάτοικοι σύμφωνα με την απογραφή του πληθυσμού ήταν 3.650!

Από τα πιο αξιόλογα ενδιαφέροντα να δει κανείς στην περιοχή είναι τα μοναστήρια που ναι μεν δεν είναι μεγάλα, αλλά παρουσιάζουν ιστορικό, θρησκευτικό και αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον. Στα νότια του χωριού βρίσκεται η Μονή της Παναγίας ή Παναγίτσα όπως το λένε οι ντόπιοι που χτίστηκε το 1887 και έχει λιγοστά κελιά, η Μονή του Αγίου Ιωάννη του Ελεήμονα με τις πηγές δροσερού νερού που χτίστηκε το 1867 από τον μοναχό Ισίδωρο κοντά στο ακρωτήριο με το ίδιο όνομα. Από τα πιο γνωστά μοναστήρια είναι του Κακοπέρατου, ή της Ευαγγελίστριας του Κέρκη, ή της Σκάλας, ή του Αγίου Βασιλείου που βρίσκεται στις νότιες παρυφές του βουνού σε υψόμετρο 700 μέτρα πνιγμένο στα πεύκα με υπέροχη θέα προς την θάλασσα και ιδρύθηκε τον 10ο αιώνα και θεωρείται πως είναι το παλαιότερο χριστιανικό μοναστήρι του νησιού. Στα δυτικά του χωριού υπάρχει το μικρό μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου που χτίστηκε τον 17ο αιώνα και ανήκει σήμερα σε κάποιον ιδιώτη που το αγόρασε από την Μονή της Πάτμου πριν από μερικές δεκαετίες.

Στα δυτικά του Μαραθόκαμπου βρίσκεται η λεγόμενη σπηλιά του Πυθαγόρα σε υψόμετρο 350 μέτρων, όπου όπως λέει η ντόπια παράδοση εδώ κατέφυγε ο μεγάλος φιλόσοφος κυνηγημένος από τους εχθρούς του.

Λίγο ψηλότερα, σε υψόμετρο 700 μέτρων, βρίσκεται το Μοναστήρι της Ευαγγελίστριας, παραπάνω, σε υψόμετρο 1170 μέτρα, είναι το εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία και περί τα 1000 μέτρα βορειοδυτικά η ψηλότερη κορυφή του Κέρκη και της Σάμου, η Βίγλα, ύψους 1445 μέτρων. Από εδώ, που μόνο με τα πόδια πάει κανένας, φαίνεται ολόκληρο το Αιγαίο και σε μεγάλο βάθος η Μικρά Ασία.

Επίσης μέσα στο χωριό μπορεί ο επισκέπτης να θαυμάσει την Αστική Σχολή, κτίσμα του 1920 που φιλοξένησε το παλιό Δημοτικό σχολείο του χωριού, τις εκκλησίες του Αγίου Αντωνίου στην κεντρική πλατεία, του προφήτη Ηλία με ωραίο ξυλόγλυπτο τέμπλο και της Αγίας Παρασκευής, όπως επίσης και την μαρμάρινη βρύση με το δροσερό τρεχούμενο νερό «Λούγκα» που κτίστηκε στα τέλη του 19ου αιώνα.

Η κωμόπολη βρίσκεται κοντά σε πολύ ωραίες θαυμάσιες και μεγάλες αμμουδιές και προσελκύει πολλούς επισκέπτες που βρίσκουν πολλές εναλλακτικές λύσεις για διαμονή τόσο κοντά στο χωριό, αλλά κυρίως στην παραλία του Όρμου. Στις παραδοσιακές ταβέρνες και στα παραδοσιακά καφενεία μπορείτε να γευτείτε την ντόπια κουζίνα ή να απολαύσετε τις ντόπιες λιχουδιές με την συνοδεία ωραίων μεζέδων.

Το κολύμπι σας θα το απολαύσετε στην παραλία του Όρμου και στην Βελανιδιά.

Πολλές εκδηλώσεις λαμβάνουν χώρα εδώ κυρίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Στον όρμο Μαραθόκαμπου διοργανώνεται γιορτή του κρασιού με μουσικοχορευτικά συγκροτήματα και άλλες εκδηλώσεις. Τέλος, οι πιστοί κάτοικοι της περιοχής και του νησιού εορτάζουν με μεγάλα πανηγύρια τις γιορτές του προφήτη Ηλία και της Αγίας Τριάδας.

Σε περίπτωση ανάγκης έχετε στην διάθεσή σας το τοπικό αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο. Επίσης λειτουργούν αστυνομικό τμήμα και λιμεναρχείο.

Η πρόσβαση στον Μαραθόκαμπο είναι εύκολη με τακτικά δρομολόγια λεωφορείων από την πρωτεύουσα, με ιδιωτικά, ή νοικιασμένα αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Μαραθόκαμπο όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

12.

Μαυρατζαίοι

Οι Μαυρατζαίοι είναι ένα γραφικό ορεινό χωριό σε απόσταση 19 χιλιομέτρων νοτιοδυτικά από την πόλη της Σάμου σε μια παράκαμψη τεσσάρων χιλιομέτρων του περιφερειακού δρόμου Σάμου–Πυθαγορείου–Καρλοβάσου. Βρίσκεται σε μια περιοχή που είναι πολύ όμορφη, πλούσια σε βλάστηση, κυρίως πεύκα και ελιές και γεμάτη σπήλαια και άλλα φυσικά ενδιαφέροντα. Παλιά ονομαζόταν Γαϊτάνκιοι, ή Γαϊτάνηδες, από το όνομα κάποιου ιδιοκτήτη της περιοχής με όνομα Γαϊτάνος που κατοίκησε εκεί στα τέλη του 18ου αιώνα. Μετά από κάποιο νεότερο οικιστή Μαυρατζά πήρε το σημερινό του όνομα. Παλιότερα υπήρχαν πολλές εδώ βιοτεχνίες κατασκευής αγγείων και άλλων πήλινων σκευών που κάλυπταν απόλυτα μαζί με τη παραγωγή του Καρλόβασου τις ανάγκες του νησιού. Σήμερα εξακολουθούν να κατασκευάζονται πήλινα μόνο για την τουριστική αγορά πλέον. Το χωριό έχει 400 περίπου μόνιμους κατοίκους που ασχολούνται κύρια με τον τουρισμό, την γεωργία (ελαιοκαλλιέργειες) και την βιοτεχνία (αγγειοπλαστική).

Αν θέλετε να μείνετε εδώ για μεγαλύτερη ησυχία από τις παραλίες και τα τουριστικά θέρετρα, υπάρχουν κάποιες δυνατότητες για διαμονή, το φαγητό είναι πολύ καλό στις παραδοσιακές ταβέρνες και μπορείτε να απολαύσετε το ουζάκι σας στα παλιά καφενεία του χωριού με ωραίους ντόπιους μεζέδες.

Το κολύμπι σας θα το απολαύσετε στις κοντινές παραλίες γύρω από το Πυθαγόρειο (10 χιλιόμετρα περίπου νοτιοανατολικά).

Εδώ μπορείτε να δείτε τον ναό του Αγίου Γεωργίου και το Ιστορικό Μουσείο της περιοχής που στεγάζεται στο κτίριο του δημοτικού σχολείου και περιλαμβάνει μια καλή συλλογή από φωτογραφίες σχετικές με την ιστορία του χωριού και της περιοχής. Σε απόσταση 2,5 χιλιόμετρα περίπου νοτιοανατολικά μπορείτε να επισκεφτείτε την Ιερά Μονή του Τιμίου Σταυρού που ιδρύθηκε τον 16ο αιώνα από τον μοναχό Νείλο τον Λατίνο και όπου μπορείτε να θαυμάσετε στο καθολικό του 19ου αιώνα το περίτεχνο ξυλόγλυπτο τέμπλο, το ξυλόγλυπτο άμβωνα και τον δεσποτικό θρόνο. Πάνω από το χωριό στο βουνό μπορείτε να δείτε τα ενδιαφέροντα σπήλαια Τρυπιόβραχος και Καπλανότρυπα.

Οι πιστοί κάτοικοι εορτάζουν με μεγάλα πανηγύρια τις γιορτές του Αγίου Γεωργίου στο χωριό και του Σταυρού στην ομώνυμη Μονή στις 14 Σεπτεμβρίου.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο κοντινό (10 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά) Πυθαγόρειο.

Η πρόσβαση στο χωριό είναι εύκολη από την πρωτεύουσα, ή το Πυθαγόρειο, με ταξί και ιδιωτικά, ή νοικιασμένα αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες.

13.

Μυκάλη

Ο μικρός τουριστικός οικισμός της Μυκάλης γύρω από την εκτεταμένη ομώνυμη παραλία βρίσκεται σε απόσταση 7 περίπου χιλιόμετρα νότια από την πρωτεύουσα στην νοτιοανατολική ακτή του νησιού. Στα ανοικτά του οικισμού το 1824 ο ελληνικός στόλος καταναυμάχησε τον αντίστοιχο Οθωμανικό, συμβάλλοντας αποφασιστικά στην επιτυχία της Επανάστασης.

Η διαμονή στον οικισμό, κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει το φαγητό του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες της παραλίας, ή να περιοριστεί σε πρόχειρο φαγητό, ή αναψυκτικό από καντίνες που βρίσκονται δίπλα στην θάλασσα.

Το μπάνιο σας και τα θαλάσσια σπορ της αρεσκείας σας μπορείτε να απολαύσετε στην παραλία του οικισμού και στις γειτονικές κοντινές παραλίες.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 7 χιλιόμετρα βόρεια).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με ταξί, νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στη Μυκάλη όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

14.

Μυτιληνιοί

Οι Μυτιληνιοί είναι μια μεσόγεια κωμόπολη τρία χιλιόμετρα βόρεια της Χώρας, στο δρόμο Χώρας – Μυτιληνίων – Σάμου, στο δυτικό άκρο μιας πανέμορφης κοιλάδας και σε απόσταση 10 περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα. Περιβάλλεται από παντού από λόφους που κρύβουν το χωριό από την θάλασσα. Είναι ένα από τα μεγαλύτερα και πλέον αξιόλογα χωριά της Σάμου με 2.500 περίπου μόνιμους κατοίκους που ασχολούνται με την γεωργία και τον τουρισμό. Το όνομά του το χωριό το πήρε από τους πρώτους κατοίκους που εγκαταστάθηκαν εδώ από την Μυτιλήνη. Όταν στη Σάμο άκμαζε η καπνοκαλλιέργεια, ήταν το πρώτο χωριό στο νησί σε παραγωγή που ξεπερνούσε το ένα εκατομμύριο οκάδες, δηλαδή πάνω από 1300 τόνους καπνό.

Το φημισμένο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας προσελκύει πολλούς επισκέπτες, αλλά η περιοχή των Μυτιληνίων διαθέτει μόνο μικρές δυνατότητες για διαμονή. Οι επισκέπτες πάντως έχουν την ευκαιρία να γευτούν την παραδοσιακή τοπική κουζίνα στα εστιατόρια και τις ταβέρνες του οικισμού.

Στο χωριό υπάρχει αξιόλογο παλαιοντολογικό μουσείο με πολύ σπάνια ευρήματα ζώων, που βρέθηκαν στη περιοχή του. Ανασκαφές έγιναν για πρώτη φορά στα τέλη του 19ου αιώνα και πολλά

ευρήματα εκτίθενται επίσης σε πολλά ξένα μουσεία και ιδιωτικές συλλογές. Στη περιοχή βρέθηκαν απομεινάρια από κυκλώπεια τείχη και πολλές άλλες αρχαιότητες, που δείχνει ότι η περιοχή έχει κατοικηθεί από πολύ παλαιές εποχές. Στον οικισμό του χωριού μπορείτε να δείτε πολλές εκκλησίες, σπουδαιότερες των οποίων είναι η Παναγία, η Αγία Ματρώνα, ο Άγιος Δημήτριος, ο Άγιος Αντώνιος και το Μετόχι του Πατριαρχείου των Ιεροσολύμων, ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου. Πέντε χιλιόμετρα περίπου νοτιοανατολικά του χωριού βρίσκεται το μοναστήρι της Αγίας Τριάδας που χτίστηκε το 1824 και έκτοτε έχει ανακαινιστεί πολλές φορές και έχουν προστεθεί αρκετά νεότερα κτίσματα.

Στην περιφέρεια των Μυτιληνίων υπάρχουν και οι οικισμοί Καμάρα, Μονή Αγίας Τριάδος, ο Ριζόβραχος με ελάχιστους μόνιμους κατοίκους και το Ποτάμι Μεσοκάμπου με συνολικά 80 περίπου κατοίκους.

Αν βρεθείτε εδώ το καλοκαίρι μην χάσετε τα πανηγύρια τον Δεκαπενταύγουστο και στο μοναστήρι της Αγίας Τριάδας κατά τον εορτασμό της αντίστοιχης γιορτής.

Σε περίπτωση ανάγκης έχετε στην διάθεσή σας το τοπικό αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στους Μυτιληνιούς είναι πολύ εύκολη με τακτικά δρομολόγια λεωφορείων από την πρωτεύουσα, με ταξί και ιδιωτικά, ή νοικιασμένα αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες.

15.

Ποτοκάκι

Ο τουριστικός οικισμός Ποτοκάκι που έχει αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια γύρω από την εκτεταμένη ομώνυμη παραλία βρίσκεται στον κόλπο του Πυθαγορείου στην νοτιοανατολική ακτή του νησιού, σε απόσταση 14 περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα και 3-4 χιλιόμετρα δυτικότερα από το Πυθαγόρειο.

Η διαμονή στον οικισμό, κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει το φαγητό του, ή τα αναψυκτικά του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες και τα καφέ της, δίπλα ακριβώς από το κύμα της θάλασσας.

Το μπάνιο σας μπορείτε να απολαύσετε στην τεράστια παραλία του οικισμού.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο αγροτικό ιατρείο και το φαρμακείο που λειτουργούν στο Πυθαγόρειο (3-4 χιλιόμετρα ανατολικά).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με λεωφορείο, με ταξί, νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα. Φυσικά από το Πυθαγόρειο έρχεστε εδώ με τροχοφόρο και ίσως και με τα πόδια. Υπάρχει πρόσβαση από πολλά σημεία λόγω του μεγάλου μήκους της.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Ποτοκάκι όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

16.

Πυθαγόρειο

Το Πυθαγόρειο είναι μια πανέμορφη παραλιακή κοσμοπολίτικη κωμόπολη, στη νότια ακτής του ανατολικού τμήματος του νησιού, νότια της πόλης της Σάμου και σε απόσταση 12 χιλιομέτρα απ' αυτήν. Το όνομά της έχει δοθεί προς τιμήν του μεγάλου φιλοσόφου και μαθηματικού της αρχαιότητας Πυθαγόρα. Η σημερινή πόλη που εκτείνεται γύρω από το λιμάνι της, κυριολεκτικά βρίσκεται κτισμένη πάνω ακριβώς από την αρχαία πόλη της Σάμου. Σήμερα κατοικείται από 1.400 περίπου μόνιμους κατοίκους, οι περισσότεροι από τους οποίους ασχολούνται με τον τουρισμό.

Η κωμόπολη βρίσκεται στην πιο ανεπτυγμένη τουριστικά περιοχή του νησιού, διαθέτει εξαιρετικά καλές τουριστικές υποδομές και προσφέρει πολλές εναλλακτικές λύσεις για διαμονή τόσο μέσα στην πόλη, όσο και σε κοντινή απόσταση στην ευρύτερη περιοχή. Στις παραδοσιακές ταβέρνες και στα παραδοσιακά καφενεία που ξεφυτρώνουν παντού στις γραφικές πλατείες και τα στενά σοκάκια μπορείτε να γευτείτε την ντόπια κουζίνα ή να απολαύσετε τις ντόπιες λιχουδιές με την συνοδεία ωραίων μεζέδων που θυμίζουν στον επισκέπτη την γειτνίαση του νησιού με την Μικρά Ασία. Φυσικά και η διασκέδαση και η ψυχαγωγία είναι εξασφαλισμένες εδώ, ιδιαίτερα για τους νέους που εδώ θα βρουν πολλά στέκια με μοντέρνα, αλλά και παραδοσιακή μουσική. Τέλος, η αγορά της κωμόπολης προσφέρει όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που χρειάζεται ο επισκέπτης.

Η ύπαρξη αξιόλογων Μουσείων, η διοργάνωση πολλών εκθέσεων (Ζωγραφικής, Φωτογραφίας κλπ) κυρίως τη θερινή περίοδο, όπως επίσης και Διεθνών Συνεδρίων, διαλέξεων διεθνούς ακτινοβολίας (Φιλοσοφίας, Επιστημών, Τεχνών, Νέων τεχνολογιών, Αρχαιολογίας κλπ) και η οργάνωση Φεστιβάλ (Θεάτρου, Μουσικής κλπ) αποτελούν πόλο έλξης για χιλιάδες επισκέπτες σε όλη τη διάρκεια του έτους. Εδώ μπορείτε να δείτε το άγαλμα του Πυθαγόρα που δεσπόζει στο λιμάνι, το παλιό βυζαντινό κάστρο που ενισχύθηκε κατά την διάρκεια της Επανάστασης του 1821, τον πύργο του αρχηγού της επανάστασης Λυκούργου Λογοθέτη και δίπλα του τον Ιερό Ναό της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα που τον οικοδόμησε το 1831 ο Λογοθέτης και οι άλλοι αρχηγοί του νησιού, εκπληρώνοντας τάμα που έκαναν μετά την αποφασιστικά νικηφόρα ναυμαχία της Μυκάλης τον Αύγουστο του 1824. Δίπλα στην εκκλησία της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα υπάρχει η παλαιοχριστιανική βασιλική του Κάστρου (6ος αιώνας) που οικοδομήθηκε στη θέση και με τα υλικά δυο πολυτελών εξοχικών κατοικιών των Ελληνιστικών χρόνων.

Η Ρωμαϊκή εποχή αντιπροσωπεύεται με τα ερείπια από τις Θέρμες, δηλαδή τα δημόσια θερμαινόμενα λουτρά. Βέβαια, τα σημαντικότερα ευρήματα, που δείχνουν και τον πλούτο και την ακμή της αρχαίας πόλης της Σάμου, είναι τα τμήματα των αρχαίων τειχών που σώζονται ακόμα, ο Πολυκράτειος μόλος στο προφυλαγμένο και οχυρωμένο πολεμικό λιμάνι (περίπου 530 π.Χ.), η αγορά, τα ιερά της Αφροδίτης, της Άρτεμης, της Δήμητρας, των Νυμφών, το στάδιο, η παλαίστρα και το γυμνάσιο, εργαστήρια κεραμικής και βιοτεχνίες μεταλλοτεχνίας, πολλές οικίες και πλήθος από τάφους. Ακόμα αξίζει να δείτε το αρχαίο θέατρο του 4ου π.Χ. αιώνα που σώζεται μερικώς.

Έξω από την πόλη μπορείτε να δείτε την ιερά Μονή της Παναγίας της Σπηλιανής κτισμένη πάνω σε λόφο, απ' όπου έχετε θαυμάσια θέα ολόκληρο το Πυθαγόρειο. Στο δρόμο προς την Παναγία την Σπηλιανή θα δείτε την εξοχική κατοικία των Ελληνιστικών χρόνων. Στην κοντινή τοποθεσία «Τρία Δόντια» κοντά στο αρχαίο στάδιο κοντά στην θάλασσα υπάρχουν τα ερείπια της παλαιοχριστιανικής βασιλικής του 5ου αιώνα. Όμορφο περιβάλλον δημιουργούν και οι δυο μικρές λίμνες που βρίσκονται πολύ κοντά στον οικισμό, η Μικρή και η Μεγάλη Γλυφάδα. Και τέλος υπάρχει το Ποτοκάκι, ένας κοντινός παραθαλάσσιος τουριστικός οικισμός με μεγάλη κίνηση.

Φυσικά το κατεξοχήν αξιοθέατο του Πυθαγόρειου και από τα σημαντικότερα μνημεία της Σάμου, αλλά και ολόκληρου του Ελλαδικού χώρου είναι το Ευπαλίνειο Όρυγμα, το υδραγωγείο της αρχαίας Σάμου, ένα από τα μεγαλύτερα τεχνικά επιτεύγματα του αρχαίου κόσμου.

Το Πυθαγόρειο διαθέτει αξιόλογο Αρχαιολογικό Μουσείο με σημαντικά ευρήματα από το νησί και αξιόλογες συλλογές, όπως επίσης και ένα μικρό Λαογραφικό Μουσείο που στεγάζεται στο κτίριο ενός παλιού ξενοδοχείου.

Το κολύμπι σας θα το απολαύσετε στην παραλία της πόλης και στις κοντινές παραλίες Ποτοκάκι και Μυκάλη.

Πολλές εκδηλώσεις λαμβάνουν χώρα εδώ κυρίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Τον Ιούλιο οργανώνεται το Πανηγύρι των ψαράδων που προσελκύει πολλούς επισκέπτες. Ολόκληρο το καλοκαίρι γίνονται πολλές πολιτιστικές και επιμορφωτικές εκδηλώσεις στα πλαίσια του Φεστιβάλ «Μανώλης Καλομοίρης». Στις 5 και 6 Αυγούστου γίνονται εορταστικές εκδηλώσεις προς τιμήν της νικηφόρας για τα ελληνικά πλοία ναυμαχίας της Μυκάλης (6 Αυγούστου 1824). Τον Σεπτέμβριο φιλοξενείται εδώ το Φεστιβάλ Μεσογειακού Ντοκιμαντέρ. Τέλος, οι πιστοί του Πυθαγορείου και του νησιού εορτάζουν με μεγάλα πανηγύρια τις γιορτές της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα στις 6 Αυγούστου και της Παναγίας στις 21 Νοεμβρίου.

Σε περίπτωση ανάγκης έχετε στην διάθεσή σας το τοπικό αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο. Επίσης λειτουργούν καταστήματα Ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΕΛΤΑ), τηλεφωνικής υπηρεσίας (ΟΤΕ), αστυνομικό τμήμα και λιμεναρχείο.

Η πρόσβαση στο Πυθαγόρειο είναι πολύ εύκολη με τακτικά δρομολόγια λεωφορείων από την πρωτεύουσα, με ταξί και ιδιωτικά, ή νοικιασμένα αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες. Επίσης στο λιμάνι πιάνουν μικρά και μεγαλύτερα σκάφη, ενώ η πόλη συνδέεται επίσης με το Κουσάντασι της απέναντι ακτής της Τουρκίας.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Πυθαγόρειο όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

17. Χώρα

Η Χώρα είναι ένα γραφικό παλιό μεσόγειο κεφαλοχώρι πάνω σε κόμβο των δρόμων της ενδοχώρας, σε απόσταση 3 χιλιόμετρα βορειοδυτικά από το Πυθαγόρειο, στο βορειοανατολικό τμήμα του ομώνυμου κάμπου και 13 περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα. Μέχρι το 1854 ήταν πρωτεύουσα του νησιού. Στη περιοχή βρίσκεται και το αεροδρόμιο του νησιού. Η Χώρα έχει 1.500 περίπου μόνιμους κατοίκους που ασχολούνται κυρίως με τον τουρισμό και αρκετοί και με την γεωργία. Παλαιότερα η πρώτη καλλιέργεια ήταν ο καπνός, αλλά μετά τον πόλεμο παράκμασε.

Αν θέλετε να μείνετε εδώ για μεγαλύτερη ησυχία από τις παραλίες και τα τουριστικά θέρετρα υπάρχουν κάποιες δυνατότητες για διαμονή και το φαγητό είναι πολύ καλό σε παραδοσιακές ταβέρνες και μπορείτε να απολαύσετε το ουζάκι σας στα παλιά καφενεία του χωριού με ωραίους ντόπιους μεζέδες.

Το κολύμπι σας θα το απολαύσετε στην κοντινή γραφική παραλία Ποτοκάκι με 50 περίπου μόνιμους κατοίκους, την τουριστική κίνηση και την καλή τουριστική υποδομή.

Εδώ μπορείτε να δείτε τον ναό της Αγίας Παρασκευής και το παλιό κτίριο του Δημοτικού Σχολείου.

Οι πιστοί κάτοικοι εορτάζουν με μεγάλα πανηγύρια τις γιορτές της Αγίας Παρασκευής στις 26 Ιουλίου και της παναγίας τον Δεκαπενταύγουστο.

Σε περίπτωση ανάγκης έχετε στην διάθεσή σας το τοπικό αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στην Χώρα είναι εύκολη με τακτικά δρομολόγια λεωφορείων από την πρωτεύουσα, με ταξί και ιδιωτικά, ή νοικιασμένα αυτοκίνητα και μοτοσικλές.

18.

Ψιλή Άμμος

Ο μικρός τουριστικός οικισμός Ψιλή Άμμος γύρω από την μικρή ομώνυμη παραλία βρίσκεται στην νοτιοανατολική ακτή του νησιού, σε απόσταση 9 περίπου χιλιομέτρα νότια από την πρωτεύουσα.

Η διαμονή στον οικισμό, κοντά στην παραλία, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης να απολαύσει το φαγητό του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες της.

Το μπάνιο σας μπορείτε να απολαύσετε στην παραλία του οικισμού και στις γειτονικές κοντινές παραλίες.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 9 χιλιόμετρα βόρεια).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με ταξί, νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

19.

Παλιόκαστρο

Το Παλιόκαστρο βρίσκεται 5 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά της πόλης της Σάμου και είναι κυκλωμένο από λόφους που κρύβουν το χωριό από την θάλασσα. Το όνομά του οφείλεται σε παλιό κάστρο που βρίσκεται ερειπωμένο κοντά στο χωριό. Το χωριό χτίστηκε στις αρχές του 17ου αιώνα. Οι κάτοικοι ασχολούνται πολύ με τον τουρισμό και την γεωργία, με βασικότερη καλλιέργεια της ελιάς, ενώ παλιότερα το σπουδαιότερο προϊόν ήταν ο καπνός.

Νοτιοανατολικά από το Παλιόκαστρο στα στενά της Σάμου και της Μικράς Ασίας βρίσκονται οι όμορφες παραλίες του Ποσειδωνίου, της Κέρβελης και της Ψιλής Άμμου που είναι παραλίες με

ήσυχα και διαυγή καταγάλανα νερά που το καλοκαίρι ελκύουν πολλούς τουρίστες. Στη περιοχή αυτή βρίσκεται και ο κάβος Κρόκου που είναι το πλησιέστερο σημείο της Σάμου με την Μικρά Ασία, κοντά στα 1200 μέτρα περίπου. Στο Παλιόκαστρο ανήκουν οι οικισμοί Αργυρό, Κλήμα, Ποσειδώνιο, Χαραυγή και ψιλή Άμμος με 130 συνολικά κατοίκους.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 5 χιλιόμετρα βορειοδυτικά) όπου έχετε στην διάθεσή σας όλες τις υπηρεσίες της.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται εύκολα με ταξί, ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο , ή μοτοσικλέτα.

20.

Πύργος

27 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά της πόλης της Σάμου και πέντε χιλιόμετρα δυτικά απ' τους Κουμαραδαίους, στο κέντρο σχεδόν του νησιού, βρίσκεται ο Πύργος, περικυκλωμένος με υψώματα, τελείως αθέατος απ' την θάλασσα, δίπλα στις όχθες του Αμφίλυσσου και δυτικά του Ιμβράσου. Το όνομά του το οφείλει σε κάποιο τσοπάνη που πρωτοκατοίκησε εκεί με την οικογένειά του, προερχόμενος απ' τον Πύργο της Ηλείας. Οι κάτοικοι ασχολούνται με την γεωργία με κύριες καλλιέργειες το αμπέλι, την ελιά και την μελισσοκομία. Είναι όμορφο, παραδοσιακό, καταπράσινο χωριό με πλούσια εδάφη περιτριγυρισμένο με αμπέλια.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην πρωτεύουσα (περίπου 27 χιλιόμετρα βορειοδυτικά) όπου έχετε στην διάθεσή σας όλες τις υπηρεσίες της.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται εύκολα με τακτικά δρομολόγια λεωφορείων, ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

21.

Μεσόγειος - Πάνδροσος

Σε απόσταση τεσσάρων χιλιομέτρων από τον Πύργο και βορειοανατολικά βρίσκεται η Μεσόγειος και μετά από λιγότερο από ένα χιλιόμετρο βρίσκεται η Πάνδροσος, το χωριό με το υψηλότερο υψόμετρο στη Σάμο. Τα παλιά χρόνια ονομάζονταν Κάτω και Πάνω Αρβανίτες, ονομασία που κατά ορισμένους μελετητές της ιστορίας Σάμου οφείλεται σε Αλβανούς πολεμιστές του σπουδαίου πολέμαρχου Σκεντέρμπεη ή Γεώργιου Καστριώτη που, μετά την ήττα και τον θάνατό του κατέφυγαν στην Ελλάδα και τα νησιά του Αιγαίου για να γλιτώσουν από τους Τούρκους. Οι κάτοικοι είναι γεωργοί και ασχολούνται με την καλλιέργεια του αμπελιού και της ελιάς.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην πρωτεύουσα (περίπου 30 χιλιόμετρα δυτικά) όπου έχετε στην διάθεσή σας όλες τις υπηρεσίες της.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται εύκολα με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

22.

Άμπελος

Δυτικά από τον Άγιο Κωνσταντίνο μετά από παράκαμψη τεσσάρων χιλιομέτρων ανηφορικού δρόμου με πολλές στροφές βρίσκεται η Άμπελος. Το χωριό, παραδοσιακό, σκαφαλωμένο στο βουνό με μεγάλη κλίση, με πολλά νερά και πυκνή βλάστηση από αμπέλια και οπωροφόρα δέντρα, βλέπει όλα τα βόρεια παράλια της Σάμου και τα απέναντι Μικρασιατικά παράλια. Παλαιότερα λεγότανε Νενέδες από το οικογενειακό όνομα των πρώτων οικιστών. Έχει λιγότερους από 400 κατοίκους το χωριό και οι γύρω μικροί οικισμοί.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην πρωτεύουσα (περίπου 22 χιλιόμετρα δυτικά) όπου έχετε στην διάθεσή σας όλες τις υπηρεσίες της.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται εύκολα με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

23.

Σταυρινίδες

Σε απόσταση δυο χιλιομέτρων νοτιοανατολικά από την Άμπελο και σε υψόμετρο σχεδόν 400 μέτρων βρίσκονται οι Σταυρινίδες, παραδοσιακό χωριό που ονομάστηκε έτσι από το οικογενειακό όνομα των πρώτων του οικιστών. Έχει φανταστική θέα άφθονα νερά και είναι πνιγμένο μέσα σε πυκνό δάσος και πολλά αμπέλια. Έχει περίπου 70 κατοίκους.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην πρωτεύουσα (περίπου 24 χιλιόμετρα δυτικά) όπου έχετε στην διάθεσή σας όλες τις υπηρεσίες της.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται εύκολα με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

24.

Μανωλάτες

Σε απόσταση 19 χιλιομέτρων από τη Σάμο προς το Καρλόβασι ξεκινά η παράκαμψη που οδηγεί μετά από έξι χιλιόμετρα ανηφορικού δρόμου με πολλές απότομες στροφές στο παραδοσιακό χωριό Μανωλάτες. Το όνομά του το χωριό το πήρε από το οικογενειακό των πρώτων οικιστών. Κοντά στο χωριό και πάνω στο δρόμο βρίσκονται οι φημισμένες τοποθεσίες Αηδόνια και Πλατανάκια. Το περιβάλλον είναι πανέμορφο και το χωριό έχει θαυμάσια θέα προς τα βόρεια παράλια και τις απέναντι Μικρασιατικές ακτές. Οι κάτοικοι είναι γεωργοί με κύρια καλλιέργεια το αμπέλι. Έχει περίπου 135 κατοίκους.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην πρωτεύουσα (περίπου 25 χιλιόμετρα δυτικά) όπου έχετε στην διάθεσή σας όλες τις υπηρεσίες της.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται εύκολα με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

25. Υδρούσα

Νότια και δυτικά από το Καρλόβασι και σε απόσταση επτά χιλιομέτρων, πνιγμένο από κήπους, αμπέλια και δάση, βρίσκεται το χωριό Υδρούσα, που έχει αυτό το όνομα από τα πάρα πολλά νερά που διαθέτει. Το παλιό του όνομα ήταν Φούρνοι, από τους πολλούς φούρνους για το ψήσιμο πηλίνων αγγείων. Υπάρχουν ενδείξεις ότι η αγγεοπλαστική τέχνη ήταν ανεπτυγμένη και κατά την αρχαιότητα στην περιοχή. Το χωριό σύμφωνα με πολλές μαρτυρίες είναι από τα παλαιότερα, αφού προϋπήρχε του έτους 1625. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με την γεωργία και διαθέτουν μεγάλες αρδευόμενες εκτάσεις. Οι κυριότερες καλλιέργειες είναι το αμπέλι, η ελιά και τα κηπευτικά. Παλαιότερα κύριο προϊόν ήταν ο καπνός.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο κοντινό Καρλόβασι (περίπου 7 χιλιόμετρα βορειοδυτικά), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται εύκολα με ταξί από το Καρλόβασι, ή με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

26. Κοντακαίικα

Σε απόσταση τεσσάρων χιλιομέτρων από το Καρλόβασι προς τη Σάμο βρίσκεται ο οικισμός του Αγίου Δημητρίου και ένα χιλιόμετρο πιο νότια βρίσκεται το χωριό Κοντακαίικα. Έχουν πολλά νερά και σημαντικές αρδευόμενες εκτάσεις που καλλιεργούνται και προμηθεύουν όλο το νησί με κηπευτικά. Υπάρχει και μεγάλος αριθμός θερμοκηπίων. Παλαιότερα οι κάτοικοι καλλιεργούσαν κυρίως καπνό. Πολύ γραφική τοποθεσία είναι το Λιμανάκι και ο παραλιακός οικισμός του Αγίου Νικολάου που είναι ο βορειότερος οικισμός του νησιού και έχει πολύ μεγάλη τουριστική ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια. Έχουν περίπου 340 κατοίκους.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο κοντινό Καρλόβασι (περίπου 5 χιλιόμετρα δυτικά), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται εύκολα με ταξί από το Καρλόβασι, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

27.

Λέκκα

Νότια του Καρλοβάσου, σε απόσταση πέντε χιλιομέτρων βρίσκεται το χωριό Λέκκα. Το όνομά του το οφείλει σε κάποιο Αλβανό, ονόματι Λέκα που κατέφυγε στη Σάμο με άλλους Πελοποννήσιους μετά το 1715, για να αποφύγει τις διώξεις των Τούρκων, όταν αυτοί ανακατέλαβαν της Πελοπόννησο από τους Ενετούς. Είναι ένα από τα πολλά χωριά της Σάμου με καταπληκτική θέα προς τα βορειοανατολικά, απ' όπου φαίνεται όλη η πεδιάδα του Καρλοβάσου, το βουνό της Αμπέλου και το πέλαγος μέχρι πέρα τα Μικρασιατικά παράλια. Οι κάτοικοι είναι κυρίως γεωργοί και καλλιεργούν αμπέλια και ελιές. Η πλατεία του χωριού με ωραία θέα προς τον κάμπο και το πέλαγος, έχει πολλά παραδοσιακά καφενεία γύρω από ένα τεράστιο πλάτανο. Ένα χιλιόμετρο με τα πόδια βορειοδυτικά του χωριού βρίσκεται ο παλιός οικισμός του Αγίου Παντελεήμονα με την ομώνυμη εκκλησία που είναι κτισμένη κοντά στη ρεματιά της Καστανιάς, με άφθονα νερά και πυκνή βλάστηση, περιτριγυρισμένο από απότομα βουνά. Οι ντόπιοι ονομάζουν τον οικισμό Σουρλαίοι από το όνομα του πρώτου κατοίκου που ονομαζότανε Σταμούλος Σουρλής.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο κοντινό Καρλόβασι (περίπου 5 χιλιόμετρα βόρεια), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται εύκολα με ταξί από το Καρλόβασι, καθώς και με ιδιωτικό ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

28.

Καστανιά

Νότια της Λέκκας και σε απόσταση τεσσάρων χιλιομέτρων σκαρφαλωμένο στις πλαγιές του Φτεριά, δηλαδή τους πρόποδες του βουνού Κέρκη, μέσα σε πυκνή και οργιώδη βλάστηση βρίσκεται το χωριό της Καστανιάς. Οι πρώτοι κάτοικοι της Καστανιάς σύμφωνα με την ντόπια παράδοση ήταν Ηπειρώτες. Το χωριό πήρε τα' όνομα του από τις πολλές καστανιές που υπήρχαν τα παλιά χρόνια στην περιοχή. Οι σημερινοί κάτοικοι ασχολούνται με τη γεωργία, κυρίως με την αμπελοκαλλιέργεια. Τα παλιά χρόνια η κύρια ασχολία τους ήταν η υλοτομία της Σαμιώτικης ξυλείας που είχε μεγάλη ζήτηση. Από την Καστανιά ο δρόμος συνεχίζει για τον Μαραθόκαμπο, στο σημείο που βρίσκονται οι ανεμογεννήτριες.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο κοντινό Καρλόβασι (περίπου 9 χιλιόμετρα βόρεια), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται εύκολα με ταξί από το Καρλόβασι, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

29.

Κοσμαδαίοι

Οι Κοσμαδαίοι βρίσκονται στις βόρειες πλαγιές του Φτεριά, σε παράκαμψη, ανάμεσα Λέκκας και Καστανιάς. Οι πρώτοι κάτοικοι ήρθαν από την διπλανή Καστανιά και το όνομα του το πήρε από τον πρώτο κάτοικο του χωριού, κάποιον Κοσμά. Οι κάτοικοι είναι κυρίως γεωργοί και καλλιεργούν αμπέλια και ελιές. Υπάρχουν και λίγοι κτηνοτρόφοι, ενώ παλιότερα ασχολούνταν με την υλοτομία και την παραγωγή κάρβουνου. Ένας ορεινός χωματόδρομος, μέσα σε μια φανταστικής ομορφιάς διαδρομή, οδηγεί σε υψόμετρο κοντά στα 600 μέτρα στη Μονή του Κακοπέρατου (ή Παναγία του Χατζημανώλη) που είναι αφιερωμένη στη Ζωοδόχο Πηγή. Η Μονή είναι μικρή, κτισμένη σε μια χαράδρα που οδηγεί στο Σεϊτάνι, με ωραίο άγριο περιβάλλον. Κοντά στη μονή υπάρχει μικρό σπήλαιο με εκκλησάκι. Στους Κοσμαδαίους ανήκει και ο παλιός οικισμός Νικολούδες με λιγότερους από 30 κατοίκους που βρίσκεται σε απόσταση δυο χιλιομέτρων από το χωριό στο δρόμο μέσα σε ένα κατάφυτο περιβάλλον και με ωραία θέα.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο Καρλόβασι (περίπου 13 χιλιόμετρα βορειο-ανατολικά), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται εύκολα με ταξί από το Καρλόβασι, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

30.

Δρακαίοι

Στο βορειοδυτικό μέρος του νησιού βρίσκονται οι Δρακαίοι. Το όνομά τους το πήραν από τον Δράκο, τον πρώτο κάτοικο της περιοχής. Η περιοχή του χωριού είναι άγονη για τις καλλιέργειες, με απόκρημνους βράχους και πλούσια άγρια βλάστηση, με καταπληκτική θέα προς το πέλαγος και με φανταστικό ηλιοβασίλεμα, όπως και από την γειτονική Καλλιθέα. Τοπογραφικά ανήκει στο Μαραθόκαμπο, αλλά διοικητικά στο Δήμο Καρλοβάσου. Αυτό συμβαίνει επειδή το χωριό δεν έχει καλό δρόμο, λόγω και του απόκρημνου βουνού Κέρκη και οι ίδιοι οι κάτοικοι διάλεξαν το Καρλόβασι ελπίζοντας στην κατασκευή σύντομου και καλού δρόμου. Οι κάτοικοι είναι γεωργοί, ασχολούμενοι κυρίως με την ελαιοκαλλιέργεια και την κτηνοτροφία. Τα παλιά χρόνια υπήρχε σημαντική παραγωγή κάρβουνου. Δυτικά του χωριού βρίσκεται η θέση Πυργάκι όπου κατά την παράδοση υπήρχε βίγλα (σκοπιά) που κατόπτευε το πέλαγος, ως μακριά στην Ικαρία και τη Χίο, και ειδοποιούσε τις γύρω βίγλες του νησιού για την εμφάνιση πειρατών ή του τούρκικου στόλου κατά την διάρκεια της Επανάστασης του 1821. Στους Δρακαίους ανήκει και ο παραθαλάσσιος οικισμός του Άγιου Ισίδωρου με λίγους μόνιμους κατοίκους, όπου υπάρχει και το τελευταίο από τα περίφημα ναυπηγεία των ονομαστών σε όλο το Αιγαίο ξύλινων καϊκιών και βαρκών της Σάμου. Δίπλα από τον Άγιο Ισίδωρο υπάρχει η περίφημη, άγριας ομορφιάς, παραλία Βάρσαμο με ενοικιαζόμενα δωμάτια και ταβέρνα για ντόπιο φαγητό.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον Μαραθόκαμπο (περίπου 27 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται από τον Μαραθόκαμπο, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

31.
Καλλιθέα

Σε απόσταση 24 χιλιομέτρων από τον Μαραθόκαμπο βρίσκεται η Καλλιθέα. Το παλιό της όνομα ήταν Πρινιάς από τους πολλούς πρίνους (πουρνάρια). Αργότερα ονομαζότανε Καλαμπάχτασι μέχρι πριν από πενήντα χρόνια, επειδή ανήκε στο δήμο Καλαμπακτασιών. Βρίσκεται στα βορειοδυτικά του νησιού, είναι το δυτικότερο χωριό με φανταστική θέα προς την Ικαρία και τη Χίο. Η Καλλιθέα είναι ονομαστή για το ηλιοβασίλεμα, ειδικά το καλοκαίρι. Οι κάτοικοι ασχολούνται με την γεωργία, κυρίως την ελιά και την κτηνοτροφία. Τα παλιά χρόνια υπήρχε σημαντική παραγωγή κάρβουνου. Χωματόδρομοι οδηγούν στη παραλία του Αγίου Ισίδωρου με τον φυσικό όρμο. Στον Άγιο Ισίδωρο υπάρχει και το τελευταίο από τα περίφημα ναυπηγεία των ονομαστών σε όλο το Αιγαίο ξύλινων καϊκιών και βαρκών της Σάμου. Επίσης χωματόδρομος οδηγεί στο βουνό, σε μια τοποθεσία που λέγεται Ασκηταριά σε υψόμετρο πάνω από 700 περίπου μέτρα. Η ονομασία οφείλεται στο ότι υπάρχουν πολλά ξωκλήσια, άλλα κτιστά και άλλα μέσα σε σπηλιές που ζούσαν τα παλιά χρόνια ερημίτες και καλόγεροι. Η περιοχή έχει πυκνή βλάστηση και ωραία θέα.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον Μαραθόκαμπο (περίπου 20 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται από τον Μαραθόκαμπο, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

32.
Κονταίικα

Επτά χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από το Καρλόβασι βρίσκονται τα Κονταίικα που το όνομά τους το πήραν από τον πρώτο οικιστή τους τον τσοπάνη Κωνσταντίνο Κοντό από τον Πλάτανο που ήρθε εγκαταστάθηκε εδώ στα μέσα του 18ου αιώνα. Το χωριό είναι περικυκλωμένο από κατάφυτους με αμπέλια λόφους και είναι τελείως αθέατο από την θάλασσα. Οι κάτοικοι είναι κυρίως γεωργοί και ασχολούνται με την καλλιέργεια του αμπελιού και της ελιάς, ενώ παλιότερα καλλιεργούσαν καπνά.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο κοντινό Καρλόβασι (περίπου 7 χιλιόμετρα βορειοανατολικά), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται εύκολα με ταξί από το Καρλόβασι, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

33.

Άγιοι Θεόδωροι

Είναι μικρό χωριό και βρίσκεται δίπλα στον περιφερειακό δρόμο Καρλοβασίου-Πυθαγορείου-Σάμου, κοντά στον Πλάτανο και 8 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά από το Καρλόβασι. Το παλιό του όνομα ήταν Καβεσέικα από τον Δημήτρη Καβέση που ήταν ο πρώτος του κάτοικος που ήρθε εδώ απ' τον Πλάτανο. Αργότερα όμως έμεινε το όνομα της εκκλησίας των Αγίων Θεοδώρων. Κτισμένο μέσα σε μια ρεματιά και περικυκλωμένο από δάση, κήπους και αμπέλια δεν φαίνεται σχεδόν καθόλου από μακριά. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με την γεωργία, τελευταία με την αμπελοκαλλιέργεια και παλιότερα με τον καπνό.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο κοντινό Καρλόβασι (περίπου 8 χιλιόμετρα βορειοδυτικά), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται εύκολα με ταξί από το Καρλόβασι, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

34.

Πλάτανος

Προς τα νότια του δρόμου των Αγίων Θεοδώρων σε απόσταση τριών χιλιομέτρων και 10 περίπου χιλιόμετρα νοτιοανατολικά από το Καρλόβασι, βρίσκεται το πανέμορφο χωριό Πλάτανος που είναι πνιγμένο στα αμπέλια και το δάσος. Το χωριό ονομάστηκε έτσι προφανώς από τα μεγάλα πλατάνια της πλατείας του. Η θέα είναι εξαιρετική προς τα δυτικά και τα νότια. Εντυπωσιάζει ο επιβλητικός όγκος του Κέρκη με τα χωριά του σκαρφαλωμένα στις πλαγιές του και ξεκουράζει το βλέμμα η θέα των νοτιοδυτικών παραλιών του νησιού, των Φούρνων και των πρώτων Δωδεκανήσων. Είναι παλιό χωριό και κτίστηκε στις αρχές του 17ου αιώνα από Ευβοείς οικιστές. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με την γεωργία, με σημαντικότερη καλλιέργεια το αμπέλι. Ο δρόμος συνεχίζει με συνεχείς και απότομες στροφές μέχρι τον περιφερειακό δρόμο Καρλοβασίου-Πυθαγορείου-Σάμου. Από τα πιο όμορφα σημεία του χωριού είναι η μεγάλη πλατεία με τα τεράστια πλατάνια τα παραδοσιακά καφενεία και τα εστιατόρια με ντόπια κουζίνα.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο κοντινό Καρλόβασι (περίπου 10 χιλιόμετρα βορειοδυτικά), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται εύκολα με ταξί από το Καρλόβασι, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα. Ο Πλάτανος απέχει από την πρωτεύουσα περίπου 40 χιλιόμετρα.

35.

Κουμαίικα

Βρίσκεται νοτιοανατολικά του Μαραθόκαμπου σε απόσταση 13 χιλιομέτρων με πρόσφατα βελτιωμένους δρόμους. Βρίσκεται πολύ κοντά στη θάλασσα, αλλά κρυμμένο από τους λόφους δεν φαίνεται καθόλου. Η επικρατέστερη άποψη για την προέλευση του ονόματος λέει ότι οφείλεται στους πρώτους κατοίκους που ήρθαν από την Κύμη της Εύβοιας. Η κύρια απασχόληση των κατοίκων είναι η γεωργία, κυρίως η ελιά. Τα παλιά χρόνια ασχολούνταν και με την ναυτιλία. Σε απόσταση δύο χιλιομέτρων βρίσκεται η παραλία του Μπάλου με αξιόλογη τουριστική υποδομή και κίνηση. Τα Κουμαίικα έχουν δύο ακόμα οικισμούς, την Βελανιδιά και τον Όρμο Κουμαϊικών (Μπάλο) με συνολικά 22 κατοίκους.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον Μαραθόκαμπο (περίπου 8 χιλιόμετρα βορειοδυτικά), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται από τον Μαραθόκαμπο, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

36.

Σκουραίικα

Βρίσκεται νοτιοανατολικά από τα Κουμαίικα σε απόσταση εννέα χιλιομέτρα και είναι κτισμένο σε υψόμετρο 180 μέτρα. Οι κάτοικοι είναι κυρίως γεωργοί με κύρια καλλιέργεια της ελιάς. Νοτιοδυτικά του χωριού βρίσκονται οι παραλιακοί οικισμοί Κάμπος, Πέρι και Πεύκος με συνολικά 50 κατοίκους. Και οι τρεις οικισμοί έχουν μικρές, γραφικές και πολύ όμορφες παραλίες.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον Μαραθόκαμπο (περίπου 17 χιλιόμετρα βορειοδυτικά), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται από τον Μαραθόκαμπο, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

37.

Σπαθαράιοι

Οι Σπαθαράιοι βρίσκονται σε απόσταση πέντε χιλιομέτρων από τον Πύργο στο δρόμο προς το χωριό Παγώνδας, στις πλαγίες του Μπουρνιά. Είναι από τα ψηλότερα χωριά του νησιού. Το όνομα του οφείλεται στον παπά Πέτρο Σπάθα που το πρωτοκατοίκησε και δημιούργησε το χωριό με τα 18 παιδιά του. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με την γεωργία με σημαντικότερη καλλιέργεια την ελιά.

Το χωριό και οι καλλιέργειες έπαθαν τις σημαντικότερες ζημιές από τις μεγάλες πυρκαγιές των τελευταίων χρόνων. Η θέα είναι καταπληκτική. Φαίνονται τα παράλια του Μαραθόκαμπου, ο επιβλητικός Κέρκης, ακόμα και τα Δωδεκάνησα και οι Φούρνοι και η Ικαρία. Στους Σπαθαραίους ανήκουν και οι νεώτεροι παραλιακοί οικισμοί Ζέφυρος, Απόστολος Παύλος, Βεργή, Καλογερικό, Κυργιάννη, Λιμνιωνάκι, Μετόχι, Συκιά και το νησάκι η Σαμιοπούλα με λιγότερους από 170 κατοίκους συνολικά.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον Πύργο (περίπου 5 χιλιόμετρα βόρεια), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται από τον Πύργο, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

38.

Νεοχώριο

Το Νεοχώριο, ή Νιχώρι, ή Νιχωράκι κατά τους ντόπιους, βρίσκεται βόρεια από τα Σκουραίικα και ανατολικά από τα Κουμαίικα και είναι χτισμένο σε μια δύσβατη και απόκρημνη περιοχή. Είναι από τα μικρά χωριά του νησιού και παλιότερα ονομαζότανε Ζουραίικα από το επώνυμο Ζούρας.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον Πύργο (περίπου 7 χιλιόμετρα βορειοανατολικά), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται από τον Πύργο, ή τον Μαραθόκαμπο, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

39.

Κουμαραδαίοι

Σε απόσταση 25 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα βρίσκονται οι Κουμαραδαίοι, που το όνομά τους το πήραν από κάποια οικογένεια. Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με την γεωργία, με σημαντικότερη καλλιέργεια την ελιά. Στα Νότια του χωριού σε απόσταση δύο χιλιομέτρων προς τους Μύλους υπάρχει το σπουδαίο μοναστήρι της Μεγάλης Παναγίας, που χτίστηκε το 1593 και είναι απ' τα πλέον αξιοθαύμαστα της Σάμου.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον Πύργο (περίπου 4 χιλιόμετρα δυτικά), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται από τον Πύργο, ή το Πυθαγόρειο, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα και από την πρωτεύουσα με τακτικά δρομολόγια λεωφορείων.

40.
Παγώνδας

Νοτιοδυτικά των Μύλων και σε απόσταση 12 χιλιομέτρα από το Πυθαγόρειο στις ανατολικές πλαγιές του Μπουρνιά βρίσκεται το χωριό Παγώνδας. Το χωριό ονομάστηκε από τους πρώτους οικιστές που ήρθαν από το χωριό της Εύβοιας Παγόντας. Το παλιό του όνομα ήταν Κριμιζίκιοϊ (από το κοκκινόχωμα που χρησιμοποιούσαν στη κατασκευή των σπιτιών, στα τούρκικα κριμιζί σημαίνει κόκκινο). Οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία με σημαντικότερη καλλιέργεια της ελιάς. Το χωριό κοιτάζει προς τα στενά της Μυκάλης και τα απέναντι Μικρασιατικά παράλια. Σπουδαίος οικισμός του Παγώνδα είναι το Ηραίο με το σημαντικό ναό της θεάς Ήρας με ραγδαία τουριστική ανάπτυξη. Στον Παγώνδα ανήκει εκτός από το Ηραίο (500 περίπου κάτοικοι) και ο μικρός οικισμός Κολόνα (με 35 περίπου κατοίκους).

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο Πυθαγόρειο (περίπου 7 χιλιόμετρα βορειοανατολικά), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται από το Πυθαγόρειο, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

41.
Μύλοι

Οι Μύλοι είναι κατά την παράδοση το πρώτο χωριό που έχτισαν οι Σαμιώτες μετά την περίοδο της ερήμωσης του νησιού και απέχει από το Πυθαγόρειο οκτώ χιλιόμετρα. Το παλιό όνομα του χωριού ήταν Κιλίτζκιοϊ και αργότερα ονομάστηκε Μύλοι από τους πολλούς νερόμυλους που υπήρχαν. Βρίσκεται στο δυτικό μέρος του κάμπου της Χώρας, κοντά στον Ίμβρασο ποταμό. Η περιοχή είναι γεμάτη με σπωροφόρα δένδρα, κυρίως εσπεριδοειδή. Παλαιότερα ο καπνός ήταν η σημαντικότερη καλλιέργεια.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο Πυθαγόρειο (περίπου 8 χιλιόμετρα βορειοανατολικά), όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση στο χωριό γίνεται από το Πυθαγόρειο, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

Παραλίες

Η Σάμος έχει πάρα πολλές όμορφες παραλίες με πεντακάθαρα νερά που μπορεί να επισκεφθεί και ο πιο απαιτητικός επισκέπτης και να καλύψουν και τα πιο περίεργα γούστα, απομονωμένες ή κοσμοπολίτικες, μικρές ή μεγάλες, απομακρυσμένες ή κοντινές, άρτια οργανωμένες ή πλήρως ανοργάνωτες, με αμμουδιά ή βράχια.

Παραλίες Δήμου Βαθέος

Παραλία Γάγκου

Η μικρή παραλία (200 περίπου μέτρα μήκος) με βότσαλο Γάγκου βρίσκεται στην βορειοανατολική ακτή του νησιού, σε απόσταση μικρότερη από 2 χιλιόμετρα βόρεια από την πρωτεύουσα, έχει σχετικά ρηχά και καθαρά νερά και, καθώς βρίσκεται μέσα στον κόλπο του Βαθέος, είναι αρκετά προστατευμένη από τους ανέμους.

Η διαμονή στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες της.

Η παραλία είναι σχετικά καλά οργανωμένη με ομπρέλες και ξαπλώστρες για άνετη ηλιοθεραπεία, ή ξεκούραση και πολλές φορές τα τελευταία χρόνια έχει τιμηθεί με γαλάζια σημαία.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην πολύ κοντινή πρωτεύουσα (λιγότερο από δυο χιλιόμετρα νότια).

Η πρόσβαση είναι πολύ εύκολη για όλα τα τροχοφόρα από την πρωτεύουσα.

Παραλία Κέρβελι

Η μικρή παραλία (200 περίπου μέτρα μήκος) με βότσαλο Κέρβελι βρίσκεται σε απόσταση 8 περίπου χιλιόμετρα νοτιοανατολικά από την πρωτεύουσα, έχει σχετικά ρηχά και καθαρά νερά και είναι αρκετά προστατευμένη μέσα στον όρμο της Κέρβελις στην ανατολική ακτή του νησιού.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του στην παραθαλάσσια ταβέρνα της.

Η παραλία δεν είναι καθόλου οργανωμένη και προσφέρεται για ήσυχο μπάνιο σε σχετικά κοντινή απόσταση από την πρωτεύουσα.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 8 χιλιόμετρα βορειοδυτικά).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με ταξί, νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στην Κέρβελι όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

Παραλία Ποσειδώνιο

Η μικρή παραλία (200 περίπου μέτρα μήκος) με βότσαλο Ποσειδώνιο βρίσκεται σε απόσταση 10 περίπου χιλιομέτρων νοτιοανατολικά από την πρωτεύουσα, έχει σχετικά ρηχά και καθαρά νερά και είναι πολύ καλά προστατευμένη μέσα σε έναν ορμίσκο στην νοτιοανατολική ακτή του νησιού.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες της.

Η παραλία είναι σχετικά οργανωμένη και προσφέρεται για ήσυχο μπάνιο σε πολύ ωραία θάλασσα σε σχετικά κοντινή απόσταση από την πρωτεύουσα και ηλιοθεραπεία και ξεκούραση σε ξαπλώστρες και κάτω από ομπρέλες.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 10 χιλιόμετρα βορειοδυτικά).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με ταξί, νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

Παραλία Ψιλή Άμμος

Η μικρή παραλία (200 περίπου μέτρα μήκος) με πολύ ωραία ψιλή άμμο, η οποία και της έδωσε το όνομά της, βρίσκεται στην νοτιοανατολική ακτή του νησιού, σε απόσταση 9 περίπου χιλιομέτρων νότια από την πρωτεύουσα, έχει πολύ ρηχά και καθαρά νερά και είναι πολύ καλά προστατευμένη από τους ανέμους.

Η διαμονή κοντά στην παραλία, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες της.

Η παραλία είναι σχετικά οργανωμένη και προσφέρεται για ήσυχο μπάνιο σε πολύ ωραία θάλασσα σε σχετικά κοντινή απόσταση από την πρωτεύουσα και ηλιοθεραπεία και ξεκούραση σε ξαπλώστρες και κάτω από ομπρέλες.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 9 χιλιόμετρα βόρεια).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με ταξί, νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

Παραλία Μυκάλη

Η εκτεταμένη παραλία (σχεδόν 3 χιλιόμετρα) Μυκάλη με χοντρό βότσαλο βρίσκεται σε απόσταση 7 περίπου χιλιομέτρων νότια από την πρωτεύουσα, έχει νερά με μέτριο βάθος, αλλά πολύ καθαρά και είναι καλά προστατευμένη στην νοτιοανατολική ακτή του νησιού.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες της, ή να περιοριστεί σε πρόχειρο φαγητό, ή αναψυκτικό από καντίνες που βρίσκονται δίπλα στην θάλασσα.

Η παραλία είναι καλά οργανωμένη και προσφέρεται για μπάνιο σε πολύ ωραία θάλασσα σε πολύ κοντινή απόσταση από την πρωτεύουσα και για ηλιοθεραπεία και ξεκούραση σε ξαπλώστρες και κάτω από ομπρέλες. Επίσης σε ορισμένα τμήματα της εκτεταμένης παραλίας μπορείτε να παίξετε τα σπορ που θέλετε.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 7 χιλιόμετρα βόρεια).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με ταξί, νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα. Λόγω του μεγάλου μήκους της παραλίας, η πρόσβαση σ' αυτήν είναι δυνατή από πολλά σημεία.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στη Μυκάλη όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

Παραλία Κλήμα

Η μικρή παραλία Κλήμα βρίσκεται στην νοτιοανατολική ακτή του νησιού, σε απόσταση 14 περίπου χιλιομέτρων νότια από την πρωτεύουσα, έχει ρηχά και καθαρά νερά και είναι πολύ καλά προστατευμένη από τους ανέμους.

Η διαμονή κοντά στην παραλία, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες της.

Η παραλία είναι σχετικά οργανωμένη και προσφέρεται για ήσυχο μπάνιο σε πολύ ωραία θάλασσα σε σχετικά κοντινή απόσταση από την πρωτεύουσα και ηλιοθεραπεία και ξεκούραση.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 14 χιλιόμετρα βόρεια).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα. Τα τελευταία 2-3 χιλιόμετρα της διαδρομής είστε υποχρεωμένοι να τα κάνετε σε χωματόδρομο.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Κλήμα όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

Παραλία Σβάλα (Περιοχή Τσάρλι)

Η μεγάλη παραλία (σχεδόν 1,5 χιλιόμετρο) Σβάλα με χοντρό βότσαλο βρίσκεται σε απόσταση 19 περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικά από την πρωτεύουσα, έχει βαθιά και καθαρά νερά και είναι απροστάτευτη από τους βόρειους ανέμους που σηκώνουν μεγάλα κύματα όταν φυσούν. Η παραλία βρίσκεται λίγο έξω από τον περιφερειακό δρόμο της βόρειας ακτής του νησιού που ενώνει την Σάμο και το Καρλόβασι μετά τον Άγιο Κωνσταντίνο.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει καφέ, αναψυκτικά, ή πρόχειρο φαγητό από την καντίνα της.

Η παραλία είναι σχετικά οργανωμένη και προσφέρεται για μπάνιο σε σχετικά κοντινή απόσταση από την πρωτεύουσα και ηλιοθεραπεία και ξεκούραση σε ξαπλώστρες και κάτω από ομπρέλες.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 19 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

Παραλία Τσαμπού

Η μικρή παραλία (350 περίπου μέτρα) Τσαμπού με χοντρό βότσαλο βρίσκεται σε απόσταση 15 περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικά από την πρωτεύουσα, έχει βαθιά και καθαρά νερά και είναι απροστάτευτη από τους βόρειους ανέμους που σηκώνουν μεγάλα κύματα όταν φυσούν. Η παραλία βρίσκεται λίγο έξω από τον περιφερειακό δρόμο της βόρειας ακτής του νησιού που ενώνει την Σάμο και το Καρλόβασι 3 χιλιόμετρα πριν τον Άγιο Κωνσταντίνο.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει καφέ, αναψυκτικά, ή το φαγητό του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες της.

Η παραλία είναι καλά οργανωμένη και προσφέρεται για μπάνιο σε προσιτή απόσταση από την

πρωτεύουσα και ηλιοθεραπεία και ξεκούραση σε ξαπλώστρες και κάτω από ομπρέλες. Αμέσως δίπλα της υπάρχει και μια μικρότερη παραλία λίγο πιο απομονωμένη.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 15 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

Παραλία Τσαμαδού

Η μικρή παραλία (400 περίπου μέτρα) Τσαμαδού με βότσαλο βρίσκεται σε απόσταση 12,5 περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικά από την πρωτεύουσα, δεν έχει πολύ βαθιά νερά, αλλά είναι πολύ καθαρά και είναι απροστάτευτη από τους βόρειους ανέμους που σηκώνουν μεγάλα κύματα όταν φυσούν. Η παραλία βρίσκεται λίγο έξω από τον περιφερειακό δρόμο της βόρειας ακτής του νησιού που ενώνει την Σάμο και το Καρλόβασι λίγο μετά το Κοκκάρι.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει καφέ, αναψυκτικά, ή το φαγητό του στην παραθαλάσσια ταβέρνα της.

Η παραλία είναι καλά οργανωμένη και προσφέρεται για μπάνιο σε προσιτή απόσταση από την πρωτεύουσα και ηλιοθεραπεία και ξεκούραση σε ξαπλώστρες και κάτω από ομπρέλες.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 12,5 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα. Αφήνετε το αυτοκίνητο 200 μέτρα πριν την θάλασσα και ακολουθώντας ένα μικρό μονοπάτι φτάνετε στην θάλασσα.

Παραλία Λεμονάκια

Η σχετικά μικρή παραλία (400 περίπου μέτρα) Λεμονάκια με βότσαλο βρίσκεται σε απόσταση 12 περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικά από την πρωτεύουσα, τα νερά της δεν είναι πολύ βαθιά νερά, αλλά είναι πολύ καθαρά και είναι απροστάτευτη από τους βόρειους ανέμους που σηκώνουν μεγάλα κύματα όταν φυσούν. Η παραλία βρίσκεται λίγο έξω από τον περιφερειακό δρόμο της βόρειας ακτής του νησιού που ενώνει την Σάμο και το Καρλόβασι λίγο μετά το Κοκκάρι, δίπλα ακριβώς στην παραλία Τσαμαδού.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλι-

σμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει καφέ, αναψυκτικά, ή το φαγητό του στην παραθαλάσσια ταβέρνα της.

Η παραλία είναι καλά οργανωμένη και προσφέρεται για μπάνιο σε προσιτή απόσταση από την πρωτεύουσα και ηλιοθεραπεία και ξεκούραση σε ξαπλώστρες και κάτω από ομπρέλες.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 12 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα. Αφήνετε το αυτοκίνητο 200 μέτρα πριν την θάλασσα και ακολουθώντας ένα μικρό μονοπάτι φτάνετε στην θάλασσα.

Παραλία Κοκκαριού

Η σχετικά μικρή παραλία (500 περίπου μέτρα) του Κοκκαριού, με βότσαλο, βρίσκεται σε απόσταση 9,5 περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικά από την πρωτεύουσα, έχει αρκετά βαθιά και καθαρά νερά και είναι απροστάτευτη από τους βόρειους ανέμους που σηκώνουν μεγάλα κύματα όταν φυσούν. Η παραλία βρίσκεται μέσα στον οικισμό Κοκκάρι, λίγο έξω από τον περιφερειακό δρόμο της βόρειας ακτής του νησιού που ενώνει την Σάμο και το Καρλόβασι.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει καφέ, αναψυκτικά, ή το φαγητό του στα παραθαλάσσια καφέ και τις ταβέρνες της.

Η παραλία είναι καλά οργανωμένη και προσφέρεται για μπάνιο σε κοντινή απόσταση από την πρωτεύουσα και ηλιοθεραπεία και ξεκούραση σε ξαπλώστρες και κάτω από ομπρέλες. Επίσης υπάρχουν και δυνατότητες για τους λάτρεις του σπορ της ιστιοσανίδας.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 9,5 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με τακτικά δρομολόγια λεωφορείων, με ταξί και νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Κοκκάρι όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

Παραλία Αυλάκια

Η μικρή παραλία Αυλάκια βρίσκεται σε απόσταση 15 περίπου χιλιομέτρα βορειοδυτικά από την πρωτεύουσα, έχει βαθιά και καθαρά νερά και είναι απροστάτευτη από τους βόρειους ανέμους που σηκώνουν μεγάλα κύματα όταν φυσούν. Η παραλία βρίσκεται λίγο έξω από τον περιφερειακό δρόμο της βόρειας ακτής του νησιού που ενώνει την Σάμο και το Καρλόβασι 3 χιλιόμετρα πριν τον Άγιο Κωνσταντίνο.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει καφέ, αναψυκτικά, ή το φαγητό του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες της περιοχής.

Η παραλία είναι σχετικά οργανωμένη, αλλά και σχετικά απομονωμένη και προσφέρεται για μπάνιο σε προσιτή απόσταση από την πρωτεύουσα και ηλιοθεραπεία και ξεκούραση.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 15 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

Παραλία Κάμπος

Η μικρή παραλία Κάμπος με χοντρό βότσαλο βρίσκεται σε απόσταση 16 περίπου χιλιομέτρα βορειοδυτικά από την πρωτεύουσα, έχει βαθιά και καθαρά νερά και είναι απροστάτευτη από τους βόρειους ανέμους που σηκώνουν μεγάλα κύματα όταν φυσούν. Η παραλία βρίσκεται λίγο έξω (μισό περίπου χιλιόμετρο) από τον περιφερειακό δρόμο της βόρειας ακτής του νησιού που ενώνει την Σάμο και το Καρλόβασι 2 χιλιόμετρα πριν τον Άγιο Κωνσταντίνο.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει καφέ, αναψυκτικά, ή το φαγητό του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες της περιοχής.

Η παραλία είναι σχετικά οργανωμένη και προσφέρεται για μπάνιο σε προσιτή απόσταση από την πρωτεύουσα και ηλιοθεραπεία και ξεκούραση.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στην κοντινή πρωτεύουσα (περίπου 16 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

Παραλίες Δήμου Καρλοβάσου

Παραλία Μεγάλο Σείτανι

Η μικρή παραλία (350 περίπου μέτρα) με χοντρή άμμο βρίσκεται σε απόσταση 38 περίπου χιλόμετρα βορειοδυτικά από την πρωτεύουσα, έχει αρκετά βαθιά και καθαρά νερά και δεν είναι καθόλου προστατευμένη από τους βόρειους ανέμους που όταν φυσούν δημιουργούν μεγάλα κύματα. Βρίσκεται 6 περίπου χιλιόμετρα μετά το Καρλόβασι στην βόρεια ακτή του νησιού. Ολόκληρη η παραλία έχει χαρακτηριστεί ως βιολογικό πάρκο μεγάλης οικολογικής σημασίας, επειδή συχνάζουν εδώ μερικές από τις λίγες φώκιες *Monachus monachus* που έχουν απομείνει στην περιοχή.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας δεν είναι δυνατή, ούτε υπάρχει δυνατότητα φαγητού, αναψυκτικών, ή ποτών.

Η παραλία είναι τελείως ανοργάνωτη και προσφέρεται για ένα απόλυτα ήσυχο μπάνιο σε μια πολύ καθαρή θάλασσα σε κοντινή απόσταση από το Καρλόβασι.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο κοντινό Καρλόβασι (περίπου 6 χιλιόμετρα ανατολικά).

Η πρόσβαση γίνεται από το Καρλόβασι με ταξί, νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα μέχρι τον Ποταμό (2 περίπου χιλιόμετρα δυτικά από το Καρλόβασι) και μετά ακολουθείτε ένα μονοπάτι 3,5 περίπου χιλιομέτρων μέχρι την παραλία. Επίσης μπορείτε να έλθετε εδώ πιο εύκολα και ξεκούραστα και με τα εκδρομικά καΐκια από το Καρλόβασι. Ερχόμενοι στην παραλία θα συναντήσετε στο δρόμο σας και την μικρότερη παραλία Μικρό Σείτανι. Αμέσως μετά το Μεγάλο Σείτανι υπάρχει και άλλη μια πολύ μικρή και απομονωμένη παραλία.

Παραλία Μικρό Σείτανι

Η πολύ μικρή παραλία (150 περίπου μέτρα) με βότσαλο έχει βαθιά και καθαρά νερά και δεν είναι καθόλου προστατευμένη από τους βόρειους ανέμους που όταν φυσούν δημιουργούν μεγάλα κύματα. Βρίσκεται στην βόρεια ακτή του νησιού, σε απόσταση 36 περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικά από την πρωτεύουσα και 4 χιλιόμετρα μετά το Καρλόβασι.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας δεν είναι δυνατή, ούτε υπάρχει δυνατότητα φαγητού, αναψυκτικών, ή ποτών.

Η παραλία είναι τελείως απομονωμένη και ανοργάνωτη και προσφέρεται για ένα τελείως ήσυχο μπάνιο σε μια πολύ καθαρή θάλασσα σε κοντινή απόσταση από το Καρλόβασι.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο κοντινό Καρλόβασι (περίπου 4 χιλιόμετρα ανατολικά).

Η πρόσβαση γίνεται από το Καρλόβασι με ταξί, νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα μέχρι τον Ποταμό (2 περίπου χιλιόμετρα δυτικά από το Καρλόβασι) και μετά ακολουθείτε το μονοπάτι που οδηγεί στο Μεγάλο Σείτάνι και στο μέσο περίπου της διαδρομής (2 χιλιόμετρα από τον Ποταμό) θα βρείτε την παραλία Μικρό Σείτάνι.

Παραλία *Ποτάμι*

Η μεσαίου μεγέθους παραλία (800 περίπου μέτρα) με βότσαλο έχει αρκετά βαθιά και καθαρά νερά και δεν είναι καθόλου προστατευμένη από τους βόρειους ανέμους που όταν φυσούν δημιουργούν μεγάλα κύματα. Βρίσκεται σε απόσταση 34 περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικά από την πρωτεύουσα, 2 περίπου χιλιόμετρα μετά το Καρλόβασι, στην βόρεια ακτή του νησιού.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας δεν είναι δυνατή, παρά μόνο στην ευρύτερη περιοχή και υπάρχει δυνατότητα φαγητού, αναψυκτικών, ή ποτών σε ένα εστιατόριο, ένα καφέ και μια καντίνα κοντά στην θάλασσα.

Η παραλία είναι ανοργάνωτη και προσφέρεται για ένα τελείως ήσυχο μπάνιο σε μια πολύ καθαρή θάλασσα σε κοντινή απόσταση από το Καρλόβασι.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο κοντινό Καρλόβασι (περίπου 2 χιλιόμετρα ανατολικά).

Η πρόσβαση γίνεται από το Καρλόβασι με ταξί, νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

Παραλία *Λιμάνι Καρλόβασου*

Η μεσαίου μεγέθους παραλία (1000 περίπου μέτρα) με ψιλή άμμο βρίσκεται σε απόσταση 32 περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικά από την πρωτεύουσα, στον οικισμό του Καρλόβασου, έχει πολύ ρηχά νερά και δεν είναι καθόλου προστατευμένη από τους βόρειους ανέμους που όταν φυσούν δημιουργούν μεγάλα κύματα. Βρίσκεται δίπλα στο λιμάνι και η συνέχειά της διακόπτεται από μόλους.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας είναι δυνατή, όπως και στην ευρύτερη περιοχή και υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες για φαγητό, αναψυκτικά και ποτά στα εστιατόρια, τα καφέ και τα άλλα αντίστοιχα καταστήματα του λιμανιού.

Η παραλία είναι ανοργάνωτη και προσφέρεται για ένα γρήγορο μπάνιο στη θάλασσα μέσα στο Καρλόβασι.

Σε περίπτωση ανάγκης έχετε στην διάθεσή σας το Κέντρο Υγείας και το φαρμακείο της πόλης. Επίσης λειτουργούν εδώ αστυνομικός σταθμός, υπηρεσίες ταχυδρομείου και τηλεφώνου, όπως και λιμεναρχείο.

Η πρόσβαση γίνεται από τον οικισμό με τα πόδια.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Καρλόβασι όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

Παραλία Άγιου Νικολάου

Η μικρή παραλία Άγιος Νικόλαος μπροστά στον ομώνυμο τουριστικό οικισμό βρίσκεται σε απόσταση 27 περίπου χιλιάμετρα βορειοδυτικά από την πρωτεύουσα στην βόρεια ακτή του νησιού και δεν είναι καθόλου προστατευμένη από τους βόρειους ανέμους.

Η διαμονή στον οικισμό, κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει το φαγητό του, ή τα αναψυκτικά του σε παραθαλάσσιες ταβέρνες.

Η παραλία δεν είναι οργανωμένη και μπορείτε να έχετε ένα ήσυχο, όσο και απολαυστικό μπάνιο.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο κοντινό Καρλόβασι (περίπου 5 χιλιάμετρα δυτικά) όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα ή το Καρλόβασι με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στον Άγιο Νικόλαο όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

Παραλίες Δήμου Μαραθοκάμπου

Παραλία Πεύκος

Η μικρή παραλία (200 περίπου μέτρα μήκος) με χοντρό βότσαλο Πεύκος βρίσκεται σε απόσταση 37 περίπου χιλιάμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα, έχει αρκετά βαθιά και καθαρά νερά και

είναι προστατευμένη μέσα στον κόλπο του Μαραθοκάμπου στην νοτιοδυτική ακτή του νησιού κοντά στην γνωστή παραλία Ψιλή Άμμος.

Η διαμονή στην ευρύτερη περιοχή της παραλίας είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του στην παραθαλάσσια ταβέρνα της.

Η παραλία δεν είναι οργανωμένη και προσφέρεται για ήσυχο μπάνιο σε πολύ ωραία θάλασσα σε μακρινή απόσταση από την πρωτεύουσα.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον κοντινό Πύργο (περίπου 10-11 χιλιόμετρα ανατολικά) όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα μέσω του Πύργου.

Παραλία Μπάλλος

Η μικρή παραλία (400 περίπου μέτρα μήκος) με χοντρό βότσαλο Μπάλλος βρίσκεται σε απόσταση 40 περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα, έχει αρκετά βαθιά και καθαρά νερά και είναι προστατευμένη μέσα στον κόλπο του Μαραθοκάμπου στην νοτιοδυτική ακτή του νησιού.

Η διαμονή στην ευρύτερη περιοχή της παραλίας είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του στην παραθαλάσσια ταβέρνα της.

Η παραλία δεν είναι οργανωμένη και προσφέρεται για ήσυχο μπάνιο σε πολύ ωραία θάλασσα σε μακρινή απόσταση από την πρωτεύουσα.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον κοντινό Πύργο (περίπου 13 χιλιόμετρα ανατολικά) όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα μέσω των Κουμαϊίκων.

Παραλία Κάμπος Μαραθοκάμπου ή Βοτσαλάκια

Η μεγάλη και εκτεταμένη παραλία (3.000 περίπου μέτρα μήκος) με άμμο και βοτσαλάκια Κάμπος (Μαραθοκάμπου), ή αλλιώς γνωστή ως Βοτσαλάκια, βρίσκεται σε απόσταση 46 περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα, έχει μέτριου βάρους και καθαρά νερά και είναι προστατευμένη

μέσα στον κόλπο του Μαραθόκαμπου στην νοτιοδυτική ακτή του νησιού κοντά στον τουριστικό οικισμό Όρμος Μαραθοκάμπου.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του στην παραθαλάσσια ταβέρνα της, ή τον καφέ του και παγωμένα αναψυκτικά στο καφέ δίπλα στην θάλασσα.

Η παραλία είναι σχετικά καλά οργανωμένη και προσφέρεται για όμορφο μπάνιο και ηλιοθεραπεία σε πολύ ωραία θάλασσα σε μακρινή απόσταση από την πρωτεύουσα, αλλά κοντά σε παραθεριστικά κέντρα.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον κοντινό Μαραθόκαμπο (περίπου 4 χιλιόμετρα βόρεια) όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα μέσω του Μαραθόκαμπου ακολουθώντας το δρόμο που οδηγεί στην Καλλιθέα.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Μαραθόκαμπο όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

Παραλία

Όρμος Μαραθοκάμπου

Η μικρή παραλία δίπλα ακριβώς από το λιμανάκι του μικρού παραθεριστικού οικισμού Όρμος Μαραθόκαμπου βρίσκεται σε απόσταση 45 περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα, έχει μέτριου βάθους και καθαρά νερά και είναι προστατευμένη μέσα στον κόλπο του Μαραθόκαμπου στην νοτιοδυτική ακτή του νησιού.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του σε παραθαλάσσιες ταβέρνες, ή τον καφέ του και παγωμένα αναψυκτικά σε καφέ δίπλα στην θάλασσα.

Η παραλία είναι σχετικά καλά οργανωμένη και προσφέρεται για όμορφο μπάνιο και ηλιοθεραπεία σε καλή θάλασσα σε μακρινή απόσταση από την πρωτεύουσα, αλλά κοντά σε παραθεριστικά κέντρα.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον κοντινό Μαραθόκαμπο (περίπου 3 χιλιόμετρα βόρεια) όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα μέσω του Μαραθόκαμπου.

Παραλία Άσπρες

Η μικρή παραλία (350 περίπου μέτρα μήκος) με βότσαλο Άσπρες, βρίσκεται σε απόσταση 47 περίπου χιλιομέτρων νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα, έχει μέτριου βάθους και καθαρά νερά και είναι προστατευμένη μέσα στον κόλπο του Μαραθόκαμψου στην νοτιοδυτική ακτή του νησιού κοντά στον τουριστικό οικισμό Όρμος Μαραθοκάμψου.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του στην παραθαλάσσια ταβέρνα της, ή τον καφέ του και παγωμένα αναψυκτικά στο καφέ δίπλα στην θάλασσα.

Η παραλία δεν είναι οργανωμένη και προσφέρεται για όμορφο μπάνιο και ηλιοθεραπεία σε πολύ ωραία θάλασσα σε μακρινή απόσταση από την πρωτεύουσα, αλλά κοντά σε παραθεριστικά κέντρα. Σε πολύ κοντινές μικρότερες και πιο απομονωμένες παραλίες μπορείτε να κάνετε και γυμνισμό, όσοι το επιθυμείτε.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον κοντινό Μαραθόκαμψο (περίπου 5 χιλιόμετρα βόρεια) όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα μέσω του Μαραθόκαμψου ακολουθώντας το δρόμο που οδηγεί στην Καλλιθέα.

Παραλία Ψιλή Άμμος ή Χρυσή Άμμος

Η μικρή παραλία (400 περίπου μέτρα μήκος) με ωραία άμμο Ψιλή Άμμος, ή όπως αλλιώς είναι γνωστή Χρυσή Άμμος, βρίσκεται σε απόσταση 51 περίπου χιλιομέτρων νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα, έχει αρκετά ρηχά και καθαρά νερά και είναι προστατευμένη μέσα στον κόλπο του Μαραθόκαμψου στην νοτιοδυτική ακτή του νησιού.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του στην παραθαλάσσια ταβέρνα της.

Η παραλία είναι σχετικά καλά οργανωμένη και προσφέρεται για όμορφο μπάνιο σε πολύ ωραία θάλασσα σε μακρινή απόσταση από την πρωτεύουσα, αλλά με αρκετές παροχές.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον κοντινό Μαραθόκαμψο (περίπου 9 χιλιόμετρα βορειοανατολικά) όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα μέσω του Μαραθόκαμπου ακολουθώντας το δρόμο που οδηγεί στην Καλλιθέα.

Παραλία Λιμιώνας

Η μικρή παραλία (400 περίπου μέτρα μήκος) με ωραία χοντρή άμμο βρίσκεται σε απόσταση 53 περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα, έχει αρκετά βαθιά και καθαρά νερά και είναι προστατευμένη μέσα στον κόλπο του Μαραθόκαμπου στην νοτιοδυτική ακτή του νησιού.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του, ή τα αναψυκτικά του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες της, δίπλα ακριβώς από το κύμα της θάλασσας.

Η παραλία είναι σχετικά καλά οργανωμένη και προσφέρεται για όμορφο μπάνιο σε πολύ ωραία θάλασσα σε μακρινή απόσταση από την πρωτεύουσα, αλλά με αρκετές παροχές. Επίσης σε κοντινή απόσταση από την παραλία μπορείτε να βρείτε και άλλες μικρότερες και πιο ήσυχες γωνιές για το μπάνιο σας.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον κοντινό Μαραθόκαμπο (περίπου 12 χιλιόμετρα βορειοανατολικά) όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα μέσω του Μαραθόκαμπου ακολουθώντας το δρόμο που οδηγεί στην Καλλιθέα.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Λιμιώνα όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

Παραλία Άγιος Ιωάννης Ελεήμονας

Η μικρή παραλία (250 περίπου μέτρα μήκος) με ωραία βότσαλο Άγιος Ιωάννης βρίσκεται σε απόσταση 60 περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα, έχει μέτρια και καθαρά νερά και είναι σχετικά προστατευμένη μέσα σε ένα μικρό ορμίσκο στην νοτιοδυτική άκρη του νησιού. Είναι τελείως απομονωμένη και απευθύνεται στους λάτρεις του μοναχικού και ήσυχου μπάνιου. Κοντά στην παραλία, αν το θέλετε μπορείτε να επισκεφτείτε την Ιερά Μονή του Αγίου Ιωάννη του Ελεήμονος ακολουθώντας ένα μικρό μονοπάτι.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή δεν είναι δυνατή και ο επισκέπτης πρέπει να απευθυνθεί στα καταλύματα κοντά στον Μαραθόκαμπο.

Επίσης δεν υπάρχουν δυνατότητες σίτισης εδώ, οπότε πρέπει να φροντίσετε τουλάχιστον για το νερό σας.

Η παραλία είναι τελείως ανοργάνωτη και προσφέρεται μόνο για όμορφο και ήσυχο μπάνιο σε πολύ ωραία θάλασσα σε πολύ μακρινή απόσταση από την πρωτεύουσα και δίχως καθόλου παροχές και άλλες διευκολύνσεις. Επίσης σε κοντινή απόσταση από την παραλία μπορείτε αν περπατήσετε λίγο σκαρφαλώνοντας στα βράχια να βρείτε και άλλες μικρότερες και πολύ πιο ήσυχες γωνιές για το μπάνιο σας, όπου μπορείτε κυριολεκτικά να κολυμπήσετε μόνοι σας και αν προτιμάτε και γυμνοί, επειδή κανείς δεν θα σας βλέπει.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον Μαραθόκαμπο (περίπου 20 χιλιόμετρα βορειοανατολικά) όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση γίνεται από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα μέσω του Μαραθόκαμπου ακολουθώντας το δρόμο που οδηγεί στην Καλλιθέα. Σε κάποιο σημείο, ακολουθώντας τις πινακίδες, βγαίνετε από τον κύριο δρόμο και ακολουθώντας έναν χωματόδρομο 3,5 με τέσσερα χιλιόμετρα που οδηγεί στο Παλαιοχώρι φτάνετε στην θάλασσα.

Παραλία Πλάκα

Η μικρή παραλία (250 περίπου μέτρα μήκος) με βότσαλο Πλάκα βρίσκεται σε απόσταση 63 περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα, έχει μέτρια και καθαρά νερά και είναι λίγο προστατευμένη καθώς βλέπει στο ανοιχτό πέλαγος στην δυτική ακτή του νησιού. Είναι τελείως απομονωμένη και απευθύνεται στους λάτρεις του μοναχικού και ήσυχου μπάνιου.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή δεν είναι δυνατή και ο επισκέπτης πρέπει να απευθυνθεί στα καταλύματα κοντά στον Μαραθόκαμπο. Επίσης δεν υπάρχουν δυνατότητες σίτισης εδώ, οπότε πρέπει να φροντίσετε τουλάχιστον για το νερό σας.

Η παραλία είναι τελείως ανοργάνωτη και προσφέρεται μόνο για όμορφο και ήσυχο μπάνιο σε πολύ ωραία θάλασσα σε πολύ μακρινή απόσταση από την πρωτεύουσα και δίχως καθόλου παροχές και άλλες διευκολύνσεις.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον Μαραθόκαμπο (περίπου 23 χιλιόμετρα ανατολικά) όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση γίνεται από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα μέσω του Μαραθόκαμπου ακολουθώντας το δρόμο που οδηγεί στην Καλλιθέα. Σε κάποιο σημείο, ακολουθώντας τις πινακίδες, βγαίνετε από τον κύριο δρόμο και ακολουθώντας έναν χωματόδρομο 5 περίπου χιλιόμετρα που οδηγεί στο Παλαιοχώρι φτάνετε στην θάλασσα.

Παραλία Βάρσαμο

Η μικρή παραλία (250 περίπου μέτρα μήκος) με πολύ ωραίο βότσαλο Βάρσαμο βρίσκεται σε απόσταση 68 περίπου χιλιάμετρα δυτικά από την πρωτεύουσα, έχει βαθιά και καθαρά νερά και δεν είναι προστατευμένη καθώς βλέπει στο ανοιχτό πέλαγος στην δυτική ακτή του νησιού. Αξιοσημείωτο χαρακτηριστικό της είναι ότι όταν φυσάνε ισχυροί βοριάδες προκαλούν μεγάλα κύματα.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην γύρω περιοχή δεν είναι δυνατή και ο επισκέπτης πρέπει να απευθυνθεί σε καταλύματα σε άλλες περιοχές με τουριστικές υποδομές. Επίσης υπάρχουν δυνατότητες φαγητού εδώ στο μοναδικό εστιατόριο, οπότε μπορείτε μετά το μπάνιο σας να απολαύσετε το γεύμα σας στην ήρεμη ησυχία της παραλίας.

Η παραλία είναι τελείως ανοργάνωτη και προσφέρεται μόνο για όμορφο και ήσυχο μπάνιο σε πολύ ωραία θάλασσα σε πολύ μακρινή απόσταση από την πρωτεύουσα και δίχως ιδιαίτερες παροχές και διευκολύνσεις.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στον Μαραθόκαμπο (περίπου 28 χιλιάμετρα ανατολικά) όπου λειτουργούν αγροτικό ιατρείο και φαρμακείο.

Η πρόσβαση γίνεται από την πρωτεύουσα με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα μέσω του Μαραθόκαμπου ακολουθώντας το δρόμο που οδηγεί στην Καλλιθέα. Μετά την Καλλιθέα, σε λιγότερο από ένα χιλιάμετρο, ακολουθώντας τις πινακίδες, βγαίνετε από τον κύριο δρόμο και ακολουθώντας έναν χωματόδρομο 3 περίπου χιλιάμετρα θα φτάσετε στην θάλασσα.

Παραλίες Δήμου Πυθαγορείου

Παραλία Πυθαγορείου

Η μικρή παραλία (100 περίπου μέτρα μήκος) με βότσαλο του Πυθαγορείου βρίσκεται σε απόσταση 11 περίπου χιλιάμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα μέσα στο Πυθαγόρειο, δίπλα από το λιμάνι του, έχει μέτριου βάθους νερά και είναι προστατευμένη μέσα στον κόλπο του Πυθαγορείου, στην νοτιοανατολική ακτή του νησιού.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του, ή τα αναψυκτικά του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες και τα καφέ της, δίπλα ακριβώς από το κύμα της θάλασσας.

Η παραλία είναι καλά οργανωμένη και προσφέρεται για όμορφο μπάνιο σε πολύ ωραία θάλασσα σε κοντινή απόσταση από την πρωτεύουσα και μέσα στο Πυθαγόρειο με αρκετές παροχές. Επίσης,

σε κοντινή απόσταση από το Πυθαγόρειο μπορείτε να βρείτε και άλλες μικρότερες και πιο ήσυχες γωνιές για το μπάνιο σας.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο αγροτικό ιατρείο και το φαρμακείο που λειτουργούν στο Πυθαγόρειο.

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με λεωφορείο, με ταξί, νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα. Φυσικά από το Πυθαγόρειο έρχεστε εδώ και με τα πόδια.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Πυθαγόρειο όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

Παραλία
Ποτοκάκι-Δόρυσσα

Η μεγάλη παραλία (3.000 περίπου μέτρα μήκος) με άμμο και βότσαλο Ποτοκάκι και Δόρυσσα βρίσκεται μπροστά στο ομώνυμο γνωστό θέρετρο, σε απόσταση 14 περίπου χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα κοντά στο Πυθαγόρειο, 3-4 χιλιόμετρα δυτικότερα, έχει νερά μέτριου βάθους και είναι προστατευμένη μέσα στον κόλπο του Πυθαγορείου στην νοτιοανατολική ακτή του νησιού.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του, ή τα αναψυκτικά του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες και τα καφέ της, δίπλα ακριβώς από το κύμα της θάλασσας.

Η παραλία είναι πολύ καλά οργανωμένη (πολλές φορές έχει τιμηθεί με Γαλάζια Σημαία) και προσφέρεται για πολύ όμορφο μπάνιο σε ωραία θάλασσα σε κοντινή απόσταση από την πρωτεύουσα, δίπλα από το Πυθαγόρειο και με πάρα πολλές παροχές και διευκολύνσεις για κολύμπι, ηλιοθεραπεία και θαλάσσια σπορ. Επειδή η παραλία είναι πολύ μεγάλη μπορείτε να βρείτε και σημεία με σχετικά λιγότερο κόσμο για πιο άνετο και ήσυχο κολύμπι.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο αγροτικό ιατρείο και το φαρμακείο που λειτουργούν στο Πυθαγόρειο (3-4 χιλιόμετρα ανατολικά).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με λεωφορείο, με ταξί, νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα. Φυσικά από το Πυθαγόρειο έρχεστε εδώ με τροχοφόρο και ίσως και με τα πόδια. Υπάρχει πρόσβαση από πολλά σημεία λόγω του μεγάλου μήκους της.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Ποτοκάκι όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

Παραλία Ηραίων

Η μικρή παραλία (400 περίπου μέτρα μήκος) με άμμο και βότσαλο Ηραίων βρίσκεται σε απόσταση 17 περίπου χιλιάμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα κοντά στο Πυθαγόρειο, 6 περίπου χιλιάμετρα δυτικότερα, έχει μέτρια νερά και είναι προστατευμένη μέσα στον κόλπο του Πυθαγορείου στην νοτιοανατολική ακτή του νησιού.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι εξασφαλισμένη και ο επισκέπτης μπορεί μετά το μπάνιο του να απολαύσει το φαγητό του, ή τα αναψυκτικά του στις παραθαλάσσιες ταβέρνες και τα καφέ της, δίπλα ακριβώς από το κύμα της θάλασσας.

Η παραλία είναι πολύ καλά οργανωμένη και προσφέρεται για πολύ όμορφο μπάνιο σε ωραία θάλασσα σε κοντινή απόσταση από την πρωτεύουσα, κοντά στο Πυθαγόρειο και με πάρα πολλές παροχές και διευκολύνσεις για κολύμπι, ηλιοθεραπεία και θαλάσσια σπορ.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο αγροτικό ιατρείο και το φαρμακείο που λειτουργούν στο Πυθαγόρειο (6 χιλιάμετρα ανατολικά).

Η πρόσβαση είναι εύκολη από την πρωτεύουσα με λεωφορείο, με ταξί, νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα. Φυσικά από το Πυθαγόρειο έρχεστε εδώ με τροχοφόρο, ή ταξί.

[Κάντε κλικ εδώ για αναλυτικές πληροφορίες για την διαμονή σας σε Καταλύματα στο Ηραίο όπως παρουσιάζονται στο GreekHotel.com - Greekislands.com](#)

Παραλία Τσόπελα

Η πολύ μικρή και απομονωμένη παραλία (100 περίπου μέτρα μήκος) με βότσαλο Τσόπελα βρίσκεται σε απόσταση 29 περίπου χιλιάμετρα νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα 18 χιλιάμετρα δυτικότερα από το Πυθαγόρειο, έχει μέτρια και καθαρά νερά και είναι σχετικά προστατευμένη από τους βορείους ανέμους στην νότια ακτή του νησιού.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι αδύνατη και ο επισκέπτης μπορεί να απευθυνθεί στα καταλύματα των πιο τουριστικά αναπτυγμένων περιοχών. Επίσης δεν υπάρχει καμία δυνατότητα σίτισης οπότε πρέπει να φροντίσετε να προμηθευτείτε μόνοι σας τα απαραίτητα, τουλάχιστον το νερό.

Η παραλία είναι τελείως ανοργάνωτη και προσφέρεται για πολύ όμορφο μπάνιο σε ωραία θάλασσα μακριά από τους πολλούς και χωρίς παροχές και διευκολύνσεις.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο αγροτικό ιατρείο και το φαρμακείο που λειτουργούν στο Πυθαγόρειο (18 χιλιάμετρα ανατολικά).

Η πρόσβαση γίνεται από το Πυθαγόρειο με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα ακολουθώντας τον δρόμο Σπαθαραίοι – Πανδώνας και στο τέλος ένα χωματόδρομο 7 περίπου χιλιομέτρων μέσα σε μια πολύ όμορφη διαδρομή. Επίσης από το Πυθαγόρειο μπορείτε να έλθετε εδώ και με τα εκδρομικά καΐκια που εκτελούν καθημερινά τακτικά δρομολόγια.

Παραλία Συκιά

Η πολύ μικρή και απομονωμένη παραλία (100 περίπου μέτρα μήκος) με βότσαλο Συκιά βρίσκεται σε απόσταση 30 περίπου χιλιομέτρων νοτιοδυτικά από την πρωτεύουσα 19 χιλιομέτρων δυτικότερα από το Πυθαγόρειο, έχει μέτρια και καθαρά νερά και είναι σχετικά προστατευμένη από τους βορείους ανέμους στην νότια ακτή του νησιού.

Η διαμονή κοντά στην περιοχή της παραλίας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή είναι αδύνατη και ο επισκέπτης μπορεί να απευθυνθεί στα καταλύματα των πιο τουριστικά αναπτυγμένων περιοχών. Επίσης δεν υπάρχει καμία δυνατότητα σίτισης οπότε πρέπει να φροντίσετε να προμηθευτείτε μόνοι σας τα απαραίτητα, τουλάχιστον το νερό.

Η παραλία είναι τελείως ανοργάνωτη και προσφέρεται για πολύ όμορφο μπάνιο σε ωραία θάλασσα μακριά από τους πολλούς και χωρίς παροχές και διευκολύνσεις.

Σε περίπτωση ανάγκης πρέπει να απευθυνθείτε στο αγροτικό ιατρείο και το φαρμακείο που λειτουργούν στο Πυθαγόρειο (19 χιλιομέτρων ανατολικά).

Η πρόσβαση γίνεται από το Πυθαγόρειο με νοικιασμένο, ή ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα ακολουθώντας τον δρόμο Σπαθαραίοι – Πανδώνας και στο τέλος ένα χωματόδρομο 8 περίπου χιλιομέτρων μέσα σε μια πολύ όμορφη διαδρομή.

Μοναστήρια

Μονή Βροντά ή Παναγία Βροντιανή

Βρίσκεται νότια από το χωριό Βουρλιώτες, σε απόσταση λίγων χιλιομέτρων απ' αυτό, μέσα σε μια ονειρική δασώδη περιοχή και σε υψόμετρο περίπου 450 μέτρων και έχει καταπληκτική θέα προς τη θάλασσα προς τα βόρεια και τα ανατολικά μέχρι και τα Μικρασιατικά παράλια. Κτίστηκε το 1566 από τους αδελφούς μοναχούς Ιάκωβο και Μακάριο και είναι αφιερωμένη στα Γενέθλια της Παναγίας. Διέθετε πολλές τοιχογραφίες, ωραίο ξυλόγλυπτο τέμπλο και μεγάλη συλλογή από ιερά σκεύη που όμως χάθηκαν από την μεγάλη και καταστροφική πυρκαγιά το καλοκαίρι του 1999. Σήμερα γίνονται μεγάλες προσπάθειες για την συγκέντρωση των απαραίτητων κεφαλαίων έτσι ώστε η Μονή να αναστηλωθεί και να αποκτήσει πάλι την παλιά της αίγλη.

Η πρόσβαση στο μοναστήρι γίνεται εύκολα με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα από την πρωτεύουσα, ή το Καρλόβασι.

Μονή Μεγάλης Παναγίας

Βρίσκεται νοτιοανατολικά των Κουμαραδαίων, σε απόσταση δυο περίπου χιλιομέτρων, κοντά στο δρόμο που οδηγεί στους Μύλους, σε μια πολύ ωραία περιοχή με υψόμετρο πάνω από 200 μέτρα, με φοβερή θέα προς τον κάμπο της Χώρας, το Πυθαγόρειο και το βουνό Μυκάλη απέναντι στην Μικρά Ασία. Κτίστηκε το 1586 από τους αδελφούς μοναχούς Νείλο και Διονύσιο και είναι αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου. Έχει πολύ ωραίο ξυλόγλυπτο τέμπλο, πολλές τοιχογραφίες και αρκετά ιερά σκεύη.

Η πρόσβαση στο μοναστήρι γίνεται εύκολα με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα από το Πυθαγόρειο μέσω του Πύργου.

Μονή Τιμίου Σταυρού

Βρίσκεται κοντά στους Μαυρατζαίους, λιγότερο από δυο χιλιόμετρα νοτιοανατολικά, κοντά στο δρόμο σε υψόμετρο 200 περίπου μέτρων. Γύρω στα 1582 ο μοναχός Νείλος έχτισε μια μικρή εκκλησούλα και μετά από είκοσι χρόνια μαζί με τον αδελφό του Διονύσιο την μεγάλωσαν. Σήμερα έχει ένα υπέροχο ξυλόγλυπτο τέμπλο, πολλές τοιχογραφίες και μεγάλη συλλογή από ιερά σκεύη.

Η πρόσβαση στο μοναστήρι γίνεται εύκολα με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα από το Πυθαγόρειο μέσω του Πύργου.

Σπηλιανή

Βορειοδυτικά του Πυθαγορείου, σε μικρή απόσταση, μέσα σε μια μεγάλη σπηλιά βρίσκεται ένα μικρό εκκλησάκι που είναι αφιερωμένο στα Εισόδια της Θεοτόκου. Υπάρχει μια αρχαία μαρμάρινη εικόνα της Παναγίας, της οποίας όμως δεν διακρίνεται η μορφή. Δίπλα στο εκκλησάκι υπάρχει Αγίσμα. Έξω από την σπηλιά υπάρχει εκκλησία αφιερωμένη στον Άγιο Γεώργιο και μερικά κελιά. Το μετόχι της Σπηλιανής ανήκει στο Μοναστήρι της Χοζοβιώτισσας της Αμοργού. Η Σπηλιανή λέγεται από τους ντόπιους και Καληαρμένισσα

Η πρόσβαση στο μοναστήρι γίνεται εύκολα με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα από το Πυθαγόρειο, ακόμα και με ταξί.

Ζωοδόχος Πηγή Κακοπέρατου (Χατζημανώλη)

Νοτιοδυτικά των Κοσμαδαίων, στον Κέρκη, μέσα σε μια χαράδρα που καταλήγει στο Σεϊτάνι και σε υψόμετρο πάνω από 650 μέτρα, βρίσκεται η Ζωοδόχος Πηγή. Η περιοχή έχει οργιώδη βλάστηση και στα δυτικά της δεσπόζουν οι απότομες βραχώδεις πλαγιές του Κέρκη που κρύβουν τη θέα από το ναό. Σε απόσταση 500 περίπου μέτρων υπάρχει σπήλαιο μέσα στο οποίο είναι κτισμένη μικρή εκκλησία. Για να φτάσει κάποιος εκεί πρέπει να περπατήσει σε ένα απόκρημνο επικίνδυνο μονοπάτι, από το οποίο και πήρε και το όνομα Κακοπέρατο. Λίγο προς τα νότια βρίσκεται το εκκλησάκι του Αη Γιάννη, δίπλα από το οποίο βρίσκεται το βάραθρο (γκράβα) του Πανάρετου.

Η πρόσβαση στο μοναστήρι γίνεται εύκολα με ταξί, ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα από το Καρλόβασι.

Μονή Αγίας Ζώνης

Ανατολικά της πόλης της Σάμου στην κοιλάδα της Βλαμαρής και σε υψόμετρο περίπου 110 μέτρων βρίσκεται η Μονή της Αγίας Ζώνης που κτίστηκε στα τέλη του 17ου αιώνα από τον ιερομόναχο Μελέτιο. Διαθέτει ξυλόγλυπτο τέμπλο, κάποιες τοιχογραφίες και αξιόλογη συλλογή από ιερά σκεύη.

Η πρόσβαση στο μοναστήρι γίνεται εύκολα με ταξί, με ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα από την πρωτεύουσα του νησιού.

Μονή Ζωοδόχου Πηγής ή Αηλιώτισσα

Βορειοανατολικά της πόλης της Σάμου στο βουνό Ραμπαηδόνι και σε υψόμετρο 300 περίπου μέτρων βρίσκεται η Μονή της Ζωοδόχου Πηγής που κτίστηκε το 1756 απ' τον ιερομόναχο Δωρόθεο. Διαθέτει ένα εξαιρετικής τεχνοτροπίας ξυλόγλυπτο τέμπλο, κάποιες τοιχογραφίες και αξιόλογη συλλογή από ιερά σκεύη. Από τη Μονή η θέα είναι καταπληκτική, από τα στενά της Μυκάλης, έως τα βάθη της Μικράς Ασίας.

Η πρόσβαση στο μοναστήρι γίνεται εύκολα με ταξί, ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα από την πρωτεύουσα του νησιού.

Μονή Αγίας Τριάδος

Νοτιοανατολικά των Μυτιληνίων και σε υψόμετρο 120 μέτρα βρίσκεται η Μονή Αγίας Τριάδας που κτίστηκε από τον ιερομόναχο Νεόφυτο, ο οποίος έφυγε από τη Μονή του Τιμίου Προδρόμου κατά τη διάρκεια της επανάστασης του 1821, σε μια θέση κοντά στους Μυτιληνιούς όπου πριν υπήρχαν ερείπια παλιού ναού.

Η πρόσβαση στο μοναστήρι γίνεται εύκολα με ταξί, ιδιωτικό, ή νοικιασμένο αυτοκίνητο, ή μοτοσικλέτα από την πρωτεύουσα του νησιού.

Προσωπικότητες από την Σάμο

Θεμιστοκλής Σοφούλης

Γεννήθηκε στο Βαθύ της Σάμου το 1860 και σπούδασε Αρχαιολογία στα Πανεπιστήμια Αθηνών και Μονάχου. Μετά τις σπουδές του ξεκίνησε ακαδημαϊκή καριέρα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, ως υπηγητής της Αρχαιολογίας. Το 1899, αφού δεν εκλέχτηκε τακτικός καθηγητής στο Πανεπιστήμιο, εγκατέλειψε την Αθήνα και εγκαταστάθηκε στην πατρίδα του που βρισκόταν σε πολιτικό αναβρασμό. Αμέσως τέθηκε επικεφαλής των προοδευτικών στοιχείων του νησιού που επεδίωκαν απεξάρτηση από την Οθωμανική Αυτοκρατορία και ένωση με την μητέρα Ελλάδα. Υπό την ηγεσία του η Σάμος πέτυχε αρκετά πράγματα μέχρι το 1908 που ο τότε ηγεμόνας του νησιού Ανδρέας Κοπάσης έφερε οθωμανικό στρατό στη Σάμο, παραβιάζοντας τις συμφωνίες για την αυτονομία της Σάμου. Ακολούθησαν συμπλοκές με αρκετούς νεκρούς στην πρωτεύουσα. Ο Σοφούλης και οι στενοί συνεργάτες του καταδικάστηκαν σε θάνατο, ως υπαίτιοι της εξέγερσης και ο Σοφούλης κατέφυγε στην Αθήνα. Ία το 1906, ενώ το κλίμα με την Υψηλή Πύλη γίνεται δυσμενές.

Λίγο πριν ξεκινήσει ο Βαλκανικός πόλεμος, τον Σεπτέμβριο του 1912, ο Σοφούλης, με κρήτες οπλαρχηγούς και πολλούς ενόπλους οπαδούς του, αποβιβάστηκε στη Σάμο και κήρυξε την επανά-

σταση κατά του ηγεμονικού καθεστώτος. Ο τουρκικός στρατός ηττηθείς, συνθηκολόγησε αμέσως και αποχώρησε από το νησί, ενώ η τοπική εξουσία πέρασε στην εκλεγμένη εθνοσυνέλευση των Σαμίων. Η αναμενόμενη και πολυπόθητη ένωση της Σάμου με την Ελλάδα έγινε επισήμως στις 11 Νοεμβρίου του 1912 και την προσωρινή διακυβέρνηση ανέλαβε μια προσωρινή κυβέρνηση υπό τον Σοφούλη μέχρι το 1914. Αργότερα κατέλαβε διάφορα αξιώματα στις υπό τον Βενιζέλο κυβερνήσεις και εκλέχτηκε βουλευτής Σάμου. Στα χρόνια του Διχασμού συμπαρατάχτηκε με τον Ελευθέριο Βενιζέλο και χρημάτισε υπουργός Εσωτερικών στην προσωρινή κυβέρνηση της Θεσσαλονίκης και από το 1917 ανέλαβε τα καθήκοντα του προέδρου της Βουλής μέχρι τις εκλογές του 1920 που ηττήθηκε ο Βενιζέλος και επανήλθε ο Βασιλιάς Κωνσταντίνος. Στις εκλογές αυτές δεν εκλέχτηκε βουλευτής.

Μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή ανέλαβε διάφορα κυβερνητικά αξιώματα και το 1924 σχημάτισε και βραχύβια κυβέρνηση και ο ίδιος μετά την ανακήρυξη της Δημοκρατίας στις 25 Μαρτίου του 1924. Μετά τη δικτατορία του Πάγκαλου έγινε πρόεδρος της Βουλής (1926-28 και 1930-32 και 1933) και υπουργός Στρατιωτικών (1928-1930) στην κυβέρνηση Βενιζέλου. Δεν συμμετείχε στο αποτυχημένο πραξικόπημα του Πλαστήρα της 1ης Μαρτίου 1935. Μετά ανέλαβε την ηγεσία του Κόμματος των Φιλελευθέρων. Το 1936 υπέγραψε με το ΚΚΕ το σύμφωνο Σκλάβαινα - Σοφούλη, χάρη στο οποίο εκλέχθηκε πρόεδρος της Βουλής, λίγο πριν από τη δικτατορία του Μεταξά. Στη διάρκεια της γερμανικής κατοχής λόγω του προχωρημένου της ηλικίας του δεν συμμετείχε ενεργά στον αντίσταση, αλλά συνελήφθη και παρέμεινε λίγους μήνες στη φυλακή.

Μετά τα Δεκεμβριανά και τη Συμφωνία της Βάρκιζας οδήγησε τη χώρα στις πρώτες εκλογές που πραγματοποιήθηκαν με αποχή της Αριστεράς και της Κεντροαριστεράς. Μέχρι το 1947 ορισμένοι της Αριστεράς τον θεωρούσαν «Νέστορα» της ελληνικής πολιτικής Παρ' όλη τη προσπάθειά του να διατηρήσει απόσταση από την Αριστερά πράγμα που προκάλεσε την περαιτέρω υποψία των Αριστερών. Μετά την επιστροφή του Γεωργίου, ο Σοφούλης έκανε ένα αποφασιστικό βήμα προς τον έναν από τους δύο πόλους της εμφύλιας σύγκρουσης, με την ανακοίνωσή του ότι δέχεται τη νέα πολιτική πραγματικότητα. Το 1947 ο Σοφούλης σχημάτισε δικιά του κυβέρνηση σε συνεργασία με το Λαϊκό Κόμμα του Τσαλδάρη. Τα Χριστούγεννα του 1947 το ΚΚΕ σχημάτισε την Προσωρινή Κυβέρνηση του Βουνού και ο πόλεμος κλιμακώθηκε και η χώρα βυθίστηκε στον άγριο εμφύλιο σπαραγμό, ενώ ο Σοφούλης που αντιμετώπιζε σοβαρά προβλήματα υγείας πέθανε στις 24 Ιουνίου 1949 σε ηλικία 89 ετών.

Αρίσταρχος ο Σάμιος

Σπουδαίος μαθηματικός και αστρονόμος που έζησε στο διάστημα (320-250 π.Χ.) περίπου και έγινε γνωστός για την ανακάλυψη της Ηλιοκεντρικής θεωρίας. Έζησε πολύ καιρό στην Αθήνα και σπούδασε στην περιπατητική σχολή (Αριστοτέλης), και αργότερα στην Αλεξάνδρεια. Αναφέρεται ότι γύρω στο 280 π.Χ. μελέτησε το θερινό ηλιοστάσιο στην Αθήνα (Πτολεμαίος).

Την Ηλιοκεντρική του θεωρία δεν γνωρίζουμε πως την ανακάλυψε, αφού είναι αντίθετη προς τα εμπειρικά φαινόμενα, ούτε σε πιο σύγγραμμά του την διατύπωσε αναλυτικά. Υπάρχουν μαρτυρίες όμως ότι γι' αυτήν καταδικάστηκε «επί ασεβείας» στην Αθήνα και έτσι υποχρεώθηκε να καταφύγει στην Αλεξάνδρεια. Πριν από τον Αρίσταρχο πάντως είχε αμφισβητήσει τον κεντρικό ρόλο της Γης ο Φιλόλαος, ο οποίος την είχε τοποθετήσει μαζί με την Αντι-γη (Αντίχθων) να περιφέρεται γύρω από κάποιο πυρ. Η θεωρία του αυτή, της οποίας δεν σώθηκε καμία τεκμηρίωση, έλεγε ότι: «Η γη στρέφεται γύρω από τον άξονά της και γύρω από τον ακίνητο ήλιο, μαζί με τους πλανήτες, μέσα στην Απέραντη σφαίρα των απλανών αστέρων» (Πλούταρχος, Αρχιμήδης).

Από το συνολικό έργο του Αρίσταρχου σώζεται μόνο μια μικρή πραγματεία με αστρονομικούς υπολογισμούς και με τίτλο «Περί μεγεθών και αποστημάτων Ηλίου και Σελήνης». Αυτή αναφέρεται στον Γεωκεντρισμό και με κάποιες παραδοχές διδάσκει μεθόδους υπολογισμού των πιο πάνω

αποστάσεων. Στο έργο αυτό εμφανίζεται για πρώτη φορά το λεγόμενο ανισοτικό (τριγωνομετρικό) θεώρημα. Το έργο αυτό σώθηκε, αναφέρεται στον Πάππο, γιατί μαζί με κάποια άλλα και υπό τον τίτλο «Μικρός Αστρονομούμενος» χρησιμοποιούνταν ως εισαγωγή για την πληρέστερη κατανόηση της «Μαθηματικής Σύνταξης» του Πτολεμαίου.

Η γνώμη για τον Αρίσταρχο, του Ζντένελ Κόπαλ, γνωστού αρχαιολάτρη και θερμού φιέλληνα, Καθηγητή του Πανεπιστημίου του Manchester, όπως αυτή εκφράστηκε το 1978 σε σχετικό συνέδριο στη Σάμο (Περιοδικό Σαμιακή Επιθεώρηση, 1979):

«Τα πρώτα και ουσιαστικά βήματα που οδήγησαν στην οριστική διαμόρφωση ενός σωστού προτύπου του ηλιακού συστήματος έγιναν από τον Αρίσταρχο το Σάμιο κατά τον 3ον αιώνα π.Χ. Αυτός διατύπωσε το σωστό δρόμο, είκοσι αιώνες πριν το αποτέλεσμα αυτό της έρευνας γίνει μόνιμο πνευματικό κτήμα της ανθρωπότητας. Αυτός άναψε τις πρώτες σπίθες της θεϊκής φωτιάς που αποκάλυψε τελικά την πραγματική θέση μας στο Σύμπαν.»

Μανώλης Καλομοίρης

Ο Μανώλης Καλομοίρης (1883-1962) είναι ένας μεγάλος Έλληνας συνθέτης, Σαμιακής καταγωγής, που γεννήθηκε όμως στη κοντινή Σμύρνη της Μικράς Ασίας, πανάρχαιο κέντρο και αυτή του Ιωνικού ελλητισμού, όπου και πήρε τα πρώτα μαθήματα μουσικής. Μετά τις πρώτες του σπουδές συνέχισε στην Αθήνα, στην Κωνσταντινούπολη και κατόπιν στο Ωδείο της Βιέννης για πιάνο, θεωρητικά και σύνθεση επί 5 χρόνια (1901-1906). Το διάστημα 1906-1910 μετέβη στην Ρωσία, στο Χάρκοβο και δίδαξε εκεί στο Μουσικό Λύκειο Ομπολένσκ. Το 1910 εγκαταστάθηκε οριστικά στην Αθήνα και άρχισε να διδάσκει στο Ωδείο Αθηνών. Το 1919 ίδρυσε το δικό του Ελληνικό Ωδείο που το διεύθυνε μέχρι το 1926 που προχώρησε στην ίδρυση ενός νέου ωδείου του Εθνικού, του οποίου ήταν διευθυντής μέχρι το 1948. Μετά αναλαμβάνει πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, θέση που διατηρεί μέχρι το 1962, έτος του θανάτου του.

Επίσης διετέλεσε γενικός επιθεωρητής των στρατιωτικών μουσικών, υπήρξε πρόεδρος και κατόπιν επίτιμος πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών, τιμήθηκε με τον τίτλο του μέλους της Ακαδημίας Αθηνών και τιμήθηκε με πάρα πολλές διακρίσεις με σημαντικότερη εκείνη του Εθνικού Αριστείου Γραμμάτων και Τεχνών. Υπήρξε ο θεμελιωτής της λεγόμενης Εθνικής Μουσικής Σχολής στην Ελλάδα και άντλησε την έμπνευσή του κυρίως από την ελληνική προφορική παράδοση και το ελληνικό δημοτικό τραγούδι, αλλά και από την καλή ποίηση και λογοτεχνία των χρόνων του.

Το έργο του ξεπερνάει τις 220 συνθέσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται πολλά είδη μουσικής δημιουργίας. Τα σημαντικότερα ήταν οι πέντε όπερες που συνέθεσε, τρεις συμφωνίες, πολλά συμφωνικά ποιήματα, ένα κοντσέρτο για πιάνο, το λεγόμενο «κοντσερτάκι» για βιολί και κύκλους τραγουδιών για φωνή και ορχήστρα και για φωνή και πιάνο, πολλά έργα για πιάνο, μουσική δωματίου, χορωδιακά. Τέλος έστρεψε το ενδιαφέρον του και προς τα παιδιά γράφοντας χορωδιακά και παιδικά έργα για πιάνο, αλλά και ενδιαφέροντα μουσικοπαιδαγωγικά βιβλία.

Αρχαιολογικοί χώροι και άλλα αξιοθέατα

Ηραίον

Ο αρχαιολογικός χώρος του Ηραίου βρίσκεται 3 χιλιόμετρα δυτικά από το Πυθαγόρειο, κοντά στην νότια ακτή του νησιού και είναι ο σημαντικότερος της Σάμου και ένας από τους σπουδαιότερους σε ολόκληρη την Ελλάδα.

Είναι αφιερωμένος στην θεά Ήρα, την γυναίκα του Δία, του βασιλέα των θεών. Ήδη από τους Γεωμετρικούς χρόνους καθιερώθηκε ως ιερός τόπος, γεγονός που διάρκεσε μέχρι την Ρωμαϊκή εποχή.

Τα πρώτα ευρήματα του χώρου ήρθαν στο φως της ημέρας από τον γάλλο γιατρό και βοτανολόγο Joseph Pitton de Tournefort που επισκέφτηκε το νησί το 1702. Τον Tournefort ακολούθησαν πολλοί άλλοι περιηγητές και επισκέπτες τον 18ο και τον 19ο αιώνα, μερικοί από τους οποίους έκαναν σχέδια των ερειπίων του ναού και ε γνώρισαν τον σπουδαίο χώρο της αρχαιότητας στους Ευρωπαίους. Το 1879 ο Paul Girard, ένας άλλος γάλλος περιηγητής ανακάλυψε το άγαλμα της «κόρης» που είναι γνωστό ως η «Ήρα του Χηραμύη» που σήμερα κοσμεί το Μουσείο του Λούβρου. Συστηματικότερες ανασκαφές έγιναν το 1902 από τον διαπρεπή καθηγητή και αρχαιολόγο Π. Καββαδία και τον Σάμιο πολιτικό και αρχαιολόγο Θ. Σοφούλη και συνεχίστηκαν μέχρι το 1910 από την Γερμανική Αρχαιολογική Σχολή των Αθηνών, η οποία ακόμα και σήμερα συνεχίζει τις ανασκαφές στο χώρο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ουνέσκο έχει ανακηρύξει το Ηραϊόν ως έναν από τους Θησαυρούς της Παγκόσμιας κληρονομιάς.

Ο Πύργος του Λυκούργου

Ο πύργος χτίστηκε το 1824 από τον Λυκούργο Λογοθέτη τον αρχηγό των επαναστατών της Σάμου το 1821, που ήθελε με αυτό τον τρόπο να έχει ένα ισχυρό αμυντικό οχυρό που θα προστάτευε τους επαναστάτες και τους κατοίκους από τους Τούρκους. Ο πύργος βρίσκεται εντός του Πυθαγορείου και η πρόσβασή γίνεται με τα πόδια.

Τα σημαντικότερα μνημεία στον χώρο είναι τα παρακάτω:

Ο Ναός της Ήρας

Ο ναός έχει κτιστεί και αναστηλωθεί πολλές φορές, αλλά ουδέποτε είχε ολοκληρωθεί η οικοδόμησή του. Οι αρχαιολόγοι μελετητές του χώρου διακρίνουν τέσσερις φάσεις που ξεκινούν γύρω στο 800 με 750 π.χ. ο Εκατόμπεδος Ι, περίπου 33 μέτρα μήκος και αργότερα τον 7ο π.χ. αιώνα ο Εκατόμπεδος ΙΙ, που ήταν αρκετά απλοί στην κατασκευή ναοί και οι δυο κατασκευασμένοι από πλίνθους με πέτρινη θεμελίωση (κρηπίς) και ξύλινα δοκάρια που στήριζαν την επίσης ξύλινη οροφή. Ο πρώτος μνημειώδης ναός κτίστηκε γύρω στο 570 έως 560 π.χ. από τον περίφημο Σάμιο Αρχιτέκτονα Ροίκο που σύμφωνα με την παράδοση εφεύρε έναν ειδικό τόρνο για να επεξεργαστεί τους τεράστιους κίονες του ναού. Αυτός ο ναός κατέρρευσε, πιθανόν από πυρκαγιά και ξανακτίστηκε από τον γιο του Ροίκου, τον επίσης διάσημο αρχιτέκτονα Θεόδωρο κατά την διάρκεια της διακυβέρνησης του νησιού από τον τύραννο Πολυκράτη γύρω στο 530 π.χ.

Ο τελευταίος αυτός ναός ήταν ένας από τους μεγαλύτερους ναούς στην Ελλάδα και είχε 155 κίονες ιωνικού ρυθμού. Σήμερα μόνο ένας διατηρείται στην θέση του και στο μισό περίπου ύψος, ανάμεσα στα υπόλοιπα ερείπια που προσδιορίζουν τις διαστάσεις του γιγαντιαίου ναού σε 108,63 μέτρα μήκος και 55,16 μέτρα πλάτος!

Ο Ηρόδοτος θεωρούσε το Ναό της Ήρας τον μεγαλύτερο και επιβλητικότερο ναό στην Ελλάδα της εποχής του.

Ο Μεγάλος Βωμός

Ο βωμός κατείχε το ίδιο μέρος από την απαρχή της λειτουργίας του στα χρόνια της Ύστερης Εποχής του Χαλκού, οπότε ήταν μια απλούστατη μικρή κατασκευή με υλικά από παλαιότερα γκρε-

μισμένα κτίσματα, αλλά από το 560 π.χ. αποκτά μνημειακό χαρακτήρα με πλούσια διακόσμηση στους τοίχους και ζωοφόρο με σφίγγες και διάφορα ζώα. Ο βωμός ξανακτίστηκε κατά τους Ρωμαϊκούς χρόνους από μάρμαρο (1-2ος μ.Χ. αιώνας)

Η Ιερά Οδός

Η Ιερά Οδός εξασφάλιζε την κύρια πρόσβαση από την αρχαία πόλη της Σάμου (δηλαδή το σημερινό Πυθαγόρειο περίπου) προς τον ιερό τόπο. Η οδός υπήρχε στις αρχές του 6ου π.χ. αιώνα, ίσως και νωρίτερα. Σπουδαία αναθηματικά αντικείμενα βρέθηκαν κατά μήκος της οδού, με σημαντικότερο το Σύνταγμα του Γενέλεω, που τώρα φυλάσσονται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Σάμου, όπως και κολοσσιαίοι κούροι, ένας εκ των οποίων εκτίθεται στο ίδιο Μουσείο.

Ευπαλίνειο Όρυγμα

Σε απόσταση δυο χιλιόμετρα από το Πυθαγόρειο ευρίσκεται η αρχαία σήραγγα που μνημονεύεται από τον Ηρόδοτο ως το Αμφίστομο όρυγμα και σήμερα είναι γνωστή ως το Ευπαλίνειο όρυγμα που ονομάστηκε έτσι από τον περίφημο μηχανικό Ευπαλίνο που το σχεδίασε και το κατασκεύασε.

Στην πραγματικότητα είναι ένα μεγάλο υδραγωγείο που φέρνει νερό από την πηγή Αγιάδες που μνημονεύεται από τον Ηρόδοτο ως Μεγάλη Πηγή εκεί που σήμερα είναι ο μικρός ναός του Αγίου Ιωάννη. Η σήραγγα κατασκευάστηκε την εποχή του τύραννου Πολυκράτη περίπου το 550 π.χ. με σκοπό να εξασφαλίσει τον εφοδιασμό της πόλης με νερό, γεγονός που του προσέδωσε κύρος και μεγάλη λαϊκή υποστήριξη.

Η σήραγγα έχει μήκος 1036 μέτρα και διαστάσεις διατομής 1,80 X 1,80 του μέτρου και διασχίζει όλο το όρος Κάστρο κατά τον άξονα από βορειοδυτικά προς νοτιοανατολικά, 189 μέτρα κάτω από την κορυφή του βουνού και 55 μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Στο εσωτερικό του σε βάθος 2 έως 9 μέτρα βρίσκεται η αύλακα που φέρνει το νερό στην πόλη μέσα σε κεραμικούς σωλήνες.

Το έργο αυτό θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα τεχνικά επιτεύγματα ολόκληρου του αρχαίου κόσμου. Είναι σκαμμένο στο βράχο με κατάλληλη ξύλινη υποστήριξη από κορμούς δέντρων και οι δυο εισοδοί ήταν κτισμένες με πέτρα και τούβλα. Κοντά στις εισόδους υπήρχαν σπηλαιώδη δωμάτια που μάλλον χρησίμευαν για το προσωπικό που επόπτευε την συντήρηση του υδραγωγείου. Το πλέον αξιοσημείωτο χαρακτηριστικό της κατασκευής ήταν ότι οι εργασίες ξεκίνησαν ταυτόχρονα και από τις δυο πλευρές του βουνού και κατόρθωσαν να συναντηθούν στην μέση της απόστασης με μια μικρή απόκλιση μόλις 5 μέτρων!

Όλο το έργο ολοκληρώθηκε με εργασία Λεσβίων αιχμαλώτων υπό την καθοδήγηση και την επίβλεψη του Ευπαλίνου που καταγόταν από τα Μέγαρα της Αττικής. Ο διάσημος πλέον μηχανικός κατασκεύασε αργότερα και το υδραγωγείο της πατρίδας του. Προς τιμή του ονομάστηκε μια από τις σήραγγες της νέας Εθνικής Οδού Αθηνών - Κορίνθου «Ευπαλίνος».

Το υδραγωγείο χρησιμοποιήθηκε αδιαλείπτως μέχρι το τέλος των ρωμαϊκών χρόνων.

Ο Πύργος του Σαρακίνη

Ο Νικόλαος Σαρακίνης ήταν οδηγός πλοίου στο στόλο του Τούρκου ναυάρχου Κιλίτζ Αλή Πασά, τον οποίο βοήθησε αποφασιστικά στην επανακατοίκιση της Σάμου στα τέλη του 16ου αιώνα. Έτσι δείχνοντας την ευγνωμοσύνη του ο Κιλίτζ Αλή Πασά δώρισε στον Νικόλαο Σαρακίνη

εκτεταμένες εκτάσεις στην ευρύτερη περιοχή του Ηραίου. Λόγω των περιστάσεων της εποχής και τον φόβο των πειρατικών επιδρομών ο Σαρακίνης έχτισε έναν οχυρό πύργο του οποίου οι εργασίες τελείωσαν περί το 1577. Ο επιβλητικός Πύργος περιλαμβάνει τρεις ορόφους, είναι ορθογώνιου σχήματος, διαθέτει επάλξεις και έχει έντονο φρουριακό χαρακτήρα που εκφράζεται όχι μόνο αρχιτεκτονικά με ισχυρά τείχη, αλλά πρωτίστως στον τρόπο οργάνωσής του. Σήμερα αποτελεί ιδιοκτησία της Ιεράς Μονής της Πάτμου και βρίσκεται 8 χιλιόμετρα δυτικά από το Πυθαγόρειο (κοντά στον αρχαιολογικό χώρο του Ηραίου). Η πρόσβαση στον Πύργο γίνεται εύκολα με ιδιωτικό αυτοκίνητο, ή ταξί.

Το Σπήλαιο του Πυθαγόρα

Το Σπήλαιο του Πυθαγόρα βρίσκεται στους πρόποδες του επιβλητικού όρους Κέρκη και σύμφωνα με την παράδοση εδώ κατέφυγε για να κρυφτεί ο φιλόσοφος Πυθαγόρας την εποχή που τον καταδίωκε ο τύραννος Πολυκράτης που τον κατηγορούσε για προσπάθεια διαφθοράς των νέων της Σάμου. Κατά μία άλλη παράδοση την σπηλιά αυτή χρησιμοποιούσε ο Πυθαγόρας όποτε ήθελε να απομονωθεί για να συλλογιστεί πάνω στα θέματα που τον απασχολούσαν.

Η σπηλιά βρίσκεται 3 χιλιόμετρα έξω από το Κάμπο Μαραθοκάμπου. Η πρόσβαση είναι εύκολη μέσω του κάμπου του Μαραθοκάμπου, ακολουθώντας 2-3 χιλιόμετρα ενός χωματόδρομου και μετά αφού παρκάρεται το αυτοκίνητο πρέπει να περπατήσετε 200 περίπου μέτρα στην απόκρημνη πλαγιά για να φτάσετε στην είσοδό της. Αυτά τα τελευταία μέτρα στην απότομη πλαγιά είναι και το μόνο σχετικά δύσκολο σημείο της διαδρομής.

Ο Ταρσανάς στον Άγιο Ισίδωρο

Ο Ταρσανάς στον Άγιο Ισίδωρο δείχνει αυτό που τα παλιά χρόνια ήταν μια συνηθισμένη εικόνα στην Σάμο. Δηλαδή πάρα πολλά ναυπηγεία σχεδόν σε όλες τις παραλίες, στο Πυθαγόρειο, στο Κοκκάρι, στο Καρλόβασι, στον όρμο του Μαραθοκάμπου, στον Άγιο Ισίδωρο και αλλού. Τα ξύλινα σκάφη, καΐκια και βάρκες για μεταφορές και ψάρεμα που κατασκευάζονταν εδώ στην Σάμο κατά τον 19ο αιώνα τα θεωρούνταν ως τα καλύτερα του είδους τους για τις δύσκολες συνθήκες του Αιγαίου. Η μακραινώνη παράδοση που ξεκίνησε από τις αρχαίες «Σάμαινες» που κυριάρχησαν για ένα αιώνα στο Αιγαίο συνεχίστηκε έως την αυγή του ατμόπλοιου είναι ο ένας λόγος για την επιτυχία της ναυπηγικής της Σάμου. Ο άλλος ήταν η ανθεκτικότητα των σκαφών αυτών στην θάλασσα που οφείλεται στο περίφημο Σαμιώτικο πεύκο που χρησιμοποιούνταν για την κατασκευή τους.

Σήμερα έχουν απομείνει να λειτουργούν μόνο δύο ναυπηγεία, από τα οποία το ένα βρίσκεται στο Λιμάνι Καρλοβάσου και το άλλο το γνωστότερο και σημαντικότερο στον Άγιο Ισίδωρο. Παλαιότερα το ναυπηγείο του Αγίου Ισιδώρου αποτελούσαν πολλές μικρές αυτόνομες ναυπηγικές και επισκευαστικές μονάδες, αλλά σήμερα έχει απομείνει μόνο ένας παλιός ναυπηγός που διακονεί την πανάρχαιη τέχνη του ξύλου, ο γνωστός σε ολόκληρη την περιοχή Ψιλοπάτης. Το ναυπηγείο του, το τελευταίο ίσως ναυπηγείο της Σάμου, λειτουργεί στον όρμο του Αγίου Ισιδώρου, μία περιοχή με ασύγκριτη φυσική ομορφιά που έρχεται να συμπληρώσει την ομορφιά και την αρτιότητα των ανθρώπινων κατασκευών.

Το ναυπηγείο (ταρσανάς) βρίσκεται 5 περίπου χιλιόμετρα από την Καλλιθέα και μπορεί ο επισκέπτης να μεταβεί εκεί και από τους Δρακαίους και η προσέγγιση στο ναυπηγείο απαιτεί να διανύσετε τα τέσσερα τελευταία χιλιόμετρα σε χωματόδρομο.

Αρχαιολογικά και άλλα Μουσεία

Αρχαιολογικό Μουσείο Σάμου

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Σάμου στεγάζεται σε δυο κτίρια στο κέντρο της πόλης. Στο παλιό μουσείο του 1912, το λεγόμενο «Πασχάλειον αρχαιοφυλάκειον» και στο νέο Μουσείο που κτίστηκε και εγκαινιάστηκε η λειτουργία του την δεκαετία του 1980, όπου και στεγάζεται η μεγάλη συλλογή της Αρχαϊκής γλυπτικής. Το κτίριο του σύγχρονου Μουσείου κτίστηκε με δαπάνη γνωστής αυτοκινητοβιομηχανίας.

Διαθέτει αξιόλογες συλλογές αρχαϊκής γλυπτικής, κεραμικής όλων των εποχών, χάλκινα, ελεφαντοστέινα και ξύλινα αντικείμενα και έργα τέχνης, κόρες της αρχαϊκής εποχής και πάρα πολλά αντικείμενα μικροτεχνίας.

Τα σημαντικότερα εκθέματα είναι ο κολοσσικός κούρος ύψους περίπου 5,50 μέτρων, ιωνικής τέχνης από το πρώτο τέταρτο βου π.χ. αιώνα, ένα μαρμάρινο άγαλμα γυναικείας μορφής με ένδυμα, ανάθημα του Χηραμύτη στην Ηρα γύρω στο 570 με 560 π.χ, το σύνταγμα αγαλμάτων του γλύπτη Γενέλεω από το Ηραίο που αποτελείται από τέσσερις γυναικείες και μια ανδρική των μέσων του βου π.χ αιώνα (μια πέμπτη γυναικεία μορφή, η «Ορνίθη» βρίσκεται στο μουσείο του Βερολίνου), ένα μαρμάρινο επιτύμβιο, ή κατ' άλλους αναθηματικό ανάγλυφο που απεικονίζεται ένας γυμνός όρθιος νέος που κρατά μια πυξίδα στο αριστερό χέρι και απλώνει το δεξί σε μία καθιστή ντυμένη μορφή με σκήπτρο (βρέθηκε στη Χώρα και χρονολογείται στον 5ο π.χ. αιώνα), ένα χάλκινο αγαλμάτιο ιππέα 20 εκατοστών με ένθετους οφθαλμούς του τέλους του βου π.χ. αιώνα, ένα χάλκινο προστερνίδιο αλόγου με μια παράσταση του Ηρακλή αγωνιζόμενο κατά του Τρικέφαλου σκύλου που προστάτευε τα βόδια του Γηρύονη, ενώ κείτεται νεκρός στο έδαφος ο γίγαντας βοσκός τους και τέλος μια ξύλινη γονατιστή γυμνή γυναικεία μορφή 17 εκατοστών του 7ου π.χ. αιώνα.

Ακόμα υπάρχουν ένας πήλινος αρχαϊκός κέρνος διακοσμημένος με μικρογραφικά αγγεία και ειδώλια του 7ου π.χ. αιώνα, ένα ελεφαντοστέινο λακωνικό έξεργο ανάγλυφο 10 εκατοστών με παράσταση του Περσέα καθώς σκοτώνει τη Μέδουσα από το δεύτερο μισό του 7ου π.χ. αιώνα και ένα ελεφαντοστέινο αγαλμάτιο γονατιστού νέου χορευτή που αποτελούσε το στέλεχος λύρας με ύψος 14 εκατοστά από τον 7ο π.χ. αιώνα.

Αρχαιολογική Συλλογή Πυθαγορείου

Η Αρχαιολογική Συλλογή του Πυθαγορείου στεγάζεται στο ισόγειο του δημαρχιακού καταστήματος, ενός κτιρίου που κτίστηκε στις αρχές του αιώνα, μετά την απελευθέρωση της νήσου. Το κτίριο επισκευάστηκε μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο γιατί είχε υποστεί εκτεταμένες ζημιές λόγω του πολέμου και κατά την δεκαετία του 1990 έγιναν αρκετές σωστικές επεμβάσεις στην ανατολική όψη του.

Οι σημαντικότερες συλλογές του περιλαμβάνουν τα παρακάτω: Έναν ικανό αριθμό από αρχαϊκές στήλες, από μαρμάρινα πορτρέτα Ρωμαίων αυτοκρατόρων, αντικείμενα κεραμικής που καλύπτουν όλο το διάστημα από τον 9ο έως τον 2ο π.χ. αιώνα και άλλα πολλά αντικείμενα τέχνης και καθημερινής ζωής της αρχαιότητας.

Ανάμεσα στα εκθέματα τα σημαντικότερα είναι το μαρμάρινο καθιστό άγαλμα του Αιάκη που όπως αναφέρεται στην επιγραφή του αφιερώθηκε στην Ήρα από τον Αιάκη, τον πατέρα του Πολυκράτη από τα κέρδη που είχε αποκομίσει από την πειρατεία (βρέθηκε στο Πυθαγόρειο και χρονολογείται γύρω στα 540 π.χ.), μια μαρμάρινη μνημειακή σαρκοφάγος μεγάλου μεγέθους που αναπα-

ριστά ναόσχημο οικοδόμημα (δεύτερο μισό του 6ου π.χ. αιώνα), μια μικρή πώρινη επιτύμβια στήλη με επιγραφή (γύρω στο 530 π.χ.), μια μαρμάρινη επιτύμβια στήλη με ανθεμωτή επίστεψη (βρέθηκε στην Χώρα και χρονολογείται γύρω στις αρχές του 5ου π.χ. αιώνα), το υπερφυσικού μεγέθους μαρμάρινο άγαλμα του αυτοκράτορα Τραϊανού με ύψος πάνω από 2 μέτρα και 70 εκατοστά, το μαρμάρινο πορτρέτο του αυτοκράτορα Αυγούστου (ύψος μισό μέτρο), το μαρμάρινο πορτρέτο του αυτοκράτορα Κλαυδίου (ύψος 53 εκατοστά) και άλλα.

Λαογραφικό Μουσείο του Πνευματικού Ιδρύματος Νικολάου Δημητρίου

Ένας από τους κύριους στόχους του Πνευματικού Ιδρύματος Σάμου «Νικόλαος Δημητρίου» ήταν η ίδρυση Λαογραφικού Μουσείου, στόχος που επιτεύχθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1990 με την έναρξη της λειτουργίας του Μουσείου. Το Μουσείο δεν διαθέτει ιδιόκτητο οίκημα και στεγάζεται στο χώρο που έχει παραχωρηθεί από την ιδιωτική τουριστική επιχείρηση που το ίδρυσε. Το Λαογραφικό Μουσείο εντάσσεται σε ένα γενικότερο «τουριστικό χωριό» με σπίτια που διαθέτουν στοιχεία από την παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Σάμου. Όλα τα συστατικά στοιχεία του χωριού δένουν αρμονικά με το μουσείο και δημιουργούν ένα σύνολο που δείχνει ανάγλυφα στον επισκέπτη την συνολική εικόνα της καθημερινής ζωής αυτά τα χρόνια. Έτσι το μουσείο συμπληρώνεται με λιθόστρωτα καλντερίμια, πέτρινες μάντρες σπιτιών, αυλές με φούρνους, πλυσταριά και πηγάδια με μαγκάνι και πολλά ακόμα χαρακτηριστικά εκείνης της εποχής.

Στο χώρο του Λαογραφικού Μουσείου διατίθενται προς πώληση και διάφορα αντικείμενα σχετικά με το Μουσείο., όπως οπτικό υλικό, κάρτες και διάφορες εκδόσεις του ίδιου του Μουσείου.

Η πρόσβαση στο Μουσείο γίνεται εύκολα με λεωφορείο του ΚΤΕΛ, αλλά και με οποιοδήποτε άλλο τροχοφόρο, ακόμα και με τα πόδια από κοντινές αποστάσεις.

Το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο του Δήμου Καρλοβασίων

Το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο του Δήμου Καρλοβασίων ιδρύθηκε το 1994. Οι συλλογές και τα αντικείμενα που εκτίθενται καλύπτουν μια χρονική περίοδο που καλύπτει τα τελευταία 30 χρόνια του 19ου αιώνα και το πρώτο μισό του 20ου μέχρι το 1955 περίπου, οπότε άρχισε συνολικά η σύγχρονη ανάπτυξη της Σάμου. Τα εκθέματα προέρχονται τόσο από τον αστικό, όσο και από τον αγροτικό τρόπο ζωής στο νησί αυτά τα χρόνια.

Γνωρίζοντας ότι το Καρλόβασι είχε στις αρχές του 20ου αιώνα μια ακμάζουσα βιομηχανία βυρσοδεψίας και καπνού γίνεται φανερό γιατί στα εκθέματα περιλαμβάνονται πολλά αντικείμενα αξίας και εκλεπτισμένης τέχνης, όπως πορσελάνες, σκαλιστοί περίτεχνοι καθρέπτες, ωραίοι καναπέδες και μια εξαιρετική συλλογή από ενδυμασίες των εκπροσώπων της αστικής τάξης του νησιού. Ταυτόχρονα όμως και η ακμάζουσα ακόμα γεωργική παραγωγή εκπροσωπείται στο μουσείο με τον παραδοσιακό σπιτικό αργαλειό και τα θαυμάσια υφαντά που έχουν βγει από αυτόν, έναν ωραίο σοφρά, μια σκάφη ζυμώματος και πολλά εργαλεία και άλλα αγροτικά σκεύη.

Η προσπάθεια του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου έχει σκοπό να παρουσιάσει μια αντιπροσωπευτική εικόνα της καθημερινής ζωής του τόπου, όπως ήταν πριν από 50 και 100 χρόνια, αλλά ταυτόχρονα με ένα σύγχρονο τρόπο να δείξει την αγάπη των ανθρώπων του σήμερα για το παρελθόν τους.

Παλαιοντολογικό Μουσείο Μυτιληνιών

Στο χωριό Μυτιληνιοί, έχει έδρα το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Αιγαίου, το οποίο αποτελείται από το Παλαιοντολογικό Μουσείο και από τον τομέα Φυσικής Ιστορίας. Το Παλαιοντολογικό Μουσείο ιδρύθηκε την δεκαετία του 1960. Το 1995 μεταστεγάστηκε σε νέες σύγχρονες κτιριακές εγκαταστάσεις, με την οικονομική ενίσχυση του ιδρύματος Κωνσταντίνου και Μαρίας Ζήμαλη, καθώς και του ευρωπαϊκού προγράμματος Leader.

Στα σημαντικά εκθέματα του Μουσείου περιλαμβάνονται πολλά απολιθώματα οστών που χρονολογούνται περίπου σε 3,5 - 7 εκατομμύρια έτη, τα οποία ανήκουν σε μικρά και μεγάλα θηλαστικά και σε διάφορα άλλα σπονδυλωτά. Τα σημαντικότερα από τα εκθέματα είναι τα απολιθώματα οστών του Σαμόκερου (προγονική μορφή βοοειδών), Σαμοθήριου, Ελλαδοθήριου, Γομφοθήριου, Δεινοθήριου, Μαχαιρόδοντα, Μεταίλουρου κ.λ.π.

Τα εκθέματα προέρχονται, κυρίως, από τις ανασκαφές του J. Melentis που πραγματοποιήθηκε το 1963 σε περιοχή κοντά στο χωριό Μυτιληνιοί. Κατά το παρελθόν (1832, 1885, 1887, 1925) είχαν πραγματοποιηθεί και άλλες ανασκαφές στην περιοχή, τα σπουδαιότερα ευρήματα των οποίων βρίσκονται στα μεγαλύτερα Μουσεία φυσικής Ιστορίας και επιστημών του κόσμου, όπως τα Μουσεία της Λωζάνης, της Βέρνης, του Λονδίνου, της Νέας Υόρκης, της Βουδαπέστης, της Φρανκφούρτης κλπ.

Γιατί Σάμος;

...επειδή είναι ένα μεγάλο νησί, με καλή σύνδεση με όλη την Ελλάδα, καλές συγκοινωνίες στο εσωτερικό, ικανοποιητικές τουριστικές υποδομές, εξαιρετικές παραλίες με υπέροχη πεντακάθαρη θάλασσα σε ένα υπέροχο φυσικό περιβάλλον.

...επειδή είναι πνιγμένη στο πράσινο, παγωμένα νερά αναβλύζουν και κυλάνε παντού με αποτέλεσμα το καλοκαίρι να μην καίει και ο χειμώνας να μην είναι παγωμένος.

...επειδή το Ευπαλίειο όρυγμα ακόμα και με τα σημερινά τεχνικά δεδομένα, αποτελεί ένα άθλο του ανθρώπου στην προσπάθειά του να υποτάξει τις δυνάμεις της φύσης, χωρίς να ξεπερνάει τα όρια, όπως συνηθίζεται στις μέρες μας.

...επειδή το Ηραίο είναι ένας εντυπωσιακός και τεράστιος αρχαιολογικός χώρος που δείχνει την αίγλη που απολάμβανε και τον πλούτο που χαιρότανε το νησί στα αρχαία χρόνια.

...επειδή η εργατικότητα στην καθημερινή ζωή και ο ηρωισμός σε όλες τις δύσκολες στιγμές της νεώτερης ιστορίας είναι κύρια χαρακτηριστικά των σύγχρονων Σαμιωτών που ήλθαν από όλη σχεδόν την Ελλάδα εδώ και έδωσαν νέα πνοή και αέρα στο παλιό νησί.

...επειδή είναι η πατρίδα του μεγάλου φιλόσοφου της αρχαιότητας Πυθαγόρα, του μαθηματικού και αστρονόμου Αρίσταρχου με την ηλιοκεντρική θεωρία του και του Αισώπου, του ανθρώπου που 25 αιώνες εξακολουθεί να διδάσκει με παραμύθια τους ανθρώπους σε Ανατολή και Δύση.

...επειδή η Σάμαινα το καμάρι των Σαμιωτών και ο φόβος των εχθρών τους κυριάρχησε για ένα αιώνα σε όλο το Αιγαίο και ολόκληρη σχεδόν την Μεσόγειο ναυπηγήθηκε με το εξαιρετικής ποιότητας ξύλο της σαμιώτικης πεύκης.

...επειδή ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει παλιά εργοστάσια που δείχνουν το επίπεδο της βιομηχανικής ανάπτυξης του νησιού κατά το παρελθόν, προϊδεάζουν για την αστική ανάπτυξη που

αντικρίξει στα παλιά αρχοντικά και νεοκλασικά κτίρια και μιλάνε στους σημερινούς για παλιές εποχές αίγλης, πλούτου και δόξας.

...επειδή τα κρασιά της είναι διάσημα σε όλο τον κόσμο και οι εξαγωγές της φτάνουν μέχρι την Αγία Έδρα που προμηθεύεται οίνο για τις ανάγκες της Καθολικής Εκκλησίας από την Σάμο που απολαμβάνει αυτό το ειδικό προνόμιο αιώνων.

...επειδή η κουζίνα της είναι ένα μείγμα ανατολίτικης από την Μικρά Ασία, Ελληνικής από την ηπειρωτική Ελλάδα και εκλεπτυσμένη νησιώτικη και έτσι δημιουργείται κάτι το μοναδικό σε γεύση, ποικιλία και ποιότητα.

...επειδή εδώ θα συναντήσουμε ένα από τα τελευταία γνήσια ναυπηγεία, ένα εκπρόσωπο μιας τέχνης που ξεκίνησε σε τούτα τα νερά πριν από πολλές χιλιετίες και σήμερα χάνεται ανεπιστρεπτί.